

1.pielikums
Metodikai projektu iekļaušanai
IKT mērķahitektūrā v4.0
“Detalizētā projekta apraksta veidlapa”

“Valsts pārbaudījumu organizēšanas procesa pilnveide”

Detalizētais projekta apraksts

LR Izglītības un zinātnes ministrija

Satura rādītājs

Projekta apraksts (kopsavilkums).....	3
Termini un saīsinājumi	14
1. Problēmas apraksts	16
2. Projekta mērķi un sasniedzamie rezultāti	24
2.1. Projekta ietvars	24
2.2. Projekta mērķi.....	26
2.3. Projekta rezultāta rādītāji	27
2.4. Rezultāta rādītāju sasniegšanas pasākumi	29
2.5. Projekta rezultāta vīzija	32
3. Risinājuma apraksts.....	38
3.1. Publiskās pārvaldes procesi, pakalpojumi un to normatīvais regulējums	39
3.2. Dati.....	46
3.3. Programmatūra.....	49
3.4. Infrastruktūra	54
3.5. Mijiedarbība ar pašvaldībām un sadarbība ar Eiropas Savienības dalībvalstīm un Eiropas Komisijas institūcijām	55
4. Projekta ieguldījums SAM rezultātu rādītājos un projekta sociālekonomiskā indikatīvā lietderība	56
4.1. Ieguldījums SAM rezultāta rādītāju sasniegšanā.....	56
4.2. Sociālekonomiskais indikatīvais lietderīgums.....	56
5. Projekta darbības, laika plāns un izmaksas	61
5.1. Projekta darbību īstenošanas laika grafiks.....	61
5.2. Projekta izmaksu sadalījums.....	63
6. Projekta organizācija un pārvaldība	64
7. Projekta ierosināšana un kontaktpersonas	70

Projekta apraksts (kopsavilkums)

Projekta “Valsts pārbaudījumu organizēšanas procesa pilnveide” apraksts (turpmāk – apraksts) ir izstrādāts, ņemot vērā darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 2.2.1. specifiskā atbalsta mērķa “Nodrošināt publisko datu atkalizmantošanas pieaugumu un efektīvu publiskās pārvaldes un privātā sektora mijiedarbību” 2.2.1.1. pasākuma “Centralizētu publiskās pārvaldes IKT platformu izveide, publiskās pārvaldes procesu optimizēšana un attīstība” nosacījumus. Projekta “Valsts pārbaudījumu organizēšanas procesa pilnveide” virsmērķis ir veicināt darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” SAM 2.2.1. pasākuma definēto rezultātu rādītāju sasniegšanu.

Projekta realizētājs ir Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrija. Projekts tiek realizēts sadarbībā ar projekta partneriem – Valsts izglītības un satura centru (turpmāk – VISC), Valsts valodas centru (turpmāk – VVC) un Rīgas valstspilsētas aģentūru “Rīgas digitālā aģentūra” (turpmāk – RDA).

Projekta īstenošanā tiks iesaistītas: pašvaldības kā iesaistītās puses centralizēto eksāmenu un diagnosticējošo darbu un eksāmenu (turpmāk abi kopā – necentralizētie valsts pārbaudījumi) organizēšanas procesos un izglītības procesam nepieciešamo datoru vienību reģistrēšanas informācijas sistēmas izmantošanā; izglītības iestādes kā iesaistītās puses valsts pārbaudījumu, tai skaitā profesionālās kvalifikācijas eksāmenu organizēšanas procesos; Ārlietu ministrija (turpmāk – ĀM) kā puse, kuras telpās tiks attālināti kārtoti valsts valodas pārbaudījumi ārvalstīs; Valsts reģionālās attīstības aģentūra (turpmāk – VRAA) kā koplietošanas infrastruktūras (valsts informācijas sistēmu savietotājs, valsts pārvaldes pakalpojumu portāls www.latvija.lv, Latvijas atvērto datu portāls (<https://data.gov.lv>) u.c.) turētājs; Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (turpmāk – VSAA) un Nodarbinātības valsts aģentūra (turpmāk – NVA) kā datu par bezdarbnieka statusu devēji, atbilstoši projekta laikā izvērtētajām prasībām un to risinājumiem.

I. Projekta mērķi

Projekts ir vērsts uz centralizēto eksāmenu un necentralizēto valsts pārbaudījumu, profesionālās kvalifikācijas eksāmenu un valsts valodas pārbaudījumu (turpmāk visi kopā – valsts pārbaudījumi) organizēšanas procesu pilnveidi, uzsākot virzību uz valsts pārbaudījumu kārtošānu elektroniski (turpmāk – e-vidē), un sekmēs šādu četru būtiskāko mērķu sasniegšanu:

1) valsts pārbaudījumu organizēšanas procesu optimizācija, attīstot efektīvus un modernus risinājumus valsts pārbaudījumu organizēšanas procesu atbalstam, tai skaitā nodrošinot iespēju valsts pārbaudījumus vai to daļas kārtot e-vidē, uzlabojot informācijas apmaiņas un datu apstrādes iespējas;

2) publiskās pārvaldes pakalpojumu pilnveidošana, attīstot lietotājiem draudzīgus e-pakalpojumus;

3) informācijas noplūdes risku samazināšana, attīstot risinājumus, kas ierobežotu cilvēcisko faktoru valsts pārbaudījumu satura noplūdē valsts pārbaudījumu organizēšanas procesos

4) vienotas nacionālā līmeņa informācijas sistēmas izveide izglītības procesiem nepieciešamo tehnisko un citu resursu uzskaites un monitoringa nodrošināšanai.

II. Darbības projekta mērķu sasniegšanai

Projekta mērķu sasniegšanai tiks veiktas šādas darbības:

1. tiks izveidota Projekta pārvaldības komanda, kas nodrošinās Projekta vadības pasākumu veikšanu, koordinēs sadarbības partneru, tai skaitā Latvijas Lielo pilsētu asociācijas un Latvijas Pašvaldību savienības speciālistu, un citu iesaistīto pušu iesaisti Projektā un citu iesaistīto pušu iesaisti Projektā, organizēs Projektā paredzētos iepirkumus, veiks Projekta finanšu plūsmas plānošanu un kontroli, kā arī nodrošinās Projekta risku vadību;

2. tiks veikta Valsts pārbaudījumu informācijas sistēmas (turpmāk – Sistēma) pilnveidojumu tehniskās specifikācijas izstrāde, cieši sadarbojoties ar sadarbības partneriem (VISC, VVC) un iesaistītajām pusēm (pašvaldības, izglītības iestādes, ĀM, VRAA, VSAA, NVA), atbilstoši projekta laikā izvērtētajām prasībām un to risinājumiem.

Tehniskās specifikācijas sagatavošanas aktivitātes ietvaros tiks veikta valsts pārbaudījumu organizēšanas nākotnes norises procesu un atbilstošo prasību definēšana, tai skaitā ņemot vērā ārvalstu prakses izpēti, VISC un IZM īstenoto projektu:

2.1. “Kompetenču pieeja mācību saturā” (projekts tiek īstenots kā ES fondu 2014.–2020.gada plānošanas perioda 8.3.1. specifiskā atbalsta mērķa “Attīstīt kompetenču pieejā balstītu vispārējās izglītības saturu” 8.3.1.1.pasākuma “Kompetenču pieejā balstīta vispārējās izglītības satura aprobācija un ieviešana” projekts Nr.8.3.1.1/16/I/002 “Kompetenču pieeja mācību saturā”);

2.2. “Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai” (projekts tiek īstenots kā daļa no Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 8.5.2. specifiskā atbalsta mērķa „Nodrošināt profesionālās izglītības atbilstību Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūrai” projekts Nr. 8.5.2.0/16/I/001 “Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai”);

2.3. “Izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas izveide” (Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.–2020.gada plānošanas perioda darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 8.3.6.specifiskā atbalsta mērķa “Ieviest izglītības kvalitātes monitoringa sistēmu” 8.3.6.2.pasākuma “Izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas izveide”, projekta Nr. 8.3.6.2/17/I/001) rezultātus attiecībā uz valsts pārbaudījumu darbiem, kā arī ņemot vērā izglītības iestāžu tehnisko nodrošinājumu un tā plānoto attīstību, lai rezultātā nodrošinātu tādu valsts pārbaudījumu organizēšanas procesa ieviešanu

un atbilstošu Sistēmas un tehniskā nodrošinājuma risinājumu, kas atbalstītu iespēju valsts pārbaudījumus vai noteiktas to daļas kārtot e-vidē izglītības iestādēs, atbilstoši to pieejamajam informācijas un komunikāciju tehnoloģiju nodrošinājumam;

3. tiks veikta Sistēmas pilnveidojumu izstrāde, kas tiks organizēta atbilstoši iteratīvajai metodoloģijai, izstrādes procesā iesaistot sadarbības partnerus un iesaistītās puses, jo īpaši izglītības iestādes un pašvaldības. Sistēmas izstrādes aktivitātes ietvaros tiks veikta Sistēmas lietotāju un potenciālo lietotāju vajadzību analīze, lai nodrošinātu, ka gala rezultātā tiek izstrādāts Sistēmas tehniskais risinājums, kas atbilstu gala lietotāju vajadzībām un lietojamības standartiem un labajai praksei;

4. tiks veikta Sistēmas risinājuma ieviešana, kā ietvaros plānota:

4.1. valsts valodas prasmes pārbaudījumu rezultātu digitalizācija par:

4.1.1. laika periodu no 1992. gada 1. janvāra līdz 2001. gada 31. janvārim (no VVC pārņemtajiem vēsturiskajiem materiāliem),

4.1.2. laika periodu no 2001. līdz 2009. gada oktobrim (VISC pārziņā esošajiem vēsturiskajiem materiāliem).

4.2. valsts pārbaudījumu uzdevumu ievade Valsts pārbaudījumu informācijas sistēmā (uzdevumu bankas izveide).

Pēc vēsturisko datu digitalizācijas plānota rezultātu datu migrācija un imports VPIS, uzdevumu integrācija, Sistēmas lietotāju, jo īpaši, speciālistu, kas uzraudzīs un vadīs valsts pārbaudījumu organizēšanas procesa norisi izglītības iestādēs, un administratoru apmācības u.c. nepieciešamie ieviešanas pasākumi;

5. tiks nodrošināta Sistēmas pilnveidojumu izstrādes un ieviešanas kvalitātes kontrole, t.sk. neatkarīgs izstrādāto Sistēmas papildinājumu drošības un veiktspējas audits;

6. tiks nodrošināta nepieciešamo grozījumu normatīvajos aktos par valsts pārbaudes darbiem sagatavošana;

7. tiks nodrošināti Projekta informatīvie un publicitātes pasākumi;

8. tiks izstrādāta informācijas sistēma (resursu uzskaites un monitoringa informācijas sistēma, turpmāk - RUMIS) izglītības procesam nepieciešamo datoru un citu palīg līdzekļu reģistrēšanai un izsniegšanai tādējādi veicinot sadarbības memorandā "Dators ikvienam bērnam" noteikto mērķu sasniegšanu. RUMIS tehniskais risinājums tiks izstrādāts tā, lai turpmāk nākotnē (nākamajās projektu kārtās) stratēģiski šo informācijas sistēmu var plānot kā atkalizmantojamu IKT risinājumu par jebkuru palīg līdzekļu uzskaiti un pārvaldību (ne tikai datoru uzskaiti un pārvaldībai), mazinot alternatīvu risinājumu izstrādes un uzturēšanas izdevumus valsts pārvaldē, kā arī paredzot iespēju nākotnē jau esošajiem risinājumiem iespēju migrēt uz projekta ietvaros izstrādājamo IS.

III. Projekta rezultāta rādītāji

Nr.p.k.	Rezultāta rādītājs	Mērķis, kura izpilde tiek mērīta	Mērvienība	Sākotnējā vērtība	Sasniedzamā vērtība divus gadus pēc projekta beigām	Sasniedzamā vērtība trīs gadus pēc projekta beigām
1.	Personu, kas necentralizētos valsts pārbaudījumus kārtos e-vidē Sistēmā (diagnosticējošajiem darbiem, kuriem VISC nodrošinās šādu iespēju), īpatsvars.	1.	%	0	90	100 ¹
2.	Personu, kas centralizētos eksāmenus vai to daļas kārtos e-vidē Sistēmā (centralizētajiem eksāmeniem, kuriem VISC nodrošinās šādu iespēju), īpatsvars.	1.	%	0	50	70
3.	Personu, kas profesionālās kvalifikācijas eksāmenu e-vidē kārtos daļu kārtos Sistēmā (profesionālās kvalifikācijas eksāmeniem, kuriem VISC nodrošinās šādu iespēju), īpatsvars.	1.	%	0	90	100
4.	Personu, kas valsts valodas pārbaudījumus kārtos e-vidē, īpatsvars.	1.	%	0	50	60
5.	Valsts pārvaldes iestāžu, kas pārbaudi par konkrētās	1.	%	0	50	90

¹ Šeit un turpmāk visā dokumentā vērtība 100% tiek skaitīta, izņemot izglītojamos ar speciālām vajadzībām atbilstoši Ministru kabineta 2019. gada 19. novembra noteikumiem Nr. 556 "Prasības vispārējās izglītības iestādēm, lai to īstenotajās izglītības programmās uzņemtu izglītojamos ar speciālām vajadzībām"

Nr.p.k.	Rezultāta rādītājs	Mērķis, kura izpilde tiek mērīta	Mērvienība	Sākotnējā vērtība	Sasniedzamā vērtība divus gadus pēc projekta beigām	Sasniedzamā vērtība trīs gadus pēc projekta beigām
	personas valsts valodas pārbaudījuma nokārtošanu, veiktu elektroniski īpatsvars.					
6.	Iedzīvotāju, kas izmanto Projekta ietvaros izveidotos e-pakalpojumus īpatsvars.	2., 4				
6.1.	Sadarbībai ar VISC un iesniedz iesniegumu valsts valodas pārbaudījuma kārtošanai elektroniski	2.	%	0	30	50
6.2.	E-pakalpojumu pieprasījumu īpatsvars tehnisko resursu izsniegšanai izglītojamajiem (vecāki kas izvēlēsies lietot e-pakalpojumu)	4.	%	0	50	60
7.	Gadījumu, kad ir apstiprināta informācijas noplūde par valsts pārbaudījumu darbu saturu (valsts pārbaudījumiem, kas pēc projekta īstenošanas tiks piedāvāti e-vidē), skaits.	3.	Skaits	3	0	0
8.	Vispārējās un profesionālās izglītības iestāžu īpatsvars, kas izmanto RUMIS	M4	%	0	80	90

IV. Projekta iznākuma rādītāji

Nr.	Iznākuma rādītājs	Mērvienība	Sasniedzamā vērtība projekta beigās
1.	Pilnveidoti publiskās pārvaldes pamatdarbības procesi	Skaitis	23
2.	Pilnveidoti publiskās pārvaldes pakalpojumi, tai skaitā:	Skaitis	4
2.1	pilnveidoti esošie;	Skaitis	2
2.2.	izveidoti jauni.	Skaitis	2
3.	Publicētas atvērto datu kopas	Skaitis	13
4.	Izstrādāta informācijas sistēma resursu uzskaitē un monitoringam	Skaitis	1

V. Saistība ar iepriekšējā plānošanas perioda projektiem, Projekta lietderība un ieguldījums specifiskā atbalsta mērķa (turpmāk – SAM) rezultāta rādītājos

Sistēma tika izveidota Eiropas Savienības fondu 2007. – 2013. gada periodā Eiropas Reģionālās attīstības fonda darbības programmas “Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma 3.2.2.1.1. apakšaktivitātes “Informācijas sistēmu un elektronisko pakalpojumu attīstība” projekta “Valsts pārbaudījumu informācijas sistēmas 2. kārtā” ietvaros (projekta Nr. 3DP/3.2.2.1.1/09/IPIA/IUMEPLS/020) un šobrīd tiek izmantota centralizēto eksāmenu un valsts valodas pārbaudījumu organizēšanas procesa atbalstam.

Projekta ietvaros īstenotie pasākumi turpina projekta “Valsts pārbaudījumu informācijas sistēmas 2. kārtā” ietvaros veiktos pasākumus, sniedzot šādu ieguldījumu SAM rezultāta rādītājos:

Tiks palielināts iedzīvotāju, kas izmanto e-pakalpojumus sadarbībai ar valsts institūcijām un iesniedz veidlapas elektroniski, īpatsvars. Projekta ietvaros tiks izstrādāti e-pakalpojumi, kas ļaus iedzīvotājiem valsts pārvaldes pakalpojumu portālā www.latvija.lv pieteikties valsts valodas pārbaudījumu kārtošanai un apliecību, tostarp sertifikāta vai apliecības dublikāta saņemšanai par valsts pārbaudījuma (Centralizēto eksāmenu, profesionālās kvalifikācijas eksāmenu un valsts valodas prasmes pārbaudījuma) nokārtošanu, veicot arī pakalpojuma apmaksu elektroniski, kā arī nodrošinās iespēju iegūt informāciju par valsts valodas rezultātiem un pieteikties centralizēti iegādāto IKT resursu izmantošanai. Atbilstoši rezultāta rādītājiem, ir plānots elektronisko iesniegumu īpatsvaru palielināt no pašlaik esošajiem 0% uz 50%.

Tiks sniegts ieguldījums Latvijas reitinga Eiropas Komisijas Komunikācijas tīklu, satura un tehnoloģiju ģenerāldirektorāta atbalstītās iniciatīvas *ePSIplatform* ietvaros veidotajā atkalizmantošanas indeksā *PSI*

Scoreboard – Projekta ietvaros Latvijas atvērto datu portālā tiks publicētas 12-13 atvērto, atkalizmantojamo datu kopas.

Projekts tiks realizēts līdz 2023. gada 15.decembrim, 2023. gadā uzsākot pakāpenisku valsts pārbaudījumu ieviešanu e-vidē 10 gadu periodā. Atbilstoši Projekta plānotajam budžetam, tā attiecināmās izmaksas ir 3,5 milj. *euro* (tai skaitā ERAF finansējums 2,975 milj. *euro*, valsts budžeta finansējums 0,525 milj. *euro*), papildu tam Sistēmas uzturēšanai paredzot 80 tūkst. *euro* gadā no Izglītības un zinātnes ministrijas budžeta programmā 07.00.00. “Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju uzturēšana un attīstība” pieejamiem līdzekļiem Projekta īstenošanas laikā, un papildus VPS uzturēšanai 120 tūkst. *euro* katru gadu pēc Projekta pabeigšanas (kad Sistēmā būs ieviesta visa Projekta ietvaros paredzētā Sistēmas funkcionalitāte). Minētās izmaksas aprēķinātas, balstoties uz esošās Valsts pārbaudījumu informācijas sistēmas, kas izstrādāta Eiropas Savienības fondu 2007. – 2013. gada periodā Eiropas Reģionālās attīstības fonda darbības programmas “Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma 3.2.2.1.1. apakšaktivitātes “Informācijas sistēmu un elektronisko pakalpojumu attīstība” projekta “Valsts pārbaudījumu informācijas sistēmas 2. kārtā” ietvaros, izmaksas proporcionāli pārrēķinot atbilstoši projekta “Valsts pārbaudījumu organizēšanas procesa pilnveide” apjomam. RUMIS funkcionalitātes uzturēšanai un attīstībai pēc sistēmas funkcionalitātes pabeigšanas paredzot 190 tūkst. *euro* gadā, aprēķini uzturēšanas izmaksām veikti, ņemot vērā, 20% no kopējām RUMIS funkcionalitātes izmaksām paredzot izdevumus sistēmas uzturēšanai un attīstībai, infrastruktūrai un personāla izmaksām IS uzturēšanai. Kopā 13 gadu laikā, kas ir noteikts kā Projekta kopējais dzīves cikls, izstrādes un uzturēšanas izmaksas ir 7,45 milj. *euro*. Attiecīgos ieguldījumus atsvēr sociālekonomiskie ieguvumi, kuri tiks sasniegti līdz ar projekta realizāciju, un ir izklāstīti zemāk:

1. Centralizēto eksāmenu veidlapu pavairošanas un piegādes procesa nodrošināšanas izmaksu samazinājums. Atbilstoši esošajiem VISC aprēķiniem, centralizēto eksāmenu pavairošanas un piegādes izmaksas, kuras aptver procesos iesaistītā personāla atalgojumu, kā arī nepieciešamo materiāltehnisko nodrošinājumu sastāda 180 800 EUR gadā. Līdz ar Sistēmas ieviešanu būtiski tiks samazinātas izmaksas, kas ir attiecināmas uz centralizēto eksāmenu pavairošanai veicamajām darbībām un materiāliem. Indikatīvie aprēķini liecina, ka ietaupījums tiks sasniegts pakāpeniskā veidā, atbilstoši e-pārbaudījumu ieviešanas plānam sākot no 2024. gada, kad tiks uzsākta noteiktu centralizēto eksāmenu norises veikšana Sistēmā. Atbilstoši veiktajiem aprēķiniem, ikgadējais ietaupījums varētu veidot 12,5% jeb 22 600 EUR pirmajos trīs Sistēmas izmantošanas gados un 19% jeb 34 242 EUR laika periodā sākot no 2027. gada, to lielākoties nodrošinot, samazinot nepieciešamo papīra izdruku apjomus, kuru kopējās izmaksas esošajā situācijā sastāda 42 780 EUR gadā. Sasniedzot attiecīgo ietaupījumu 8 gadu laikā pēc Sistēmas pilnvērtīgas ieviešanas produktīvajā lietošanā, tiktu nodrošināts ietaupījums 239 010 EUR apjomā.

2. Centralizēto eksāmenu vērtēšanas pasākumu īstenošana.

Atbilstoši esošajiem VISC aprēķiniem, centralizēto eksāmenu vērtēšanas pasākumu ikgadējās izmaksas sastāda 113 610 EUR, kuras veido vērtēšanas procesā iesaistītajām personām izmaksātā atlīdzība un ar to saistītās nodokļu izmaksas. Ņemot vērā, ka līdz ar Sistēmas ieviešanu tiktu būtiski samazināts centralizēto eksāmenu darbu sadaļu apjoms, kura vērtēšanā ir nepieciešams iesaistīt cilvēkresursus, to aizstāj ar automatizētām pārbaudēm Sistēmas līmenī, tiek sagaidīts, ka piesaistāmo ekspertu atlīdzības apjoms varētu tikt samazināts vismaz par 1/3 jeb 33% pirmajos trīs gados pēc Sistēmas izmantošanas uzsākšanas un par 1/2 tālākajā laika periodā sākot no 2027. gada. Attiecīgais samazinājums 37 490 EUR apjomā pirmo trīs gadu laikā, un 56 805 EUR apjomā turpmākajos gados, veidos kopējo ietaupījumu 396 495 EUR 8 gadu laikā pēc Sistēmas pilnvērtīgas ieviešanas produktīvajā lietošanā.

3. Valsts valodas pārbaudījuma organizēšanas procesu īstenošana.

Atbilstoši esošajiem VISC datiem, esošajā situācijā valsts valodas pārbaudījumu ikgadējās izmaksas sastāda 65 720 EUR, ko veido attiecīgajos procesos iesaistītā personāla atlīdzība, materiāltehniskā nodrošinājuma pieejamība, nepieciešamo pārbaudes materiālu pavairošana. Ņemot vērā, ka attiecīgos procesus līdz ar Sistēmas ieviešanu ir plānots pilnībā elektronizēt, esošie aprēķini liecina, ka kopējās procesu izmaksas varētu tikt samazinātas par 58,5% jeb 38 440 EUR, samazinot personāla atlīdzības izmaksas par 1,5 slodzi jeb ~15 000 EUR gadā, izbraukumu sesiju veikšanas izmaksas, kurās pārbaudes tiek organizētas ārpus valsts teritorijas tajās dalību ņemot VISC atbildīgajam personām par ~ 10 000 EUR, kā arī papīra formāta dokumentu aprites izmaksas, kuras ietvar nepieciešamo pieteikumu dokumentu apstrādi, atbilžu sūtīšanu par pārbaudžu rezultātiem, kā arī apliecību izgatavošanu – kopā ~ 13 440 EUR. Attiecīgais ieguvums tiktu iegūts pakāpeniski, atbilstoši Sistēmas izmantošanas uzsākšanai no 2022. gada beigām. Attiecīgais ieguvums veidotu ietaupījumu 326 740 EUR apmērā 9 gadu laikā pēc Sistēmas pilnvērtīgas ieviešanas produktīvajā lietošanā.

4. Iespējamo pārsūdzību gadījumu samazinājums. Katru gadu personas, kuras ir kārtojušas valsts pārbaudījumus un nav apmierinātas ar saņemto novērtējumu, vēršas ar iesniegumiem veikt atkārtotu to darbu novērtēšanu. Attiecīgo iesniegumu apjoms katra gada ietvaros ir mainīgs, tomēr nereti tuvojas vismaz 100 iesniegumu robežai. Katra attiecīgā gadījuma izvērtēšana un atkārtotas vērtēšanas procesa īstenošana prasa noteiktas izmaksas, kuras atšķiras, ņemot vērā konkrētā iesnieguma būtību. Indikatīvi vidēji vērtējot viena pārsūdzības gadījuma kopējās izmaksas sastāda ~200 EUR, kurās ietilpst gan pārvērtēšanā iesaistīto ekspertu atlīdzības nodrošināšana, gan procesa vadība sākot no iesnieguma izskatīšanas brīža, līdz atbildes sniegšanai tā pieteicējam. Līdz ar to attiecīgā procesa kopējās izmaksas gadā sastāda 20 000 EUR. Līdz ar sistēmas ieviešanu, ņemot vērā nodrošināto automatizācijas līmeni, pārsūdzību apjomam būtu būtiski jāsamazinās. Esošajā situācijā paredzamais samazinājuma līmenis tiek pieņemts 50% apjomā, kā rezultātā katru gadu tiktu sasniegts

ietaupījums 10 000 EUR apmērā, kas 8 gadu periodā pēc sistēmas ieviešanas produktīvajā lietošanā veido 80 000 EUR.

5. Laika ekonomija valsts pārbaudījumu rezultātu analīzei. Valsts pārbaudījumu darbu rezultāti ir viens no būtiskākajiem nosacījumiem tālāko plānošanas pasākumu veikšanai attiecībā uz izglītības iestādes darbības nodrošināšanu, jo norāda uz iespējamajām nepilnībām mācību procesa īstenošanā, noteiktu jautājumu apskatē un saistītajiem nosacījumiem. Katru gadu izglītības iestādes patērē ievērojamus laika resursus datu apkopošanai un analīzes veikšanai par iepriekšējo gadu mācību rezultātiem, to izmaiņām salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem un citiem saistītajiem jautājumiem. Attiecīgās informācijas analīze esošajā situācijā nereti tiek veikta īstenojot liela apjoma manuāla darbu attiecībā uz nepieciešamo atskaišu sagatavošanu un korelāciju meklēšanu vairāku gadu griezumā. Līdz ar Sistēmas ieviešanu attiecīgās analīzes darbības būs īstenojamas tās ietvaros, tādējādi būtiski samazinot nepieciešamos laika resursus izglītības iestādēm un arī pašvaldībām, kuras ir iesaistītas izglītības īstenošanas nodrošināšanā. Indikatīvie aprēķini liecina, ka kopējais laika ietaupījums izglītības iestādēs un pašvaldībās var sastādīt 28 darba stundas katrā organizācijā gada ietvaros. Ņemot vērā, ka Latvijā ir 110 novadu pašvaldības un 9 republikas pilsētas (kopā 119) kā arī 1066 vispārizglītojošās un profesionālās izglītības iestādes, kas ir iesaistīta centralizēto un necentralizēto valsts pārbaudījumu un profesionālās kvalifikācijas eksāmenu īstenošanā, kopējā laika ekonomija var sasniegt 33 180 darba stundas gadā. Pieņemot, ka vienas darba stundas vidējās izmaksas ir 5,40 EUR, tad attiecīgā laika ekonomija sniedz finansiālo ieguvumu 179 172 EUR gadā jeb 1 433 376 EUR 8 gadu periodā pēc Sistēmas izmantošanas uzsākšanas.

6. Necentralizēto valsts pārbaudījumu veidlapu pavairošanas (organizē izglītības iestādes) izmaksu samazinājums. Līdzīgi kā centralizēto eksāmenu gadījumā, arī necentralizēto valsts pārbaudījumu organizēšanā ļoti būtiskas izmaksas veido attiecīgo pārbaudes darbu pavairošanas nodrošināšana, kas tiek īstenota izglītības iestādēs. Ņemot vērā, ka necentralizēto valsts pārbaudījumu darbu apjoms pārsniedz centralizēto eksāmenu darbu apjomu (darbu skaits centralizētajiem eksāmeņiem ir ~52000 bet necentralizētajiem ~203000), tad arī kopējais ietaupījums ir plānots lielāks. Atbilstoši indikatīvajiem aprēķiniem, katras izglītības iestādes iespējamā ekonomija uz pavairošanas pasākumu veikšanu sastādītu vismaz 150 EUR gadā, kas veido kopējo ikgadējo ietaupījumu 147 150 EUR gadā, ņemot vērā, ka kopumā ir 981 izglītības iestādes. Attiecīgi 8 gadu periodā kopējais ietaupījums veidojas 1 177 200 EUR.

7. Necentralizēto valsts pārbaudījumu vērtēšana pasākumu īstenošanas (veic izglītības iestādes) izmaksu samazinājums. Necentralizēto valsts pārbaudījumu vērtēšanas pasākumu īstenošana esošajā situācijā tiek īstenota pašās izglītības iestādēs, tajās iesaistot attiecīgās iestādes darbiniekus. Līdz ar Sistēmas ieviešanu būtiski tiks samazināts arī necentralizēto valsts pārbaudījumu apjoms, kuru labošana būtu veicama manuālā veidā, tādā veidā samazinot arī kopējās šī procesa izmaksas. Potenciālā izmaksu ekonomija,

attiecībā uz necentralizētajiem valsts pārbaudījumiem ir noteikta, piemērojot identisku samazinājuma koeficientu kā centralizēto eksāmenu gadījumā, sākot no 2027. gada, kur uz 52000 centralizēto eksāmenu darbiem plānotais ikgadējais ietaupījums ir novērtēts 56 805 EUR apmērā, jeb 1,092 EUR uz vienu pārbaudes darbu. Ņemot vērā, ka kopumā gadā necentralizēto valsts pārbaudījumu darbu apjoms sastāda 203 000, tad ikgadējais ietaupījums to vērtēšanas pasākumu veikšanai sastādītu 221 676 EUR jeb 1 773 408 EUR 8 gadu periodā pēc Sistēmas ieviešanas produktīvajā lietošanā.

8. Laika ekonomija informācijas sniegšanai par valsts valodas pārbaudījumu kārtotājiem. Esošajā situācijā gadījumos, kad personai vai kādai organizācijai ir nepieciešama informācija par personas valsts valodas pārbaudījuma nokārtošanu, tai ar iesniegumu ir nepieciešams griezties VISC. VISC esošajā situācijā ir pieejama informācija par valsts valodas pārbaudījumu kārtotājiem no 2001. gada 1. februāra. Ja persona valsts valodas pārbaudījumu ir kārtojusi pirms līdz 2001. gada 1. februāra, VISC ir jāraksta iesniegums VVC, kas bija atbildīgā iestāde par valsts valodas pārbaudījumu organizēšanu no 1992. līdz 2001. gada 31. janvārim un kuras arhīvā ir pieejami dati par valsts valodas pārbaudījumu kārtotājiem šajā laika periodā. VVC, atbilstoši pieprasījumam, veic iesnieguma apstrādi, kas ietver meklēšanas pasākumus arhīvā, atbildes vēstules sagatavošanu un saskaņošanu, pārbaudījuma protokola skenēšanu un pievienošanu, reģistrēšanu lietvedībā u.c., kur kopējā iesnieguma apstrāde aizņem ~ 1 mēnesi, no kā, atbilstoši veiktajam novērtējumam, "tūrais" laiks pieteikuma apstrādei par vienu personu aizņem vidēji 8 darba stundas. Ņemot vērā, ka vidēji gadā tiek apstrādāti pieteikumi par 320 personām, līdz ar Sistēmas ieviešanu, attiecīgā informācija būs pieejama tās ietvaros elektroniskā veidā, kā rezultātā šādu pieteikumu apstrāde no VVC puses vairs nebūs veicama. Pieņemot, ka vienas darba stundas vidējās izmaksas ir 5,40 EUR, gada laikā tiks ietaupītas 2560 darba stundas, un kopējais ekonomiskais ietaupījums gada laikā veido 13 824 EUR (6 912 EUR pirmā gada laikā, kad Sistēma tiks izmantota, sākot no gada otrās puses) jeb 117 504 EUR 9 gadu periodā pēc Sistēmas ieviešanas produktīvajā lietošanā.

9. Resursu ietaupījums, kas veidojas no RUMIS izveides:

9.1. datortehnikas pieņemšanas - nodošanas procesam. Pieņemot, ka strādājošā (skolēna vecāka) vidējā algas likme, bruto ar DD VSAOI mēnesī 1277 EUR/168 h un datora nodošanai vecākam patērētais laiks pieņemšanas - nodošanas akta sagatavošanai papīra formātā un parakstīšanai aizņem vidēji 20 minūtes, tad laika ietaupījums no elektroniski organizēta pieņemšanas - nodošanas procesa, izteikts darba algā $((1277/168) * (\text{pieņemot, ka pirmajā gadā tiks izsniegti } 70\,761 \text{ datori (Dators ikvienam } 39\,000; \text{ IZM planšetdatori } 5\,500; \text{ IZM Windows portatīvie datori } 6\,261; \text{ citi skolu rīcībā esošie } 20\,000) \text{ un ietaupījums uz izsniegšanu } 15 \text{ min}) (70\,761 * 15/60)$, tad laika ietaupījums no elektroniski organizēta pieņemšanas - nodošanas procesa, izteikts darba algā ir 52 312 EUR pirmajā gadā pēc projekta ieviešanas. Vienlaikus ietaupījums rodas uz papīra formāta pieņemšanas - nodošanas akta izdrukām 13 764 EUR

projekta pirmajā gadā pēc projekta īstenošanas (pieņemot, ka vienas izdrukas vienības cena ir 0,01 EUR un katram datora izsniegšanas gadījumam drukājams 10 lapas (PN akts, ekspluatācijas noteikumi, GDPR u.c.), tad ietaupījums uz 70 761 datoru skaitam $0,01 \text{ EUR} * 10$ veido 66 076 EUR laika ietaupījums no elektroniski organizēta pieņemšanas - nodošanas procesa, izteikts darba algā pirmajā gadā pēc projekta ieviešanas.

9.2. pakalpojumu sniegšanas un pārvaldības procesu izpilde prasīs mazāku darbinieku resursu. Pieņemot, ka procesa nodrošināšanai tiek iesaistīti vidēji 1317 darbinieki (vidēji 2 darbinieki no iestādes: 43 pašvaldības iestādes * 2 darbinieki; 614 skolas*2 darbinieki; IZM 3 darbinieki jeb 1317 darbinieki), un pieņemot, ka strādājošā vidējā algas likme, bruto t.sk. darba nodoklis mēnesī ir 1277 EUR, un darbinieku īpatsvars, kas strādās ar sistēmu ir 30%, un produktivitātes uzlabojums apkopojot pieteikumus elektroniski tiek pieņemts kā 5%, tad ietaupījums $(1317 * 30 / 100) * 1277 * 0,05\%$ veido 24 042 EUR izmaksu ietaupījumu, efektīvizējot resursu pārvaldības procesu pirmajā gadā pēc projekta ieviešanas.

9.3. E-pakalpojumu ieviešana samazinās klientu administratīvo slogu, klientiem neapmeklējot pašvaldību iestādes. Pieņemot, ka pakalpojums tiek pieprasīts vismaz reizi gadā (pieteikuma iesniegšana, iepazīšanās ar jaunāko informāciju saistībā ar GDPR, datortehnikas lietošanas noteikumiem utml.) un skolēnu īpatsvars, kuriem būs nepieciešams skolas izsniegts resurss tiek pieņemts 20% no 210 000 skolēnu skaita, e-pakalpojuma pieprasījumu īpatsvars (skolēnu vecāki, kas izvēlēsies lietot e-pakalpojumu) tiek pieņemts kā 50%, tad darba laiks, ko tērē skolēna vecāks, apmeklējot iestādi 1,5 h, kā arī skolēna vecāka transporta izdevumi 2,30 EUR, pieņemot, ka nodarbinātā vecāka stundas likme, neto ir 7,60 EUR/h, tad kopējais ietaupījums $(50 * 210 000 * 20 * 50 * (1,50 + 2,30 * 7,60))$ ir 143 850 EUR pirmajā gadā pēc projekta ieviešanas, kas veidojas vecākiem apmeklējot pašvaldību iestādes.

Termini un saīsinājumi

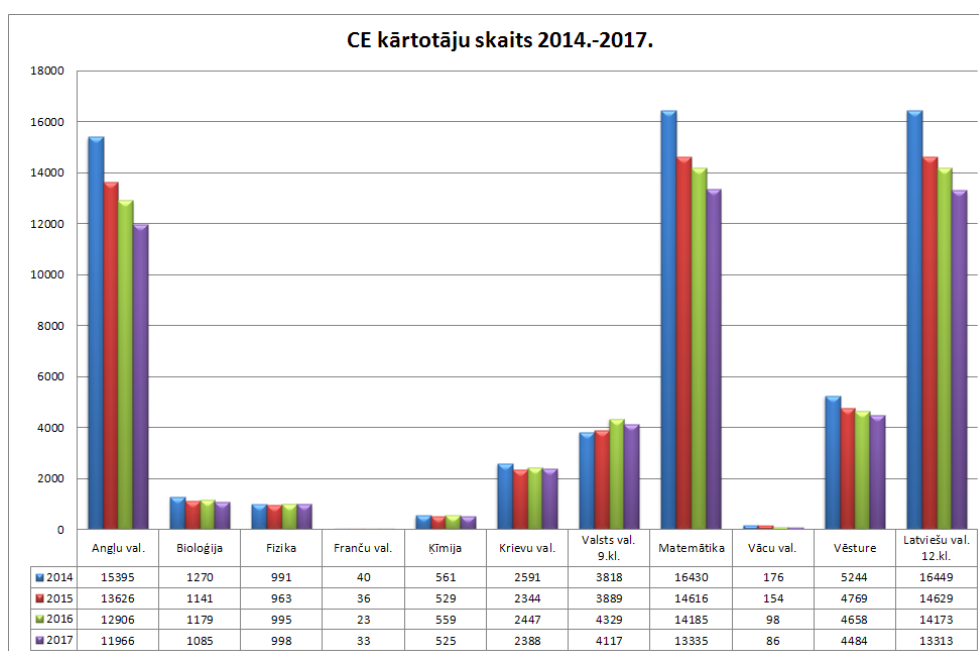
Termins, saīsinājums	Skaidrojums
ATD	Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Autotransporta direkcija"
ĀM	Ārlietu ministrija
CE	Centralizētie eksāmeni
Centralizētie eksāmeni	Valsts pārbaudījumi, kuru norises kārtību akreditētās izglītības programmās nosaka 2010. gada 6. aprīļa MK noteikumi Nr.335 <i>Noteikumi par centralizēto eksāmenu saturu un norises kārtību</i>
DB	Datu bāze
DPA	Detalizētais projekta apraksts
EM	Ekonomikas ministrija
ERAF	Eiropas reģionālās attīstības fonds
IKT	Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas
IT	Informācijas tehnoloģijas
IKVD	Izglītības kvalitātes valsts dienests
IZM	Izglītības un zinātnes ministrija
KDV	Klienta darba vieta portālā latvija.lv
LADP	Latvijas atvērto datu portāls
LM	Labklājības ministrija
MK	Ministru kabinets
MK noteikumi Nr.653	Ministru kabineta 2015. gada 17. novembra noteikumi Nr.653 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 2.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Nodrošināt publisko datu atkalizmantošanas pieaugumu un efektīvu publiskās pārvaldes un privātā sektora mijiedarbību" 2.2.1.1. pasākuma "Centralizētu publiskās pārvaldes IKT platformu izveide, publiskās pārvaldes procesu optimizēšana un attīstība" īstenošanas noteikumi"
MS	Microsoft
Necentralizētie valsts pārbaudījumi	Valsts pārbaudījumi, kuru kārtību akreditētās izglītības programmās attiecīgi nosaka 2013. gada 17. decembra MK noteikumi Nr.1510 <i>Valsts pārbaudījumu norises kārtība</i>
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
Pasākums	Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 2.2.1.specifiskā atbalsta mērķa „Nodrošināt publisko datu atkalizmantošanas pieaugumu un efektīvu publiskās pārvaldes un privātā sektora mijiedarbību” 2.2.1.1.pasākums „Centralizētu publiskās pārvaldes IKT platformu izveide, publiskās pārvaldes procesu optimizēšana un attīstība”
PK	Projekta komanda
PKE	Profesionālās kvalifikācijas eksāmeni

Termins, saīsinājums	Skaidrojums
PMLP	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
Profesionālās kvalifikācijas eksāmeni	Valsts pārbaudījumi, kuru norises kārtību akreditētās profesionālās izglītības programmās nosaka 2011.gada 30.augusta MK noteikumu Nr.662 Profesionālās kvalifikācijas eksāmenu norises kārtība akreditētās profesionālās izglītības programmās
Projekts	Valsts pārbaudījumu organizēšanas procesa pilnveide
PSPP	Pakalpojumu sniegšanas un pārvaldības platformas
PVG	Projekta vadības grupa
RDA	Rīgas valstspilsētas aģentūru "Rīgas digitālā aģentūra"
SAM	Specifiskais atbalsta mērķis
Sistēma	Valsts pārbaudījumu informācijas sistēma
UP	Uzraudzības padome
Valsts valodas pārbaudījumi	Valsts pārbaudījumi, kuru kārtību nosaka 2009. gada 7. jūlija noteikumi Nr.733 <i>Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai, pastāvīgās uzturēšanās atļaujas saņemšanai un Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanai un valsts nodevu par valsts valodas prasmes pārbaudi</i>
Valsts pārbaudījumi	Diagnosticējošie darbi, centralizētie eksāmeni, necentralizētie valsts pārbaudījumi, profesionālās kvalifikācijas eksāmeni un valsts valodas pārbaudījumi kopā
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VIRSYS	Valsts informācijas resursu, sistēmu un sadarbības informācijas sistēma
VISC	Valsts izglītības satura centrs
VIIS	Valsts izglītības informācijas sistēma
VISS	Valsts informācijas sistēmu savietotājs
VPIS	Valsts pārbaudījumu informācijas sistēma
VRAA	Valsts reģionālās attīstības aģentūra
VSAA	Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra
VVC	Valsts valodas centrs

1. Problēmas apraksts

Latvijā valsts pārbaudījumus veido 1) centralizētie eksāmeni, kuru saturu un norises kārtību akreditētās izglītības programmās nosaka 2010. gada 6. aprīļa MK noteikumi Nr. 335 *Noteikumi par centralizēto eksāmenu saturu un norises kārtību*, 2) diagnosticējošie darbi un eksāmeni (necentralizētie valsts pārbaudījumi), kuru kārtību akreditētās izglītības programmās nosaka 2013. gada 17. decembra MK noteikumi Nr. 1510 *Valsts pārbaudījumu norises kārtība*, 3) profesionālās kvalifikācijas eksāmeni, kuru norises kārtību akreditētās profesionālās izglītības programmās nosaka 2011. gada 30. augusta MK noteikumu Nr. 662 *Profesionālās kvalifikācijas eksāmenu norises kārtība akreditētās profesionālās izglītības programmās*, kā arī 4) valsts valodas pārbaudījumi, kuru kārtību nosaka 2009. gada 7. jūlija MK noteikumi Nr. 733 *Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai, pastāvīgās uzturēšanās atļaujas saņemšanai un Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanai un valsts nodevu par valsts valodas prasmes pārbaudi*.

Katru gadu tiek nokārtots ievērojams skaits minēto valsts pārbaudījumu. Piem., atbilstoši VISC datiem (skat. 1. attēls), 2017. gadā tika nokārtoti ~ 52 000 centralizētie eksāmeni, ~ 68 000 eksāmeni, ~ 135 000 diagnosticējošie darbi. Tāpat pagājušajā gadā tika kārtoti ~ 13 000 profesionālās kvalifikācijas eksāmeni un ~ 4800 valodas pārbaudījumi. Tas nozīmē, ka katru gadu tiek kārtoti vairāk kā 270 000 dažāda veida valsts pārbaudījumi.

Attēls 1 Centralizēto eksāmenu kārtotāju skaits 2014.-2017. gadā²

Lai minētos valsts pārbaudījumus nodrošinātu, tiek veikta attiecīgo valsts pārbaudījumu organizēšana, kas ietver šādus 5 augsta līmeņa procesus katram no valsts pārbaudījumu veidiem: 1) programmu un uzdevumu izstrāde, 2) organizēšana, 3) norise, 4) vērtēšana, 5) analīze (skat. 3.1. sadaļa). Šo procesu nodrošināšanā centralizēto eksāmenu un necentralizēto

² http://visc.gov.lv/vispizglitiba/eksameni/statistika/2017/dokumenti/!visi_skaits_3g.png

valsts pārbaudījumu gadījumā ir iesaistīts VISC, IZM, augstskolas, pašvaldības (izglītības pārvaldes vai izglītības speciālisti) un izglītības iestādes; profesionālo kvalifikācijas eksāmenu gadījumā VISC, nozaru pārstāvji, profesionālās izglītības iestādes un tālākizglītības pakalpojumu sniedzēji, kā arī valsts valodas pārbaudījumu gadījumā VISC, NVA, VSAA, un kur valsts valodas pārbaudījumu rezultātus izmanto citas publiskās pārvaldes iestādes (piem., PMLP).

Esošajā situācijā ir novērojamas būtiskas atšķirības attiecībā uz IKT iespēju izmantošanu katram no valsts pārbaudījumu veidiem. Centralizēto eksāmenu un necentralizēto valsts pārbaudījumu organizēšanas procesu atbalstam tiek izmantota VPIS, kas ir centrālā šo valsts pārbaudījumu sagatavošanas, norises organizēšanas un rezultātu uzkrāšanas informācijas sistēma un kas esošajā situācijā nodrošina dažāda elektronizācijas un automatizācijas līmeņa atbalstu katrā no centralizēto eksāmenu un necentralizēto valsts pārbaudījumu organizēšanas procesiem. Profesionālās kvalifikācijas eksāmenu un valsts valodas pārbaudījumu organizēšanas procesu norise esošajā situācijā galvenokārt notiek veidā, kas netiek atbalstīts no konkrētu informācijas sistēmu risinājumu puses (iesniegumi papīra veidā, iesūtītas dokumentu datnes, informācijas pieprasījumi, kuri tiek veikti vispārējā dokumentu aprites kārtībā u.tml.). Profesionālās kvalifikācijas eksāmenu gadījumā noteikta daļa centralizēto eksāmenu testu daļas tiek kārtotas elektroniskā formā DIT sistēmā, kā arī informācija par izsniegtajiem izglītības dokumentiem tiek reģistrēta VIIS. Valsts valodas pārbaudījumu organizēšanā savukārt elektronizēta ir rezultātu reģistrēšana datu bāzē (MS Access vidē izstrādāts tehniskais risinājums).

Lai arī centralizēto eksāmenu un necentralizēto valsts pārbaudījumu procesi pēdējo gadu laikā ir būtiski pilnveidoti, to operativitāte nereti tiek kritizēta no sabiedrības puses, jo, piem., centralizēto eksāmenu rezultāti izglītojamajiem ir nepieciešami ātrāk, nekā tie šobrīd tiek nodrošināti. Attiecīgā prasība tiek pamatota ar nepieciešamību veikt iestāšanās darbības ārvalstu augstskolās, kurās nereti pieteikšanās process notiek jau vasaras sākumā, secīgi apgrūtinot vai noteiktos gadījumos liedzot Latvijas iedzīvotājiem pretendēt uz attiecīgo iestāšanās nepieciešamo dokumentu nepieejamības dēļ. Procesu operativitāte un birokrātiskā pieeja īpaši tiek kritizēta profesionālās kvalifikācijas eksāmenu un valsts valodas pārbaudījumu gadījumā, kur, piem., valsts valodas pārbaudījumu gadījumā informācijas apmaiņa starp pusēm vēl joprojām tiek veikta izmantojot saraksti vēstuļu formātā, kuras ietvaros katra darbība prasa vairākas dienas, lai gan, atbilstoši mūsdienu tehnoloģiju iespējām, attiecīgās informācijas pieejamība ieinteresētajām personām būtu nodrošināma tiešsaistes veidā, piemēram, tām pašām veicot informācijas iegūšanu no publiski pieejamas lietojuma saskarnes. Tāpat, lai arī valsts pārbaudījumu drošības jautājumi un informācijas noplūdes iespējamība to organizēšanas procesos ir maksimāli samazināta, katru gadu nākas saskarties ar aizdomām par uzdevumu nopludināšanu, kas noteiktos gadījumos arī faktiski apstiprinās. Šos un citus negatīvos apstākļus veido vairākas būtiskas problēmas šobrīd darbībā esošajos procesos un to IKT nodrošinājumā.

1. Tehnoloģiju ierobežota izmantošana valsts pārbaudījumu organizēšanas un norises procesos

Esošajā situācijā centralizētie eksāmeni un necentralizētie valsts pārbaudījumi tiek reģistrēti VPIS, kur attiecīgi tiek ievadīta to struktūra pa daļām, uzdevumu struktūra un punkti pa uzdevumiem. Saturiski pārbaudījumi, lai arī sākotnēji tiek sagatavoti elektroniskā formā e-vidē, turpmākā procesa ietvaros tiek izdrukāti VISC un fiziski nogādāti ar pasta starpniecību izglītības pārvaldēm, kas organizē to tālāku nodošanu izglītības iestādēm (centralizēto eksāmenu gadījumā) vai darbu izdrukāšanu izglītības iestādē (necentralizēto valsts pārbaudījumu gadījumā). Izglītojamie veic šo valsts pārbaudes darbu kārtošanu papīra formā. Papīra formā aizpildītie darbi tiek vērtēti vai nu izglītības iestādē (necentralizēto valsts pārbaudījumu gadījumā), vai nogādāti atpakaļ VISC (centralizēto eksāmenu gadījumā). VISC veic noteiktu aizpildīto papīra darbu daļu skenēšanu un saglabāšanu e-vidē VPIS, kur attiecīgi tie ir pieejami vērtēšanai vērtētājiem. Valsts pārbaudījumu vērtējumi, atbilstoši uzdevumu struktūrai un punktiem, tiek ievadīti VPIS.

Līdz ar to, lai arī esošajā situācijā pārbaudes darbi jau šobrīd tiek veidoti e-vidē un gala rezultāti reģistrēti e-vidē, vidus posmā tiek saglabāta būtiska papīra dokumentu izveide un aprīte, kas nav efektīva un palielina gan nepieciešamo laiku, gan izmaksas saistībā ar darbu pavairošanu, gan darbu transportēšanu no VISC uz pašvaldību izglītības pārvaldēm un pēc tam izglītības iestādēm, gan darbu transportēšanu atpakaļ uz VISC un skenēšanu.

Līdzīga situācija ir arī profesionālās kvalifikācijas eksāmenu gadījumā, kur vairāk nekā puses centralizēto eksāmenu gadījumā ir nepieciešama pārbaudījumu darbu piegāde, kā arī eksāmenu dalībnieku sarakstu, aizpildīto un izvērtēto darbu, vērtēšanas protokolu atgriešana atpakaļ VISC. Tāpat arī valsts valodas pārbaudījumu gadījumā pārbaudījumi tiek kārtoti papīra formā, kas attiecīgi prasa to izdrukāšanu, piegādi, aizpildīšanu klātienē utt.

Izmantojot mūsdienu tehnoloģiju sniegtās iespējas un kārtojot valsts pārbaudījumus e-vidē, būtu iespējams būtiski uzlabot un efektīvizēt noteiktu valsts pārbaudījumu darbu daļu organizēšanas un norises procesu, gan no laika resursu, gan arī no izmaksu perspektīvas.

2. Uzdevumu noplūdes riski

Lai arī valsts pārbaudījumu drošības jautājumi un informācijas noplūdes iespējamība to organizēšanas procesos ir maksimāli samazināta, joprojām pastāv risks iespējamai uzdevumu noplūdei, kur risku iestāšanās sekas īpaši nozīmīgas ir centralizēto eksāmenu un necentralizēto valsts pārbaudījumu gadījumā, kur pārbaudījumu kārtotāju skaits ir būtiski lielāks kā citos valsts pārbaudījumu veidos. Piem., 2017. gadā tika identificēti 3 gadījumi ar šo valsts pārbaudījumu uzdevumu noplūdi – 9. klašu matemātikas eksāmens krievu valodā, 9. klases Latvijas un pasaules vēstures eksāmens latviešu valodā un 12. klašu latviešu valodas eksāmena domrakstu temati, kas attiecīgi prasīja veikt sekojošas izmeklēšanas darbības no tiesībsargājošo iestāžu puses un izsauca negatīvu publicitāti plašsaziņas līdzekļos³.

---

³ <http://www.lsm.lv/raksts/zinas/latvija/policija-noskaidrojusi-latviesu-valodas-eksamena-tematu-nopludinataju.a238290/>

Viens no lielākajiem riskiem esošajā situācijā, ko ir identificējis VISC, ir saistīts ar necentralizēto eksāmenu uzdevumu noplūšanu. Esošajā situācijā šos eksāmenu darbus izglītības iestādes saņem e-vidē VPIS sistēmā PDF faila formātā. Eksāmena dienā 8:00 no rīta izglītības iestādes darbiniekam ar atbilstošām tiesībām tie ir pieejami lejupielādēšanai VPIS sistēmā. Līdz eksāmena sākumam (10:00) izglītības iestāde veic to pavairošanu, atbilstoši uz eksāmenu reģistrēto izglītojamo skaitam, un nogādāšanu eksāmena norises telpās. Šo procesa posmu veic izglītības iestādes darbinieki un pie iespējamās uzdevumu noplūdes ir iesaistīts cilvēciskais faktors.

Otrs no būtiskākajiem riskiem esošajā situācijā ir saistīts ar centralizēto eksāmenu un necentralizēto valsts pārbaudījumu rakstu un mutvārdu daļas tematu noplūdi, kur VISC nereti saņem informāciju, ka temati attiecīgajai valsts pārbaudījumu daļai izglītojamajiem ir zināmi pirms tās norises.

Gadījumos, kad tiek saņemtas ziņas par iespējamu uzdevumu noplūšanu, izmeklēšanai ir nepieciešama papildus resursu iesaiste no visu pārbaudījumu procesos iesaistīto dalībnieku puses, kā arī no izmeklēšanas iestāžu puses, kas tiek iesaistītas gadījumos, ja faktiskā uzdevumu noplūde ir konstatēta. Tāpat uzdevumu faktiskā noplūde nostāda nevienlīdzīgā situācijā pārbaudījumus kārtos izglītojamus, kas konkurē, iestājoties augstskolā, jo izglītojamie ar papildus informāciju var veikt sagatavošanās pasākumus konkrēti attiecībā uz noplūdušajiem uzdevumiem, tādējādi nokārtojot pārbaudījumu labāk kā izglītojamie, kam šādas informācijas nav. Uzdevumu iespējamā noplūšana rada reputācijas zaudējumus centralizētajiem eksāmeņiem un necentralizētajiem valsts pārbaudījumiem pašiem par sevi, kā arī VISC kā atbildīgajai iestādei par to organizēšanu, līdz ar to būtu veicami turpmāki uzlabojumi valsts pārbaudījumu vadības procesos, t.sk., izmantojot mūsdienu tehnoloģiju iespējas, kas samazinātu cilvēcisko faktoru un secīgi arī uzdevumu noplūšanas risku.

3. Problemātika ar pieteikšanos valsts pārbaudījumiem

Viens no centralizēto eksāmenu un necentralizēto valsts pārbaudījumu organizēšanas procesa posmiem ir izglītojamo reģistrēšana pārbaudījumu kārtos. Esošajā situācijā atbilstoši spēkā esošajam normatīvajam regulējumam izglītojamo reģistrāciju pārbaudījumiem veic izglītības iestāde, pamatojoties uz izglītojamo iesniegumiem, kuros tie norāda tos pārbaudījumus, kurus tie vēlas kārtot. Reģistrācija tiek veikta līdz attiecīgā gada 15. janvārim VPIS sistēmā. Ja izglītojamais vēlas mainīt iepriekš izvēlētos pārbaudījumus, viņš, ne vēlāk kā sešas nedēļas pirms attiecīgā pārbaudījuma norises dienas, iesniedz izglītības iestādes vadītājam attiecīgu rakstisku iesniegumu. Izglītības iestādes vadītājs divu darbdienu laikā nodrošina izmaiņu reģistrēšanu VPIS. Lai arī minētā kārtība ir noteikta MK noteikumos un iestrādāta VPIS, tomēr esošajā situācijā ir identificējami gadījumi, kad izglītojamais ierodas kārtot pārbaudījumu, bet pirms tā norises tiek konstatēts, ka attiecīgajam pārbaudījumam tas nav reģistrēts. Atbilstoši VISC pārstāvju sniegtajai informācijai, katru gadu ir identificējami vismaz 30 – 40 šādi gadījumi.

Būtiska problēma tā ir centralizēto eksāmenu gadījumā, kur uz katru izglītības iestādi nosūtīto darbu skaits sakrīt ar izglītojamo skaitu, kas attiecīgo eksāmenu ir pieteikušies kārtot. Līdz ar to var būt gadījumi, kad izglītojamais izglītības iestādes kļūdas dēļ eksāmenu nokārtot nevar,

un tas ir jākārto nākamajā gadā. Ja sertifikāts par nokārtotu konkrēto centralizēto eksāmenu izglītojamajam ir nepieciešams, lai iestātos augstskolā jau attiecīgā gada ietvaros, izglītojamais par šo gadījumu var vērsties tiesībsargājošās iestādēs un par to var tikt ierosināts kriminālprocess.

Pieteikšanās kā problēma ir identificējama arī profesionālās kvalifikācijas eksāmenu gadījumā, kur esošajā situācijā izglītojamie šiem valsts pārbaudījumiem tiek pieteikti, izglītības iestādēm manuāli sagatavojot izglītojamo sarakstu un sūtot to datnes formā uz VISC, kur attiecīgi tas no VISC puses tiek tālāk apstrādāts. Valsts valodas pārbaudījumu gadījumā, atbilstoši VISC pieejamajiem datiem, ~ 88% iesniegumu par valsts valodas pārbaudījuma kārtošānu tiek saņemti klātienē, ~ 10% pa pastu un tikai ~ 2% elektroniski parakstīta dokumenta formā. Minēto dokumentu sagatavošana, iesniegšana klātienē un apstrāde rada būtisku administratīvo slogu visām procesā iesaistītajām pusēm, palēninot procesu norisi un palielinot administratīvās izmaksas.

4. Iepriekšējās pieredzes ierobežotas izmantošanas iespējas pārbaudījumu darbu izveidē

Valsts pārbaudījumu organizēšana sākas ar programmu un uzdevumu izstrādi, kur katram no valsts pārbaudījumu veidiem tiek izveidota darba grupa. Darba grupas pārbaudījumu uzdevumu sagatavošanas ietvaros ņem vērā iepriekšējo gadu pieredzi, labo praksi, kā arī jomas, kur iepriekšējos gados izglītojamo demonstrētais sniegums ir norādījis uz iespējamām problēmām un nepietiekamu prasību apgūšanu atbilstoši valsts izglītības standartam. Esošajā situācijā iepriekšējo gadu pārbaudījumu darbi tiek uzglabāti necentralizēti, teksta datņu formā (.pdf, .docx, .doc u.c.) un tajos ietvertie uzdevumi nav pieejami strukturētā un pēc noteiktiem metadatiem meklējamā formā. Tas būtiski palielina nepieciešamos resursus jauno uzdevumu izstrādē, jo pārbaudījumu darbu sagatavošanā ir nepieciešams manuāli izskatīt iepriekšējo gadu pārbaudījumu darbus un uzdevumus no to satura viedokļa un kombinēt to ar darbu izpildes statistiku. Tāpat iepriekšējo gadu uzdevumi nav izmantojami automātiskai pārbaudījumu darbu izveidei, piem., diagnosticējošo darbu gadījumā, kur tas būtiski paātrinātu un padarītu efektīvāku šī procesa norisi. Aktuālo un vēsturisko pārbaudījumu uzdevumu datu ievade un glabāšana strukturētā formā atvieglotu iespējas tos atkārtoti iekļaut pārbaudījumos vai izmantot kā pamatu jaunu uzdevumu izstrādē.

5. Iepriekšējo gadu valsts pārbaudījumu datu pieejamība

Esošajā situācijā centralizēto un necentralizēto valsts pārbaudījumu organizēšanā VPIS tiek izveidots mācību gads, kā ietvaros tiek veidoti pārbaudījumi. Pēc valsts pārbaudījumu norises mācību gads Sistēmā tiek slēgts, pārbaudījumu rezultāti tiek nodoti VIIS replikācijas DB, bet pārējie pārbaudījumu dati dzēsti no VPIS. Tā rezultātā pašlaik dati par iepriekšējo gadu valsts pārbaudījumiem pēc dzēšanas VPIS lietotājam nav pieejami, un, piem., iepriekšējo gadu salīdzinošo pārskatu sagatavošana par noteikta veida uzdevumu izpildi nav iespējama. Iepriekšējo gadu datu pieejamība apgrūtinā analīzes iespējas gan no VISC atbildīgo darbinieku puses, gan politikas plānotāju (piem., IZM) puses. Vēsturisko datu nepieejamības dēļ pedagogi VPIS nevar sekot līdzi izglītojamo vēsturiski kārtoto valsts pārbaudījumu dinamikai uzdevumu līmenī, kas ļautu laikā izsekot izglītojamā zināšanu attīstībai un secināt, vai veiktie pasākumi ir bijuši sekmīgi un ļāvuši izglītojamajam apgūt problēmu jautājumus.

6. Atbalsts jaunajam, kompetenču pieejā balsītajam saturam

Latvijā šobrīd tiek īstenota vispārējās izglītības satura reforma, kas aptver visus vispārējās izglītības posmus – gan pirmsskolas izglītības, gan pamatizglītības, gan vidējās izglītības posmu. Tās rezultātā tiks fundamentāli mainīts esošais mācību saturs, kā arī tiks mainīta valsts pārbaudījumu organizēšana gan no saturiskās, gan procesu perspektīvas. VPIS tika būvēta laika periodā no 2011. līdz 2013. gadam, lai atbalstītu centralizēto eksāmenu un necentralizēto valsts pārbaudījumu organizēšanas procesu, kādi tie bija attiecīgajā laikā. Ņemot vērā paredzamās fundamentālās izmaiņas valsts pārbaudījumu vadības procesos un saturā, esošā VPIS funkcionalitāte nenodrošina pilnvērtīgu atbalstu valsts pārbaudījumu organizēšanas procesu norisei atbilstoši jaunajam mācību saturam, piem., ir plānots ieviest eksāmenu grozus un 3 līmeņu eksāmenus, vērtēšanā fiksēt prasmju līmeni un informāciju par risināšanas ceļu, kādā izglītojamais uzdevumu ir izpildījis, u.c. Tā rezultātā valsts pārbaudījumu organizēšana atbilstoši jaunajam saturam VPIS ietvaros var nebūt pilnvērtīgi iespējama un ir nepieciešams veikt būtiskus VPIS pilnveidojumus, kā arī, lai nodrošinātu lietotāju (pārbaudījumu kārtotāju) sagatavošanu pārbaudījumu kārtošanai elektroniski, ir nepieciešams nodrošināt uzdevumu ievadi VPIS.

7. Tehnoloģiju ierobežota izmantošana profesionālās kvalifikācijas eksāmenu un valsts valodas pārbaudījumu organizēšanas procesu atbalstam

Esošajā situācijā profesionālās kvalifikācijas eksāmenu un valsts valodas pārbaudījumu organizēšanas procesi tiek veikti manuālā veidā, tikai ierobežotā apjomā izmantojot tehnoloģiju atbalstu, piem., valsts valodas pārbaudījumu rezultāti pēc to norises tiek reģistrēti datu bāzē (MS Access), kā arī profesionālās kvalifikācijas eksāmenu gadījumā aptuveni puse centralizēto eksāmenu testu daļas tiek kārtotas elektroniskā formā DIT sistēmā, kā arī informācija par iegūtajiem izglītības dokumentiem tiek reģistrēta VIIS.

Tajā pašā laikā visa procesa virzība tiek veikta uz iesniegumu un vēstuļu pamata – pieteikšanās pakalpojumam, ziņas no NVA par personas bezdarbnieka statusu vai VSAA par bezdarbnieka pabalsta saņemšanas faktu, informācija par valsts valodas pārbaudījuma rezultātiem, apliecības dublikāta izsniegšanas pieprasījums, pieprasījums no iestādes / darba devēja par personas valsts valodas zināšanu līmeni, atbilde utt. Iesniegumu, vēstuļu, pieteikumu u.c. dokumentu sagatavošana un apstrāde rada būtisku administratīvo slogu visām procesā iesaistītajām pusēm, palēninot procesu norisi un palielinot administratīvās izmaksas.

Izmantojot mūsdienīgas informācijas sistēmas atbalstu un jau esošās valsts koplietošanas komponentes, valsts valodas pārbaudījumu un profesionālās kvalifikācijas eksāmenu organizēšanas procesu norisi būtu iespējams būtiski uzlabot un optimizēt no galalietotāju skatupunkta. Īpaši nozīmīgi tas būtu, nodrošinot kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanu nākotnē, kad valsts valodas pārbaudījumu kārtotāju skaits, prognozējams, tikai palielināsies, ņemot vērā demogrāfisko situāciju un darbaspēka problēmas Latvijā un attiecīgi arī nepieciešamību pēc darbaspēka imigrācijas no citām valstīm, kuras ietvaros personām, lai sekmīgi iekļautos

Latvijas darba tirgū radīsies interese par valsts valodas pārbaudījumu kārtošānu, t.sk., kārtojot valsts valodas pārbaudījumu attālināti ārvalstīs pirms ierašanās Latvijā.

8. Valsts valodas pārbaudījumu rezultāti papīra formā arhīvā

No 1992. līdz 2001. gada 31. janvārim atbildīgā iestāde par valsts valodas pārbaudījumu organizēšanu bija Valsts valodas centrs. Sākot ar 2001. gada 1. februāri valsts valodas pārbaudījumu organizēšanu nodrošina VISC. Esošajā situācijā vēsturiskie valsts valodas pārbaudījumu rezultāti tiek uzglabāti papīra formā arhīvā VVC (~ 150 000 pārbaudījumu kārtotāji) un daļa no rezultātiem ir digitalizēti un ievadīti VVC lokālajā datu bāzē (~ 300 000 pārbaudījumu kārtotāji). Vienlaikus VISC rīcībā ir pieejami vēsturiskie pārbaudījumu norises protokoli, kas iepriekš nav tikuši digitalizēti un pieejami tikai papīra dokumentācijas formā par laika posmu no 2001. līdz 2009. gada oktobrim. Katru gadu VISC saņem ~ 500 pieprasījumus valsts valodas prasmes apliecības dublikāta saņemšanai, kā arī pieprasījumus no PMLP par valsts valodas prasmes pārbaudes kārtotāju rezultātiem. Gadījumā, ja persona valsts valodas pārbaudījumu ir kārtojusi līdz 2001. gada 1. februārim VISC ir jāraksta vēstule VVC veikt pārbaudi par attiecīgās personas valsts valodas pārbaudījuma kārtošānas faktu un rezultātiem, kur vidēji gadā šāda pārbaude ir jāveic par 320 personām. Šīs pārbaudes šobrīd tiek veiktas manuālā formā, meklējot informāciju arhīvā vai lokālajā datu bāzē. Viena pieprasījuma apstrāde kopumā aizņem vidēji vienu mēnesi, tāpat arī vēstuļu sagatavošana un apstrāde rada būtisku administratīvo slogu visām procesā iesaistītajām pusēm.

Veicamo pārbaudu apjoms par valsts valodas pārbaudījuma nokārtošanu, paredzams, nākotnē būtiski palielināsies, jo, līdz ar izmaiņām *Sabiedriskā transporta likumā* tiek paredzēta taksometru un vieglo automobiļu, kas veic pasažieru komercpārvađājumus, vađitāju ređistrāciju, kur viena no prasībām vađitāja ređistrēšanai ir valsts valodas zināšanas. Attiecīgi arī palielināsies administratīvais slogs šo pieprasījumu apstrāde gadījumos, kad persona pārbaudījumu būs kārtojusi līdz 2009. gada oktobrim. Atbildīgā organizācija par taksometru un vieglo automobiļu, kas veic pasažieru komercpārvađājumus, vađitāju ređistrāciju, valsts SIA "Autotransporta direkcija", var veikt vađitāja ređistrāciju tikai pēc pozitīvas atbildes saņemšanas. Ņemot vērā datu kontrolei nepieciešamo laiku VVC un VISC arhīvā, personas iespējas strādāt par taksometra vađitāju šajā laikā būs ierobežotas.

Digitalizējot VVC un VISC rīcībā esošos arhīva datus par valsts pārbaudījumu rezultātiem, kas kārtojušas valsts valodas pārbaudījumu laika periodā no 1992. līdz līdz 2009. gada oktobrim, un, nodrošinot to pieejamību e-vidē VISC sadarbības partneriem, būtu iespējams būtiski optimizēt procesu, kas nepieciešams, lai iegūtu informāciju par konkrētas personas valsts valodas prasmes pārbaudes rezultātu. Tādējādi tiks samazināts administratīvais slogs visām pusēm, kā arī nodrošināta iespējami ātrāka pakalpojuma sniegšana gan privātpersonām (piemēram, valsts valodas prasmes apliecības dublikāta pieprasīšanas gadījumā), gan VISC sadarbības partneriem.

9. Trūkst iespēju centralizēti pārraudzīt un pārvaldīt izglītības iestādēm pieejamos IKT resursus

Lai pilnvērtīgi noritētu sagatavošanās pārbaudījumiem un pārbaudījumu process elektroniski, vienlaikus labi attīstītai pārbaudījumu sistēmai, svarīga arī IKT infrastruktūra izglītības iestādēs un nepieciešamais tehniskais IT nodrošinājums.

Pamatojoties uz 2021. gada 14. maijā parakstīto sadarbības memorandu “Dators ikvienam bērnam”, ko savā starpā parakstīja Valsts prezidents, Izglītības un zinātnes ministre, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs, Finanšu ministrs, Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas vadītājs un Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēdētājs, projektā ietvertais risinājums ir daļa no memorandā noteiktās apņemšanās īstenot valstiski nozīmīgu iniciatīvu visas sabiedrības interesēs, izveidot ilgtspējīgu sistēmu, kas nodrošinās pieeju tehnoloģijām skolēniem un skolotājiem Latvijā, izstrādāt un nodrošināt atbalsta sistēmu katrā pašvaldībā jēgpilnai un efektīvai datoru izmantošanai mācību procesā.

Sadarbības memoranda “Dators ikvienam bērnam” ietvaros izglītojamais plānots nodrošināt ar portatīvajiem datoriem, kas tiks izsniegti individuālai lietošanai gan mājās, gan skolā. Lai nodrošinātu pieteikšanās procesa caurspīdīgumu, datoru izmantošanas monitoringu, problēmu pieteikšanu un risināšanu, līgumu, pieņemšanas – nodošanas aktu, personas datu apstrādes noteikumu u.c. dokumentu elektronisko apriti, atskaites ministrijai, pašvaldībām un skolām, projektā plānots izstrādāt skolēnu datoru pārvaldības un monitoringa rīku.

2. Projekta mērķi un sasniedzamie rezultāti

2.1. Projekta ietvars

Lai risinātu pastāvošās nepilnības un problēmas valsts pārbaudījumu organizēšanas procesos un izmantotu tos ieguvumus un papildus iespējas, ko jau šobrīd spēj nodrošināt mūsdienu tehnoloģijas, IZM sadarbībā ar VISC kā atbildīgo iestādi par valsts pārbaudījumu organizēšanu ir uzsākusi īstenot iniciatīvu, kas paredz realizēt būtiskas ilgtermiņa izmaiņas valsts pārbaudījumu procesu īstenošanā, uzsākot virzību uz valsts pārbaudījumu kārtošanu elektroniskā formā (e-pārbaudījumi).

E-pārbaudījumi ir ilgtermiņa iniciatīva valsts pārbaudījumu procesu pilnveidei, pārveidojot esošo valsts pārbaudījumu organizēšanas procesus un efektīvi izmantojot mūsdienu IKT risinājumu piedāvātās iespējas. E-pārbaudījumu iniciatīvas kopējais mērķis ir panākt, lai Latvijas valstī īstenotie valsts pārbaudījumu organizēšanas procesi kļūst būtiski ātrāki, lētāki un efektīvāki, kā arī samazinātu valsts pārbaudījumu noplūdes riskus.

Šī iniciatīva nav ierobežojama ar kādu konkrētu programmu, projektu vai aktivitāti. Tā sastāv no vairākām programmām, projektiem un aktivitātēm organizatoriskajā, juridiskajā un IKT jomā, kas var tikt finansētas no dažādiem finansējuma avotiem (ES fondu finansējums, valsts vai pašvaldību budžets, valstu divpusējie finanšu instrumenti u.c.), bet kas visas kopā un katra atsevišķi sekmē e-pārbaudījumu iniciatīvas kopējā mērķa sasniegšanu. Piemēram, šajā ES fondu plānošanas perioda ietvarā šobrīd tiek īstenoti projekti izglītības iestāžu tehniskā nodrošinājuma attīstībai (*Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.1.2. specifiskā atbalsta mērķa "Uzlabot vispārējās izglītības iestāžu mācību vidi"*⁴ un *Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.1.3. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt modernizēto profesionālās izglītības iestāžu skaitu"*⁵), t.sk., IKT infrastruktūras attīstībai, atbilstoši programmas vadlīnijām (ieteikumi vispārējās izglītības iestāžu mācību vides modernizācijai, t.sk., IKT infrastruktūras risinājumiem⁶), projekts "Kompetenču pieeja mācību saturā"⁷, kura ietvaros tiek fundamentāli mainīts vispārējās izglītības saturs atbilstoši kompetenču pieejai, t.sk., arī attiecībā uz valsts pārbaudījumu organizēšanas procesiem gan no saturiskās, gan procesu perspektīvas, t.sk., izmantojot IKT u.c.

Viens no kritiski nepieciešamajiem elementiem e-pārbaudījumu iniciatīvas kopējo mērķu sasniegšanai ir tādas informācijas sistēmas pieejamība, kas nodrošinātu efektīvu atbalstu nākotnes valsts pārbaudījumu organizēšanas procesiem, t.sk., nodrošinātu iespēju valsts pārbaudījumus kārtot e-vidē. Šādas informācijas sistēmas izveide tiek paredzēta projektā "Valsts pārbaudījumu organizēšanas procesa pilnveide", veicot VPIS attīstību. Atbilstoši

⁴ <https://likumi.lv/ta/id/282516-darbibas-programmas-izaugsme-un-nodarbinatiba-8-1-2-specifiska-atbalsta-merka-uzlabot-visparejas-izglitibas-iestazu>

⁵ <https://likumi.lv/ta/id/281827-darbibas-programmas-izaugsme-un-nodarbinatiba-8-1-3-specifiska-atbalsta-merka-palinelinat-modernizeto-profionalas-izglitibas>

⁶ http://www.cfla.gov.lv/userfiles/files/812_6_pielikums_Ieteikumi_09062017.docx

⁷ <https://likumi.lv/ta/id/278201-darbibas-programmas-izaugsme-un-nodarbinatiba-8-3-1-specifiska-atbalsta-merka-attistit-kompetencu-pieeja-balstisu-visparejas>

projekta indikatīvajam laika grafikam, tā realizācija plānota no 08.2019. līdz 02.2023. (skat. 2. attēls).

Pēc Projekta realizācijas plānota pakāpeniska pāreja uz valsts pārbaudījumu organizēšanu un kārtošanu elektroniskā formā, sākot no uzdevumu bankas sākotnējās izveides (atbilstoši Projekta indikatīvajam laika plānam – 2023. gada februāris) līdz 2031. gadam:

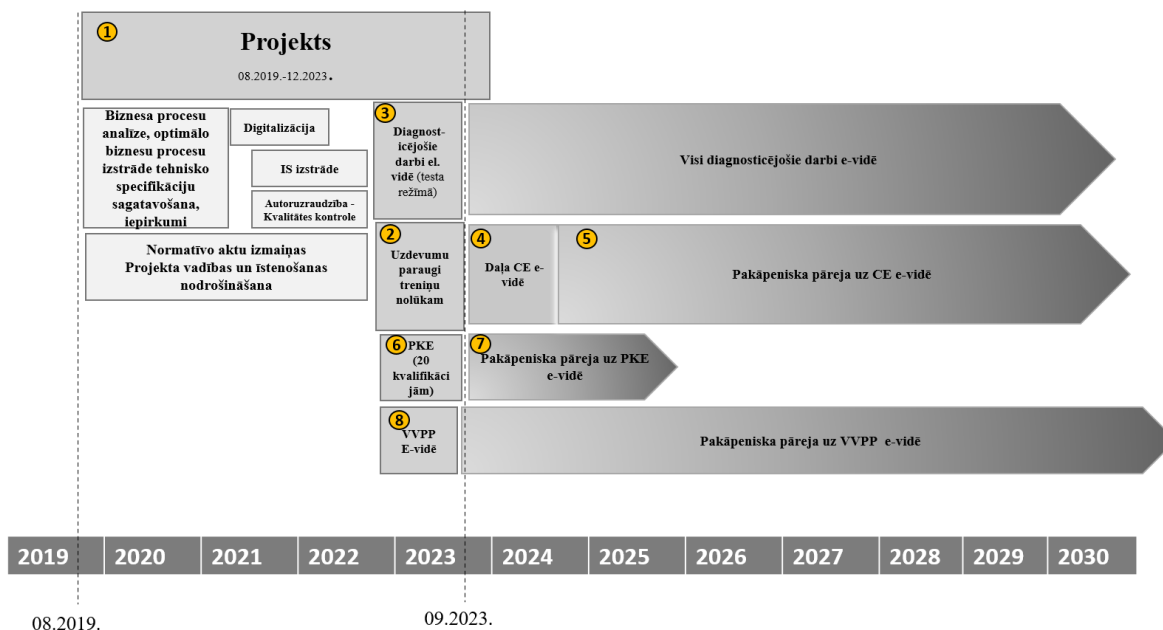
1. Attiecībā uz valsts pārbaudījumiem vispārējā izglītībā (centralizētie eksāmeni, necentralizētie eksāmeni, diagnosticējoši darbi) no 2022./2023. mācību gada izglītojamajiem VPIS tiks piedāvāti uzdevumu paraugi treniņu nolūkam, lai izglītojamie iegūtu iemaņas un pierastu pie Sistēmas un iespējām pildīt valsts pārbaudījumu darbus e-vidē VPIS ietvaros, kā arī papildināta uzdevumu banka, integrējot pārbaudījumu uzdevumus VPIS (skat. 2. attēls [2]).

Sākot no 2022./2023. mācību gada, VISC nodrošinās diagnosticējošo darbu kārtošanu nodrošinās tikai e-vidē, izņemot izglītojamos ar speciālajām vajadzībām (skat. 2. attēls [3]). Arī izglītības iestādēm un pašvaldībām sākot ar 2022./2023. mācību gadu būs iespējas veidot diagnosticējošos darbus VPIS un piedāvāt tos risināšanai izglītojamajiem. Tāpat sākot no 2023./2024. mācību gada VISC nodrošinās vismaz šādu centralizēto eksāmenu vai to daļu kārtošanu e-vidē: matemātika, latviešu valoda, svešvaloda (angļu, franču, vācu, krievu un poļu valoda) (pamatskolā) un vēsture, latviešu valoda, matemātika, fizika, ķīmija bioloģija (vidusskolā) (skat. 2. attēls [4]). Turpmākā CE e-pārbaudījumu ieviešanas procesā paredzama pakāpeniska pāreja uz pārējo CE kārtošanu e-vidē līdz 2032. gadam, laika gaitā palielinot pārbaudījuma daļu skaitu, kas tiek kārtotas elektroniski īpatsvaru (skat. 2. attēls [5]).

Projekta ietvaros īstenotais risinājums izglītības resursu vienotai pārvaldībai, sākot ar 2023.gada decembri nodrošinās iespējas centralizēti izsniegt datortehniku un pārraudzīt tās faktisko pielietojumu mācību procesā, tai skaitā gatavojoties valsts pārbaudījumiem vai nodrošinot infrastruktūras izmantošanu gan izglītojamā dzīvesvietā, gan pārbaudījumu laikā pārbaudījuma vietā.

2. Attiecībā uz profesionālās kvalifikācijas eksāmeniem plānots, ka pēc projekta realizācijas, sākot ar 2022. gada decembri e-vidē tiks piedāvāti pārbaudījumi 20 kvalifikācijām (atslēdznieks, autoelektriķis, automehāniķis, datorsistēmu tehniķis, elektrotehniķis, ēdināšanas pakalpojumu speciālists, galdnieks u.c.), kas ietver 215 profesionālās kvalifikācijas eksāmenus (skat. 2. attēls [6]), 2 gadu periodā pēc projekta realizācijas sasniedzot 90% kārtotāju e-vidē, 3 gadu periodā – 100% . (skat. 2. attēls [7]). Turpmāk šo valsts pārbaudījumu ieviešanas procesā paredzama pakāpeniska pāreja uz valsts pārbaudījumu kārtošanu e-vidē arī citām kvalifikācijām, ņemot vērā to ietvaros kārtojamo pārbaudījuma specifiku un spēju tos nodrošināt e-vidē.

3. Attiecībā uz valsts valodas pārbaudījumiem, plānots, ka 2021. gada decembrī VISC datus varēs izgūt no vienotās valsts valodas prasmes pārbaudes rezultātu datubāzes; no 2022. gada 1. jūnija tiks uzsākta sistēmas lietošana, veidojot pārbaudījumus; pārbaudījuma kārtotāji varēs sākt kārtot pārbaudījumus e-vidē, sākot no 2023. gada 1.janvāra (skat. 2. attēls [8]), VISC pakāpeniski novirzot klientus uz elektronisko valsts pārbaudījuma kārtošanas kanālu, un, 2 gadu periodā pēc projekta realizācijas, sasniedzot 50% kārtotāju e-vidē, 3 gadu periodā 60%, bet līdz 2032. gadam (10 gadi kopš projekta pabeigšanas) tuvotos 100% no pārbaudījumu kārtotājiem.

Attēls 2 Valsts pārbaudījumu e-vidē pakāpeniskas ieviešanas process

Turpmāk šīs nodaļas apakšnodaļās ir sniegts detalizēts Projekta mērķu, rādītāju, to sasniegšanas pasākumu un vīzijas apraksts.

2.2. Projekta mērķi

Projekts ir vērsts uz valsts pārbaudījumu organizēšanas procesu pilnveidi, uzsākot virzību uz valsts pārbaudījumu kārtošanu e-vidē, un sekmēs šādu četru būtiskāko mērķu sasniegšanu:

- M1 Valsts pārbaudījumu organizēšanas procesu optimizācija, attīstot efektīvus un modernus risinājumus valsts pārbaudījumu organizēšanas procesu atbalstam, t.sk., nodrošinot iespēju valsts pārbaudījumus vai to daļas kārtot e-vidē, uzlabojot informācijas apmaiņu un datu apstrādes iespējas.
- M2 Publiskās pārvaldes pakalpojumu pilnveidošana, attīstot lietotājiem draudzīgus e-pakalpojumus.
- M3 Informācijas noplūdes risku samazināšana, attīstot risinājumus, kas ierobežotu cilvēcisko faktoru valsts pārbaudījumu satura noplūdē valsts pārbaudījumu organizēšanas procesos.
- M4 vienotas nacionālā līmeņa informācijas sistēmas izveide izglītības procesiem nepieciešamo tehnisko un citu resursu uzskaites un monitoringa nodrošināšanai.

Projekts sekmē Pasākuma mērķa un rādītāju (skat. 4.1. sadaļa) sasniegšanu, kas paredz lietotājiem draudzīgu valsts pārvaldes pakalpojumu, publiskā sektora darbības efektivitātes nodrošināšanu, valsts informācijas sistēmās esošo datu izmantošanu citās valsts un pašvaldību iestādēs, kā arī radīt priekšnosacījumus publiskās pārvaldes rīcībā esošās informācijas izmantošanai ārpus publiskā sektora, piemēram, lai nodrošinātu tās izmantošanu uzņēmējdarbības vai analīzes mērķiem. Tāpat Projekts ir vērsts uz izglītības nozares prioritāšu risināšanu, kas definētas *Izglītības attīstības pamatnostādņēs 2014. – 2020. gadam*, kas paredz, ka ir jānodrošina pilnveidotā, uz kompetenču pieejas balstītā mācību satura ieviešana, t.sk.

izmantojot IKT, kur valsts pārbaudījumi ir viena no jaunā mācību satura komponentēm, kam Projekta ietvaros ir paredzēts veikt VPIS pilnveidi, lai tā atbalstītu jauno, kompetenču pieejā balstīto, mācību saturu pēc tā ieviešanas. Arī *Valsts valodas politikas pamatnostādņēs 2015.–2020.gadam* ir noteikts izstrādāt latviešu valodas prasmes elektroniskos pašpārbaudes testus sešos valodas prasmes līmeņos, kur attiecīgi šo testu izpilde e-vidē tiks nodrošināta pilnveidotās VPIS ietvaros.

2.3. Projekta rezultāta rādītāji

Minēto projekta mērķu izpilde tiks vērtētā pēc šādiem rezultāta rādītājiem:

#	Rezultāta rādītājs	Mērķis, kura izpilde tiek mērīta	Mērvienība	Sākotnējā vērtība	Sasniedzamā vērtība 2 gadus pēc projekta beigām	Sasniedzamā vērtība 3 gadus pēc projekta beigām
1.	Kārtotāju īpatsvars, kas necentralizētos valsts pārbaudījumu darbus (diagnosticējošos darbus) kārtos e-vidē VPIS, tiem diagnosticējošajiem darbiem, kuriem VISC nodrošinās šādu iespēju.	M1	%	0	90	100
2.	Kārtotāju īpatsvars, kas centralizētos eksāmenus vai to daļas kārtos e-vidē VPIS, tiem centralizētajiem eksāmeniem, kuriem VISC nodrošinās šādu iespēju.	M1	%	0	50	70
3.	Kārtotāju īpatsvars, kas profesionālās kvalifikācijas eksāmenu e-vidē kārtojamo daļu kārtos VPIS, tiem profesionālās kvalifikācijas eksāmeniem, kuriem VISC nodrošinās šādu iespēju.	M1	%	0	90	100
4.	Kārtotāju īpatsvars, kas valsts valodas pārbaudījumus kārtos e-vidē.	M1	%	0	50	60

#	Rezultāta rādītājs	Mērķis, kura izpilde tiek mērīta	Mērvienība	Sākotnējā vērtība	Sasniedzamā vērtība 2 gadus pēc projekta beigām	Sasniedzamā vērtība 3 gadus pēc projekta beigām
5.	Valsts pārvaldes iestāžu īpatsvars, kas pārietu uz pārbaudes veikšanu elektroniskā veidā par konkrētas personas valsts valodas pārbaudījuma nokārtošanu.	M1	%	0	50	90
6.	Iedzīvotāju īpatsvars, kas izmanto projekta ietvaros izveidotos e-pakalpojumus					
6.1.	Iedzīvoāju īpatsvars, iesniedz iesniegumu valsts valodas pārbaudījuma kārtošanai elektroniski	M2	%	0	30	50
6.2.	E-pakalpojumu pieprasījumu īpatsvars tehnisko resursu izsniegšanai izglītojamajiem (vecāki kas izvēlēsies lietot e-pakalpojumu)	M4	%	0	50	50
7.	Gadījumu skaits, kad ir apstiprināta informācijas noplūde par valsts pārbaudījumu darbu saturu tiem valsts pārbaudījumiem, kas šobrīd tiek īstenoti papīra formā, bet pēc Projekta īstenošanas tiek nodrošināti e-vidē.	M3	Skaits	3	0	0
8.	Vispārējās un profesionālās izglītības iestāžu īpatsvars, kas izmanto RUMIS	M4	%	0	80	90

2.4. Rezultāta rādītāju sasniegšanas pasākumi

Lai nodrošinātu rezultātu rādītāju sasniegšanu, tiks veikti vismaz šādi būtiskākie pasākumi:

#	Rezultāta rādītājs	Rezultāta rādītāju sasniegšanas pasākumi
1	Kārtotāju īpatsvars, kas necentralizētos valsts pārbaudījumu darbus (diagnosticējošos darbus) kārtos e-vidē VPIS, tiem diagnosticējošajiem darbiem, kuriem VISC, atbilstoši ieviešanas plānam, nodrošinās šādu iespēju.	<ul style="list-style-type: none"> Tehniskās specifikācijas sagatavošanas aktivitātes ietvaros tiks veikta valsts pārbaudījumu organizēšanas nākotnes biznesa procesu un atbilstošo prasību definēšana, t.sk., ņemot vērā izglītības iestāžu tehnisko nodrošinājumu un tā plānoto attīstību, lai rezultātā nodrošinātu tādu valsts pārbaudījumu organizēšanas procesu ieviešanu un atbilstošu Sistēmas un tehniskā nodrošinājuma risinājumu, kas atbalstītu iespēju valsts pārbaudījumus vai noteiktas to daļas kārtot e-vidē izglītības iestādēs atbilstoši to pieejamajam IKT nodrošinājumam. Tiks veikta to pedagogu apmācība, kas ir iesaistīti diagnosticējošo darbu organizēšanā, norisē un vērtēšanā. Pēc Projekta ietvaros veiktās VPIS izstrādes aprobācijas fāzē 2022./2023. mācību gada ietvaros Sistēmā tiks paredzēti treniņu uzdevumi, lai izglītojamie un pedagogi iegūtu iemaņas un pierastu darbam Sistēmā. Tiks veiktas izmaiņas normatīvos, regulējumā paredzot, ka diagnosticējošie darbi izglītības iestādēm ir brīvprātīgi un VISC šo valsts pārbaudījumu darbu kārtošanu no 2022./2023. mācību gada piedāvā tikai e-vidē VPIS ietvaros.
2	Kārtotāju īpatsvars, kas centralizētos eksāmenus vai to daļas kārtos e-vidē VPIS, tiem centralizētajiem eksāmeniem, kuriem VISC ieviešanas plānam nodrošinās šādu iespēju.	<ul style="list-style-type: none"> Tehniskās specifikācijas sagatavošanas aktivitātes ietvaros tiks veikta valsts pārbaudījumu organizēšanas nākotnes biznesa procesu un atbilstošo prasību definēšana, t.sk., ņemot vērā izglītības iestāžu tehnisko nodrošinājumu un tā plānoto attīstību, lai rezultātā nodrošinātu tādu valsts pārbaudījumu organizēšanas procesu ieviešanu un atbilstošu Sistēmas un tehniskā nodrošinājuma risinājumu, kas atbalstītu

#	Rezultāta rādītājs	Rezultāta rādītāju sasniegšanas pasākumi
		<p>iespēju valsts pārbaudījumus vai noteiktas to daļas kārtot e-vidē izglītības iestādēs, atbilstoši to pieejamajam IKT nodrošinājumam.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tiks veikta to pedagogu un izglītības iestāžu darbinieku apmācība, kas ir iesaistīti centralizēto eksāmenu organizēšanā, norisē un vērtēšanā. • Pēc Projekta ietvaros veiktās VPIS izstrādes aprobācijas fāzē 2022./2023. mācību gada ietvaros tiks paredzēti treniņu uzdevumi, lai izglītojamie iegūtu iemaņas un pierastu pie darba Sistēmā. • Tiks veiktas izmaiņas normatīvajos regulējumā, nosakot pakāpenisku centralizēto eksāmenu kārtošanu e-vidē, t.sk., paredzot sākotnējos pilota eksāmenus 2023./2024. mācību gadā (latviešu valoda, svešvaloda (angļu, franču, vācu un krievu valoda) (pamatskolā) un vēsture, latviešu valoda un bioloģija (vidusskolā)), kā arī nosakot termiņus, kādos notiks pāreja uz pārējo centralizēto eksāmenu kārtošanu e-vidē.
3	<p>Kārtotāju īpatsvars, kas profesionālās kvalifikācijas eksāmenu e-vidē kārtojamo daļu kārtos VPIS, tiem profesionālās kvalifikācijas eksāmeņiem, kuriem VISC ieviešanas plānam nodrošinās šādu iespēju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tehniskās specifikācijas sagatavošanas aktivitātes ietvaros tiks veikta valsts pārbaudījumu organizēšanas nākotnes biznesa procesu un atbilstošo prasību definēšana, t.sk., ņemot vērā izglītības iestāžu tehnisko nodrošinājumu un tā plānoto attīstību, lai rezultātā nodrošinātu tādu valsts pārbaudījumu organizēšanas procesus ieviešanu un atbilstošu Sistēmas un tehniskā nodrošinājuma risinājumu, kas atbalstītu iespēju valsts pārbaudījumus vai noteiktas to daļas kārtot e-vidē izglītības iestādēs atbilstoši to pieejamajam IKT nodrošinājumam. • Tiks veiktas izmaiņas normatīvajos regulējumā, nosakot pakāpenisku PKE kārtošanu e-vidē, t.sk., sākotnēji paredzot 215 PKE kārtošanu e-vidē, kā arī nosakot termiņus, kādā notiks pāreja uz pārējo PKE kārtošanu e-vidē.
4	<p>Kārtotāju īpatsvars, kas valsts valodas pārbaudījumus kārtos e-vidē.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pēc Projekta realizācijas pabeigšanas tiks paredzēti treniņu uzdevumi, lai valsts valodas

#	Rezultāta rādītājs	Rezultāta rādītāju sasniegšanas pasākumi
		<p>pārbaudījumu kārtotāji iegūtu iemaņas un pierastu darboties Sistēmā.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tiks veiktas izmaiņas normatīvajos regulējumā paredzot, ka valsts valodas pārbaudījumu kārtošana tiek veikta e-vidē, sākot no 2022. gada vidus. • Klienti tiks informēti par iespēju valsts valodas pārbaudījumus kārtot e-vidē. • Pakāpeniski, līdz 2031. gadam, tiks veikta pāreja tikai uz elektronisku valsts pārbaudījumu kārtošanu e-vidē.
5	Valsts pārvaldes iestāžu īpatsvars, kas pārietu uz pārbaudes veikšanu elektroniskā veidā par konkrētas personas valsts valodas pārbaudījuma nokārtošanu.	<ul style="list-style-type: none"> • Iestādes tiks informētas par iespēju izmantot VISC portālā latvija.lv izvietotos e-pakalpojumus vai REST API pārbaūžu veikšanai par valsts valodas pārbaudījumu nokārtošanu. • Pakāpeniski tiks veikta pāreja tikai uz elektronisku pārbaūžu veikšanas kanālu, attiecībā uz valodas pārbaudījumu nokārtošanu.
6	Iedzīvotāju īpatsvars, kas izmanto projekta ietvaros izveidotos e-pakalpojumus sadarbībai ar VISC un iesniedz veidlapas elektroniski.	<ul style="list-style-type: none"> • E-pakalpojumu izstrādes procesā īpaša uzmanība tiks pievērsta lietotājiem, viņu vajadzībām un prasībām, lai izstrādātie e-pakalpojumi nodrošinātu tādas īpašības kā lietojamība, lietderība un nodrošinātu augstu lietotāju apmierinātību. E-pakalpojumu lietojamības analīzes procesā tiks ievēroti nosacījumi, lai nodrošinātu, ka e-pakalpojumi būtu pieejami visiem iedzīvotājiem, tostarp cilvēkiem ar invaliditāti, veciem cilvēkiem un citām nelabvēlīgā situācijā esošām iedzīvotāju grupām saskaņā ar Eiropas un Latvijas normatīviem (skat. Projekta pašvērtējuma anketa 1. Prasības). • Izstrādājot e-pakalpojumus, tiks ņemtas vērā klientu vajadzības, ievērojot lietotājiorientētu pieeju un iteratīvas izstrādes principu saskaņā ar Latvijas nacionālā standarta LVS EN ISO 9241-210:2016 "Cilvēka un sistēmas mijiedarbības ergonomika" 210. daļu "Cilvēkorientēta interaktīvo sistēmu projektēšana" prasībām, kā arī ņemot vērā piekļūstamības prasības, atbilstoši standarta EN 301 549 9. nodaļai. • Tiks nodrošināta regulāra lietotāju vērtējuma apzināšana, publicēšana un izvērtēšana, izmantojot pakalpojumu portāla latvija.lv, PSPP un VIRSIS koplietošanas komponentes. Lietotāju vērtējumu rezultāti tiks izmantoti pakalpojuma un ar to

#	Rezultāta rādītājs	Rezultāta rādītāju sasniegšanas pasākumi
		<p>saistīto procesu kvalitātes uzlabošanā, tādējādi veicinot lietotāju apmierinātību un IS izmantošanas reižu skaita pieaugumu. Ņemot vērā kā projekta iesniedzējam esošajā situācijā nav e-pakalpojumu, bet tādi tiks radīti projekta ietvaros, projekta īstenošanas ietvaros tiks izstrādāta procedūra e-pakalpojuma kvalitātes un darbības pastāvīgai pilnveidei.</p> <ul style="list-style-type: none"> Tiks nodrošināti publicitātes pasākumi, kas sekmēs pakalpojuma popularitāti, t.sk., plānota sadarbība ar VARAM attiecībā uz centralizētām e-iespēju komunikācijas aktivitātēm.
7	Gadījumu skaits, kad ir apstiprināta informācijas noplūde par valsts pārbaudījumu darbu saturu tiem valsts pārbaudījumiem, kas šobrīd tiek kārtoti papīra formā, bet pēc Projekta īstenošanas – e-vidē, VPIS ietvaros.	<ul style="list-style-type: none"> Projekta izstrādes ietvaros tiks paredzēti drošības risinājumi Sistēmā uzkrāto valsts pārbaudījumu datu aizsardzībai pret ļaunprātīgiem uzbrucējiem, piem., datu bāzes šifrēšana, iespējami minimāls personu skaits, kam ir piekļuve valsts pārbaudījumu saturam u.c. Atbilstoši ieviešanas plānam, notiks pakāpeniska pāreja uz valsts pārbaudījumu organizēšanu e-vidē, kas attiecīgi samazina uzdevumu noplūdes riskus saistībā ar cilvēcisko faktoru valsts pārbaudes darbu sagatavošanā, pavairošanā, uzglabāšanā līdz valsts pārbaudījuma norisei. Izstrādājot prasības Sistēmas attīstībai un veicot Sistēmas attīstīšanu, tiks paredzēti risinājumi noplūdes risku mazināšanai e-vidē (piem., šifrēšana, piekļuve pārbaudījumu saturam tikai ierobežotam skaitam noteiktu personu, darbību auditācija u.c.).

Papildus pasākumi rezultāta rādītāju sasniegšanai ir aprakstīti projekta apraksta pielikuma sadaļā 2.3. *Pakalpojumu ieviešana*.

2.5. Projekta rezultāta vīzija

Pilnveidotā VPIS, jo īpaši komponente valsts pārbaudījumu kārtošanai e-vidē, rada fundamentāli jaunu pieeju valsts pārbaudījumu organizēšanai visos tās procesos (skat. 3.1 sadaļa) un attiecībā uz lielāko daļu no procesos iesaistītajām pusēm un personām. Būtiskākās izmaiņas attiecībā uz katru no pusēm/personām, kuras skar VPIS pilnveidojumu pilnīga ieviešana, kā arī ieguvumi ir apkopoti zemāk:

#	Iesaistīta puse / personas	Būtiskākās izmaiņas ikdienas darbā	Ieguvumi
1.	VISC	<ul style="list-style-type: none"> Valsts pārbaudījumu darbi un uzdevumi tiek radīti un uzglabāti vienuviet VPIS elektroniskā formā, strukturētā un lietotājam ērti sameklējamā veidā. Valsts valodas pārbaudījumu organizēšanas procesu virzības nodrošināšana un kontroles pasākumu izpilde (biznesa procesa atbalsts) tiek veikta e-vidē. Profesionālās kvalifikācijas eksāmenu organizēšanas procesu virzības nodrošināšana un kontroles pasākumu izpilde (biznesa procesa atbalsts) tiek veikta e-vidē. Noteikti papīra formā aizpildāmi valsts pārbaudījumu darbi / to daļas tiek aizvietotas ar e-vidē aizpildāmiem darbiem / to daļām. Centralizēto eksāmenu gadījumā nebūs nepieciešams veikt e-vidē aizpildīto pārbaudījumu darbu / darbu daļu vērtēšanu, kur rezultāti tiek iegūti automātiski. E-vidē aizpildīto darbu / darbu daļu gadījumā būs nepieciešams veikt tikai kvalitatīvo uzdevumu vērtēšanu. Valsts valodas pārbaudījumu gadījumā nebūs nepieciešams veikt e-vidē aizpildīto pārbaudījumu darbu vērtēšanu, kur rezultāti tiek iegūti automātiski. Sadarbība ar citām valsts valodas pārbaudījumu organizēšanas procesos iesaistītajām pusēm/ 	<ul style="list-style-type: none"> Vienuviet pieejami visi valsts pārbaudījumu darbi un uzdevumi, iespēja izveidot jaunu valsts pārbaudījumu, balstoties uz iepriekšējo gadu pieredzi, iespēja pārbaudījumu darbus izveidot automatizētā veidā, t.sk. uzsākot darbu pārbaudījumu veidošanā, VPIS uzdevumu bankā pieejami ≈ 5000 uzdevumi to tālākizmantošanai un pilnveidei. Samazināts administratīvais darbs, kas nepieciešams valsts pārbaudījumu darbu pavairošanai, sūtīšanai, aizpildīto darbu apkopošanai, skenēšanai u.c. Samazināts administratīvais darbs profesionālās kvalifikācijas eksāmenu un valsts valodas pārbaudījumu organizēšanas procesos, kas ir nepieciešams dokumentu sagatavošanai, izsūtīšanai, apstiprinājumu saņemšanai un reģistrēšanai u.c. Vērtēšanā samazināts “mehāniskais” darba apjoms, veicot pareizi / nepareizi atzīmēto atbilžu fiksēšanu, tā vietā vērtētājs var veltīt padziļinātu uzmanību citu valsts pārbaudījumu daļu vērtēšanai, kur nepieciešams kvalitatīvs vērtējums pēc būtības, tādējādi uzlabojot vērtēšanas procesa kvalitāti. Samazinoties “mehāniskā” darba apjomam, vienam vērtētājam ir iespēja izvērtēt vairāk valsts pārbaudījumu darbus, tādējādi optimizējot vērtēšanas procesu. Izslēgta nepieciešamība pirms valsts pārbaudījuma norises atklāt tā uzdevumus (pavairošanas ietvaros), tādējādi samazinot riskus saistībā ar iespējamo uzdevumu noplūdi. Valsts valodas pārbaudījumu gadījumā visa eksāmena kārtošana

#	Iesaistīta puse / personas	Būtiskākās izmaiņas ikdienas darbā	Ieguvumi
		personām tiek realizēta, izmantojot elektronisku informācijas apmaiņu.	e-vidē attālināti, tādā veidā ietaupot VISC eksaminācijas komisijas ceļā pavadīto laiku uz reģionālajām eksāmenu kārtošanas vietām vai ārvalstīm, gadījumos, kad valsts valodas pārbaudījumu kārto diasporas pārstāvji ārvalstīs.
2.	Pašvaldības	<ul style="list-style-type: none"> • Pašvaldības atbildīgajām personām nebūs nepieciešams noteiktus centralizētos eksāmenu darbus fiziski saņemt un nodot šīs pašvaldības izglītības iestādēm. • Pašvaldības apvienotajai vērtēšanas komisijai nebūs nepieciešams veikt e-vidē aizpildīto pārbaudījumu darbu / darbu daļu vērtēšanu, kur rezultāti tiek iegūti automātiski. E-vidē aizpildīto darbu / darbu daļu gadījumā komisijai būs nepieciešams veikt kvalitatīvo uzdevumu vērtēšanu. • Vienuviet pieejami dati par savu izglītības iestāžu izglītojamo valsts pārbaudījumu darbu rezultātiem. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ietaupīti pašvaldības resursi saistībā ar valsts pārbaudījumu darbu transportēšanu un vērtēšanu. • Atvieglota iespēja veikt savu izglītības iestāžu snieguma analīzi.
3.	Izglītības iestādes	<ul style="list-style-type: none"> • Nebūs nepieciešamas veikt to valsts pārbaudījumu darbu vai to daļu materiālu pavairošanu, kas tiks kārtoti e-vidē. • Izglītības iestādes vērtēšanas komisijai nebūs nepieciešams veikt e-vidē aizpildīto pārbaudījumu darbu / darbu daļu vērtēšanu, kur rezultāti tiek iegūti automātiski. E-vidē aizpildīto darbu / darbu daļu gadījumā būs nepieciešams veikt kvalitatīvo uzdevumu vērtēšanu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ietaupīti izglītības iestādes resursi saistībā ar valsts pārbaudījumu darbu pavairošanu, vērtēšanu, nogādāšanu VISC, informācijas sūtīšanu iesniegumu formā profesionālās kvalifikācijas eksāmenu gadījumā, sertifikātu izgatavošanas risinājumu uzturēšanu u.c. • Atvieglota iespēja veikt savu pedagoģu snieguma analīzi.

#	Iesaistīta puse / personas	Būtiskākās izmaiņas ikdienas darbā	Ieguvumi
		<ul style="list-style-type: none"> • Nebūs nepieciešams veikt e-vidē aizpildīto valsts pārbaudījumu darbu / darbu daļu apkopošanu un nogādāšanu VISC. • Profesionālās izglītības iestādes sistēmas ietvaros varēs sagatavot sertifikātus. • Vienuviet pieejami dati par savu pedagogu izglītojamo pārbaudījumu darbu rezultātiem. 	
4.	Pedagogi	<ul style="list-style-type: none"> • Atgriezeniskā saite un iespēja sekot līdzi katra tā izglītojamā progresam pa gadiem, kārtojot valsts pārbaudījumu darbus uzdevumu līmenī. • Nebūs nepieciešams valsts pārbaudījumu rezultātus manuāli pārvadīt no VPIS uz izglītības iestāžu atbalsta informācijas sistēmu (piem., E-klase.lv, Mykoob.lv u.c.). 	<ul style="list-style-type: none"> • Iespēja identificēt problemātiskās jomas, kuras izglītojamais nav pietiekami apguvis, paredzēt papildus izglītojošus pasākumus attiecīgās jomas apguvei, kā arī izmērīt veikto pasākumu efektivitāti atbilstoši nākamo valsts pārbaudījumu rezultātiem. • Laika ietaupījums valsts pārbaudījumu rezultātu apstrādē.
5.	Izglītojamie	<ul style="list-style-type: none"> • Uz obligātajiem valsts pārbaudījumiem tiks pieteikti automātiski. • Tiks nodrošināta iespēja e-vidē pieteikties izvēles valsts pārbaudījumu kārtošanai. • Iespēja e-vidē nokārtot visu vai daļu no valsts pārbaudījuma darba. • Iespēja e-vidē iegūt informāciju par saviem kārtotajiem valsts pārbaudījumu gala rezultātiem, kā arī iespēja e-pakalpojumā saņemt sertifikātus. • E-vidē treniņu nolūkam izpildei pieejami iepriekšējo gadu valsts pārbaudījumi un VISC izstrādāti sagatavošanās uzdevumi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nebūs nepieciešams izglītības iestādes vadītājam iesniegt rakstisku iesniegumu par valsts pārbaudījumiem, ko izglītojamais vēlas kārtot. • Samazināts risks, ka izglītības iestādes vadītājs izglītojamo nav pieteicis tam nepieciešamā valsts pārbaudījuma kārtošanai. • Informācija par noteiktu valsts pārbaudījuma daļu rezultātiem izglītojamajam būs pieejama uzreiz pēc attiecīgās daļas nokārtošanas. • Valsts pārbaudījumu rezultāti izglītojamajiem pieejami ātrāk. • Tiek nodrošināta objektīvāka konkurence starp izglītojamajiem, jo tiek samazināts risks, ka citi izglītojamie ir ieguvuši pareizās atbildes pirms valsts pārbaudījuma norises.

#	Iesaistīta puse / personas	Būtiskākās izmaiņas ikdienas darbā	Ieguvumi
			<ul style="list-style-type: none"> Iespēja labāk sagatavoties valsts pārbaudījumiem un pārliecināties par savām zināšanām, e-vidē pildot iepriekšējo gadu valsts pārbaudījumus un sagatavošanās uzdevumus.
6.	Valsts valodas pārbaudījumu kārtotāji	<ul style="list-style-type: none"> Iespēja e-vidē pieteikties valsts valodas pārbaudījuma kārtošanai, t.sk., veikt pakalpojuma apmaksu. Iespēja e-vidē nokārtot visu vai daļu no valsts valodas pārbaudījuma. Iespēja e-vidē iegūt informāciju par valsts valodas pārbaudījuma gala rezultātiem. Iespēja e-vidē pieteikties valsts valodas pārbaudījuma apliecības atkārtotai izsniegšanai un saņemt apliecību elektroniski, kā arī nodrošināt iespēju trešajām pusēm pārliecināties par valsts valodas pārbaudes rezultāta īstumu un patiesumu. E-vidē treniņu nolūkam izpildei pieejami valsts valodas pārbaudījumu sagatavošanās testi. 	<ul style="list-style-type: none"> Valsts valodas pārbaudījumu kārtotājiem nebūs nepieciešams rakstīt pakalpojuma saņemšanas iesniegumu VISC, tādējādi samazinot administratīvo slogu un birokrātiju saistībā ar pakalpojuma iesniegumu iesniegšanu, ko šobrīd lielākā daļa iesniedz klātienē. Informācija par noteiktu valsts valodas pārbaudījuma daļu rezultātiem būs pieejama uzreiz pēc attiecīgās daļas nokārtošanas. Valsts valodas pārbaudījuma gala rezultāti personai būs brīvi pieejami e-vidē, kā arī iespēja izvēlētajām trešajām pusēm pārliecināties par izsniegto apliecību derīgumu. Iespēja labāk sagatavoties valsts valodas pārbaudījumiem un pārliecināties par savām zināšanām, e-vidē pildot valodas pārbaudījumu sagatavošanās testus.
7.	Datu sniedzēji (NVA, VSAA, VVC)	<ul style="list-style-type: none"> Projekta laikā tiks izvērtēta nepieciešamība veidot automātiskas pārbaudes par bezdarbnieka statusa faktu / bezdarbnieka pabalsta saņemšanas faktu. Nebūs nepieciešams apstrādāt VISC iesniegumus par valsts valodas pārbaudījuma rezultātiem. 	<ul style="list-style-type: none"> Automātiski izveidotu pārbažu gadījumā datu sniedzējiem (NVA, VSAA) nebūs nepieciešams manuāli apstrādāt VISC iesniegumus, tādējādi samazinot administratīvo slogu un birokrātiju saistībā ar to apstrādi. VVC nebūs nepieciešams apstrādāt VISC iesniegumus tādējādi samazinot administratīvo slogu un birokrātiju saistībā ar to apstrādi.
8.	Sadarbības partneri (organizācijas,	<ul style="list-style-type: none"> Iespēja e-vidē veikt pārbaudi par to, vai persona ir kārtojusi 	<ul style="list-style-type: none"> Sadarbības partneriem nebūs nepieciešams rakstīt iesniegumu VISC, lai pārliecinātos, vai persona

#	Iesaistīta puse / personas	Būtiskākās izmaiņas ikdienas darbā	Ieguvumi
	kam nepieciešama informācija par valsts valodas pārbaudījuma nokārtošanu un rezultātiem (piem., PMLP, ATD))	un vai ir sekmīgi nokārtojusi valsts valodas pārbaudījumu.	ir kārtojusi un vai ir sekmīgi nokārtojusi valsts valodas pārbaudījumu, tādējādi samazinot administratīvo slogu un birokrātiju saistībā ar iesniegumu iesniegšanu un apstrādi, kā arī būtiski paātrinot atbildes saņemšanas laiku.
9.	Politikas plānotāji (IZM, EM, LM u.c.)	<ul style="list-style-type: none"> Tiks nodrošināti papildus dati politikas plānošanai attiecībā uz centralizētajiem eksāmeniem, necentralizētajiem valsts pārbaudījumiem, profesionālās kvalifikācijas eksāmeniem un valsts valodas pārbaudījumiem atbilstoši katra politikas plānotāja vajadzībām. 	<ul style="list-style-type: none"> Uzlabota politikas plānošana, balstoties uz pamatotiem datiem.

3. Risinājuma apraksts

Projekta ietvaros tiks veikta VPIS attīstīšana un RUMIS pirmā posma izveide, kas, atbilstoši veiktajiem uzlabojumiem, nodrošinās:

1. Vienotu informācijas sistēmu valsts pārbaudījumu organizēšanai, kas nodrošinās pilnvērtīgu atbalstu procesu virzībai dažādiem valsts pārbaudījumu veidiem (centralizētie eksāmeni, necentralizētie valsts pārbaudījumi, profesionālās kvalifikācijas eksāmeni, valsts valodas pārbaudījumi, diagnosticējošie darbi) no programmu un uzdevumu izstrādes procesa līdz analīzes procesam.
2. Valsts pārbaudījumu procesiem, kas ietver pakalpojumu sniegšanu klientiem, tiks attīstīti lietotājam draudzīgi e-pakalpojumi (skat. 3.1 sadaļa), savukārt valsts pārbaudījumu procesiem, ja tie ietvers datu apmaiņu ar citām pusēm, tiks attīstīti automatizēti datu apmaiņas risinājumi (piem., datu apmaiņa ar NVA, VSAA, sadarbības partneriem, izglītības iestāžu atbalsta informācijas sistēmām, Latvijas atvērto datu portālu) (skat. 3.3 sadaļa).
3. Pārbaudījumu uzdevumu krātuves izveidi, kas nodrošinās iespēju e-vidē izstrādāt, apstrādāt un saglabāt valsts pārbaudījumu uzdevumus un automatizētā veidā komplektēt no tiem jaunus valsts pārbaudījumu darbus, t.sk., balstoties uz vēsturisko pieredzi attiecībā uz dažāda veida uzdevumu izpildes rezultātiem. Pēc funkcionālās izstrādes, sistēmā tiks integrēti ≈ 5000 dažādi uzdevumi (tai skaitā veikta pareizo atbilžu, vērtēšanas kritēriju, pārbaudījumu u.c. saistīto nosacījumu ievade).
4. Komponenti valsts pārbaudījumu kārtošanai tiešsaistē, kas nodrošinātu iespēju valsts pārbaudījumu noteiktas daļas rakstveida uzdevumus kārtot interaktīvā formā e-vidē, t.sk., uz dažādām ierīcēm (dators, mobilais telefons, planšete). Komponente nodrošinās iespēju e-vidē veikt pārbaudījumu mutvārdu daļu, veicot tās ierakstīšanu vai ieraksta saglabāšanu Sistēmā, atbilstoši attiecīgā valsts pārbaudījuma veidam.
5. Atbalsta dienesta komponentes izveidi, lai nodrošinātu efektīvu lietotāju atbalstu un problēmu risināšanu, jo īpaši, valsts pārbaudījumu norises laikā.
6. Vēsturisko datu pieejamību (t.sk., par valsts valodas pārbaudījumu rezultātiem no 1992. līdz 2009. gada oktobrim) un paplašinātas analīzes iespējas, kas būtu izmantojamas gan izstrādājot jaunus valsts pārbaudījumu uzdevumus un darbus, gan veicot politikas plānošanu, gan nodrošinātu atbalstu pedagogiem darbā ar izglītojamajiem, kā arī izglītības iestādēm un pašvaldībām, izvērtējot savu pedagogu / izglītības iestāžu darba kvalitāti.
7. RUMIS resursu pārvaldībai, kā arī e-pakalpojumu izglītības iestādes resursu izsniegšanai izglītojamajiem (vai atteikšanos no tiem), kā arī ziņu iegūšanu par izglītojamajam pieejamo infrastruktūru, lai izglītības iestāde nodrošinātu mācību procesu, kas ir salāgojams ar infrastruktūru.

Veicot VPIS attīstību, tā tiks attīstīta kā atvērta informācijas sistēma, lai nākotnē tā būtu pielietojama arī citu valsts pārbaudījumu organizēšanas procesu atbalstam, ja tādi no valsts puses tiks noteikti, kā arī tā nodrošinātu sadarbību ar izglītības jomā esošiem risinājumiem, piem., izglītības iestāžu atbalsta informācijas sistēmas.

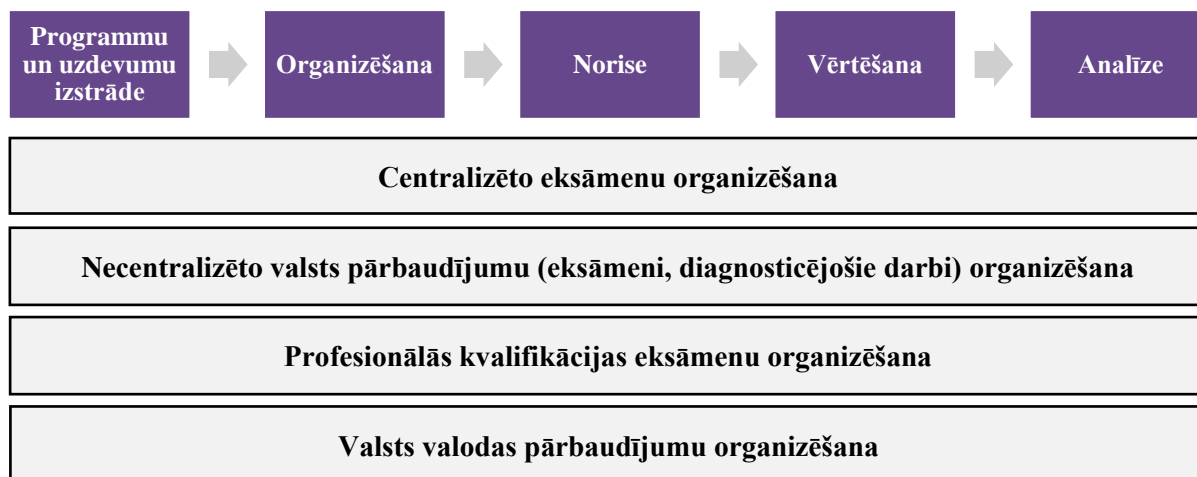
Projekta realizācijas rezultātā tiks sasniegti šādi iznākuma rādītāji:

#	Iznākuma rādītājs	Mērvienība	Sasniedzamā vērtība projekta beigās
1.	Pilnveidoti publiskās pārvaldes pamatdarbības procesi	Skaits	23
2.	Pilnveidoti publiskās pārvaldes pakalpojumi, t.sk.,	Skaits	4
2.1	pilnveidoti esošie;	Skaits	2
2.2.	izveidoti jauni.	Skaits	2
3.	Publicētas atvērto datu kopas	Skaits	13
4.	Izstrādāta informācijas sistēma resursu uzskaitē un monitoringam	Skaits	1

Minēto izmaiņu izstrādes un sekmīgas ieviešanas nodrošināšanai, projektā ir nepieciešams realizēt kompleksu pasākumu kopumu, kas aptver izmaiņas gan biznesa procesos, gan normatīvajā regulējumā, gan IKT nodrošinājumā, kas turpmāk detalizētāk ir aprakstīts šajā sadaļā.

3.1. Publiskās pārvaldes procesi, pakalpojumi un to normatīvais regulējums

Lai nodrošinātu esošās situācijas analīzes ietvaros identificēto problēmu risināšanu, projekta ietvaros tiks pilnveidoti visi valsts pārbaudījumu organizēšanas procesi centralizēto eksāmenu, necentralizēto valsts pārbaudījumu, profesionālās kvalifikācijas eksāmenu un valsts valodas pārbaudījumu gadījumā. Gan centralizēto eksāmenu, gan necentralizēto valsts pārbaudījumu, gan profesionālās kvalifikācijas pārbaudījumu, gan valsts valodas pārbaudījumu organizēšana katra ietver 5 būtiskākos procesus (skat. 3. attēls), līdz ar to kopumā projekta ietvaros tiks pilnveidoti 20 publiskās pārvaldes pamatdarbības procesi.

Attēls 3 Valsts pārbaudījumu organizēšanas procesi centralizēto eksāmenu, necentralizēto valsts pārbaudījumu, profesionālās kvalifikācijas eksāmenu un valsts valodas pārbaudījumu gadījumā

Minētie 20 publiskās pārvaldes procesi, atbilstoši SAM 2.2.1. finansējuma saņemšanas vērtēšanas kritērijiem, ir kvalificējami kā starpnozaru (pārnozaru) procesi, vienas nozares vairāku iestāžu darbības procesi, kā arī vienas nozares pārrobežu procesi (detalizētāku aprakstu par procesu atbilstību kritērijiem skat. DPA pielikuma 2.1. sadaļā).

Projekta ietvaros, tehniskās specifikācijas sagatavošanas analīzes fāzē, tiks definēti detalizēti nākotnes valsts pārbaudījumu organizēšanas biznesa procesi katram no valsts pārbaudījumu veidiem, ņemot vērā to specifiku, t.sk., tiks paredzētas esošo procesu izmaiņas attiecībā uz vienlaicīgu valsts pārbaudījumu kārtošanu, ņemot vērā izglītības iestāžu IKT nodrošinājumu. Projektā tiks izstrādāta un pilnveidota noteikta VPIS funkcionalitāte, kas kopumā nodrošinās šādu būtiskāko izmaiņu un uzlabojumu valsts pārbaudījumu organizēšanas procesu norisē pakāpenisku ieviešanu:

- **Programmu un uzdevumu izstrāde** (ietver šādus procesus: 1) centralizēto eksāmenu programmu un uzdevumu izstrāde, 2) necentralizēto valsts pārbaudījumu (eksāmeni, diagnosticējošie darbi) programmu un uzdevumu izstrāde, 3) profesionālās kvalifikācijas eksāmenu programmu un uzdevumu izstrāde, 4) valsts valodas pārbaudījumu programmu un uzdevumu izstrāde). Programmu un uzdevumu izstrādes procesa atbalstam Sistēmā tiks izstrādāta pārbaudījumu un uzdevumu krātuves komponente, kas ļaus tās ietvaros valsts pārbaudījumu darbu izstrādātājiem saturiski sagatavot dažāda veida valsts pārbaudījumu uzdevumus, definēt to atbilžu variantus, pareizās atbildes, kā arī risināšanas ceļus. Uzdevumiem būs iespējams pievienot noteiktus metadatus, lai tie lietotājam būtu ērtā veidā meklējami uzdevumu krātuves ietvaros. Sagatavojot jaunā mācību gada centralizēto eksāmenu, necentralizēto valsts pārbaudījumu un profesionālās kvalifikācijas eksāmenu uzdevumus vai nākamā ceturkšņa valsts valodas pārbaudījumu uzdevumus, būs iespējams balstīties uz vēsturisko uzdevumu izpildes statistiku no iepriekšējiem gadiem / periodiem, piem., uzdevumu krātuvē atlasot uzdevumus, kas iepriekšējos gados / periodos izglītojamajiem ir sagādājušas lielākās problēmas, vai uzdevumus, kur zināšanu līmenis ar katru gadu izglītojamajiem pasliktinās. Uzdevumu krātuves komponente nodrošinās iespēju automatizētā veidā izveidot noteiktu valsts pārbaudījumu daļas no tajā iekļautajiem uzdevumiem, tādējādi nodrošinot ātrāku un efektīvāku valsts pārbaudījumu darbu sagatavošanu.
- **Organizēšana** (ietver šādus 4 procesus: 1) centralizēto eksāmenu organizēšana, 2) necentralizēto valsts pārbaudījumu (eksāmeni, diagnosticējošie darbi) organizēšana, 3) profesionālās kvalifikācijas eksāmenu organizēšana, 4) valsts valodas pārbaudījumu organizēšana). Valsts pārbaudījumu organizēšanas procesa ietvaros izglītojamie paši varēs pieteikties valsts pārbaudījumu kārtošanai VPIS ietvaros, savukārt obligātajiem valsts pārbaudījumiem izglītojamie Sistēmā tiks reģistrēti automatizētā veidā. Izglītības iestādes vadītājam Sistēmā tiks nodrošināts risinājums uzskatāmai izglītojamo reģistrācijas kontroles pasākumu veikšanai, lai nodrošinātu, ka visi izglītojamie ir atbilstoši reģistrēti valsts pārbaudījumu kārtošanai pirms to norises. Tāpat izglītības iestādes vadītājs būs tiesīgs Sistēmā reģistrēt izglītojamo atbrīvojumu no valsts pārbaudījumu kārtošanas. Valsts valodas pārbaudījumiem, kas ir publisks pakalpojums, šī pārbaudījuma kārtotāji varēs pieteikties attālināti, t.sk., atrodoties ārvalstīs, izmantojot Latvijas valsts pakalpojumu portālā latvija.lv izvietoto e-pakalpojumu, t.sk., pakalpojuma sniegšanas ietvaros veicot 1) validācijas attiecībā uz personai piemērojamajiem pakalpojuma maksas atvieglojumiem, ja tādi tiks paredzēti projekta laikā un 2) apmaksu. Valsts pārbaudījumu organizēšanas procesa atbalstam tiks izstrādāta komponente, kas nodrošinās iespēju noteiktus valsts pārbaudījumu darbus vai to daļas kārtot e-vidē, līdz ar to šo darbu vai to daļu piegādē nebūs nepieciešams veikt

to izdrukāšanu, pavairošanu un transportēšanu, kas attiecīgi samazinās procesa izmaksas un novērsīs riskus saistībā ar uzdevumu noplūdi cilvēka faktora dēļ, valsts pārbaudījumu organizēšanas procesā.

- **Norise** (ietver šādus 4 procesus: 1) centralizēto eksāmenu norise, 2) necentralizēto valsts pārbaudījumu (eksāmeni, diagnosticējošie darbi) norise, 3) profesionālās kvalifikācijas eksāmenu norise, 4) valsts valodas pārbaudījumu norise). Valsts pārbaudījumu norises procesa atbalstam tiks izveidota komponente, kas nodrošinās iespēju noteiktus valsts pārbaudījumu darbus vai to daļas kārtot tiešsaistē e-vidē, t.sk., tas nodrošinās iespēju valsts valodas pārbaudījumus kārtot ārvalstīs Latvijas diasporas pārstāvjiem. Pirms attiecīgā valsts pārbaudījuma testu daļas Sistēma nodrošinās iespēju automatizētā veidā katram no pārbaudījuma kārtotājiem ģenerēt attiecīgā pārbaudījuma daļu, pēc nejaušības principa veidojot pārbaudes darba uzdevumu secību, kā arī atbilžu secību, tādējādi katram no pārbaudījuma kārtotājiem tiks izveidots unikāls, bet līdzvērtīgs darbs. Tā rezultātā tiks samazināti riski saistībā ar savstarpēju atbilžu saskaņošanu vai atbilžu variantu iemācīšanos iespējamo uzdevumu noplūdes gadījumos. Tāpat Sistēma nodrošinās iespēju pārbaudījumu domrakstu un mutvārdu daļas tematu izvēlēties pēc nejaušības principa automatizētā veidā no vairākiem attiecīgā darba tematiem un izvēlēto tematu padarīt pieejamu tieši pirms attiecīgās pārbaudījumu daļas sākuma, tādējādi izslēdzot cilvēka faktoru gala temata izvēlē un piegādē, kas attiecīgi samazina iespējamās tematu noplūdes riskus. Pēc attiecīgās pārbaudījumu daļas pabeigšanas, pārbaudījumu kārtotāju sniegtās atbildes tiks automatizēti fiksētas un saglabātas jau Sistēmas ietvaros. Tāpat komponente nodrošinās atbalstu jaunajam, kompetenču pieejā balstītajam, saturam attiecībā uz problēmu risināšanu sadarbojoties, kā arī iespējamiem interaktīvu uzdevumu elementiem tiem pārbaudījumu veidiem, kur tas būs attiecināms. Sistēmā tiks nodrošināta iespēja valsts valodas pārbaudījuma mutvārdu daļu kārtot attālināti e-vidē, nodrošinot šīs daļas ierakstīšanu un saglabāšanu Sistēmā. Attiecībā uz centralizētajiem eksāmeniem un necentralizētajiem valsts pārbaudījumiem, Sistēmā tiks nodrošināta iespēja saglabāt izglītības iestādē veiktās mutvārdu daļas ierakstu, kā arī mutvārdu daļas vērtējumus. Pārbaudījuma norises laikā pārbaudījuma vadītājam tiks nodrošināta virtuāla “pārbaudījuma norises telpa”, kurā tam būs pieejama operatīva informācija, kas raksturos attiecīgā pārbaudījuma norisi. Pārbaudījuma norises laikā tiks nodrošināts atbalsta dienesta atbalsts problēmjaudājumu operatīvai risināšanai un pārbaudījumu norises kopējai uzraudzībai.

Lai izglītojamo tehnoloģiju zināšanas un pieejamība nebūtu šķērslis pārbaudījumu norisei un nodrošinātu atbilstošu vidi, kā arī, lai gatavotos pārbaudījumiem, tiks izstrādāta RUMIS resursu pārvaldībai, nodrošināts e-pakalpojums izglītības iestādes resursu izsniegšanai izglītojamajiem (vai atteikšanos no tiem), kā arī ziņu iegūšanu par izglītojamajam pieejamo infrastruktūru, vienlaikus nodrošinot palīglīdzekļa pieņemšanas nodošanas procesu elektroniski un procesu monitoringu.

- **Vērtēšana** (ietver šādus 4 procesus: 1) centralizēto eksāmenu vērtēšana, 2) necentralizēto valsts pārbaudījumu (eksāmeni, diagnosticējošie darbi) vērtēšana, 3) profesionālās kvalifikācijas eksāmenu vērtēšana, 4) valsts valodas pārbaudījumu vērtēšana). E-vidē nokārtotās valsts pārbaudījumu darbu daļas Sistēma vērtēs automatizētā veidā, salīdzinot ar iepriekš Sistēmā reģistrētajām uzdevumu pareizajām

atbildēm, tādējādi no laika resursu patēriņa būtiski optimizējot vērtēšanas procesu, jo vērtētājiem nevajadzēs uz papīra veiktos vērtējumus manuāli pārvadīt Sistēmā, kur datu ievadē vienmēr pastāv kļūdas risks. Atbilstoši automatizētajai uzdevumu vērtēšanai, kvalificēti vērtētāji varēs padziļināti uzmanību veltīt to valsts pārbaudījumu daļu vērtēšanai, kur nepieciešams kvalitatīvs vērtējums pēc būtības, nevis pareizi atzīmēto atbilžu fiksēšana. Gadījumos, kad noteiktiem uzdevumiem atbildē ir jāieraksta vārds/-i, tiks nodrošināta iespēja manuāli pārskatīt atbildes pēc būtības, attiecīgi, nepieciešamības gadījumā, koriģējot automatizēto vērtējumu. Pārbaudījumu darbu vērtēšanas procesa optimizācija, izmantojot automatizācijas iespējas, nodrošinās iespēju pārbaudes darbu vērtējumus saņemt ātrāk, kas to kārtotājiem ir būtisks ieguvums, ja rezultāti ir nepieciešami, lai iestātos ārvalstu augstskolā. Tāpat, atbilstoši jaunajam, kompetenču pieejā balstītajam, saturam, Sistēmā tika nodrošināta iespēja iekļaut neformālu novērtējumu.

Valsts pārbaudījumu rezultāti anonimizētā formā atvērto datu veidā tiks publicēti Latvijas atvērto datu portālā (skat. 3.2 sadaļa). Valsts valodas pārbaudījumu gadījumā VISC klienti un organizācijas, ar kurām VISC būs noslēgts sadarbības līgums, portālā latvija.lv, vai izmantojot REST API, varēs veikt pārbaudi par valsts valodas eksāmena nokārtošanu, t.sk., arī attiecībā uz personām, kas valsts valodas pārbaudījumu kārtoja laika periodā no 1992. līdz 2001. gada 31. janvārim. Profesionālās izglītības iestādēm Sistēmā tiks nodrošināta iespēja uzturēt savu sertifikātu sagataves un ģenerēt sertifikātus, atbilstoši pārbaudījumu rezultātiem. Informācija par VPIS izveidotajiem dokumentiem tiks automatizētā veidā nodota VIIS replikācijas DB un būs pieejama VIIS, līdz ar to nebūs nepieciešams veikt atkārtotu datu ievadi. Tāpat VPIS nodrošinās atvērto datu apmaiņas risinājumu centralizēto eksāmenu un necentralizēto valsts pārbaudījumu rezultātu nodošanai izglītības iestāžu atbalsta informācijas sistēmām (piem., E-klase, Mykoob.lv u.c.).

- **Analīze** (ietver šādus 4 procesus: 1) centralizēto eksāmenu analīze, 2) necentralizēto valsts pārbaudījumu (eksāmeni, diagnosticējošie darbi) analīze, 3) profesionālās kvalifikācijas eksāmenu analīze, 4) valsts valodas pārbaudījumu analīze). Sistēmā tiks nodrošināta iespēja uzkrāt vēsturiskos datus par valsts pārbaudījumiem un veikt dažāda veida analīzi gadu griezumā, atbilstoši katras biznesa lietotāja grupas vajadzībām. Piem., pedagogiem būs iespējams sekot līdzi katra tā izglītojamā progresam pa gadiem, kārtojot valsts pārbaudījumu darbus, kas attiecīgi ļaus identificēt problemātiskās jomas, kuras izglītojamais nav pietiekami apguvis, paredzēt papildus izglītojošus pasākumus attiecīgās jomas apguvei, kā arī izmērīt veikto pasākumu efektivitāti, atbilstoši nākamo valsts pārbaudījumu rezultātiem. Pašvaldības varēs veikt analīzi attiecībā uz savu izglītības iestāžu sniegumu, savukārt izglītības iestādes – attiecībā uz savu pedagogu sniegumu. Politikas plānotājiem (IZM, EM, LM u.c.) tiks nodrošināta specifisku pielāgotu atskaišu izveide lietošanai, atbilstoši to politikas plānošanas vajadzībām. Valsts pārbaudījumu darbu rezultāti pēc to norises Sistēmā tiks attēloti pārskatāmā formā gan attiecībā uz kopvērtējumu, gan atsevišķajiem uzdevumiem, tiks nodrošināta iespēja veikt to salīdzinošo analīzi pa gadiem, kuras veikšana esošajā situācijā ir ierobežota.

Atbilstoši esošās situācijas analīzes ietvaros identificētajām problēmām, valsts valodas pārbaudījumu procesu ietvaros klienti VISC sniegtajiem publiskajiem pakalpojumiem “Pieteikšanās valsts valodas pārbaudījumu kārtošana” un “Pieteikšanās apliecības, sertifikāta vai to dublikāta saņemšanai” piesakās galvenokārt klātienē, aizpildot iesnieguma veidlapu, iesniedz ziņas par tā bezdarbnieka statusu un bezdarbnieka pabalstu centralizēto eksāmenu sertifikāta un profesionālās kvalifikācijas eksāmenu gadījumā par pārbaudījuma gadu un izglītības iestādi. Attiecībā uz valsts valodas prasmes pārbaudi klienti saņem pēcapmaksas rēķinu. Tāpat sadarbības partneri, lai pārliecinātos par personas valsts valodas pārbaudījuma rezultātiem, šobrīd gatavo iesnieguma dokumentus, ko iesniedz VISC, kas attiecīgi tiek apstrādāti laika periodā līdz vienam mēnesim, kad tiek sniegta atbilde. VISC klātienē apmeklējumi, dažāda veida dokumentācijas sagatavošana (iesniegumi, rēķini, vēstules u.c.) un apstrāde rada būtisku administratīvo slogu visām procesā iesaistītajām pusēm, palēninot procesu norisi un palielinot administratīvās izmaksas. Lai palielinātu klientu ērtības un samazinātu nepieciešamību ierasties klātienē, samazinātu administratīvo slogu un pakalpojuma sniegšanas izmaksas, kā arī paātrinātu pakalpojumu sniegšanu, Projekta ietvaros tiks pilnveidoti 2 publiskie pakalpojumi “Pieteikšanās valsts valodas pārbaudījumu kārtošana” un “Pieteikšanās apliecības, sertifikāta vai to dublikāta saņemšanai” un radīti 2 jauni publiskie pakalpojumi - “Pārbaudījuma apelācijas iesniegšana” un “Pieteikums skolēna datoram”, kas būs pieejami iedzīvotājiem, nodrošinot to pieejamību e-pakalpojumu veidā. Lai nodrošinātu šo pakalpojumu izmaksu efektīvāko digitalizācijas formu, e-pakalpojumi tiks veidoti, maksimāli izmantojot jau pieejamos koplietošanas risinājumus – Latvijas valsts pakalpojumu portālu latvija.lv, VISS infrastruktūru un koplietošanas komponentes (Vienotās pieteikšanās modulis, Maksājumu modulis u.c.). Attiecīgi VISC klienti varēs minētos pakalpojumus saņemt e-pakalpojumu veidā Latvijas valsts pakalpojumu portālā latvija.lv:

1. **Pieteikšanās valsts valodas prasmes pārbaudei** VISC klienti Latvijas valsts pakalpojumu portālā latvija.lv varēs pieteikties valsts pārbaudījumu kārtošana tiešsaistē uz konkrētu datumu, kurā vēl ir pieejamas brīvas vietas, veikt apmaksu par pakalpojuma saņemšanu un valsts nodevas apmaksu. Pakalpojuma sniegšanas ietvaros tiks veikta automātiska pārbaude pret ārējiem reģistriem (VSAA, NVA) attiecībā uz samazinātas valsts nodevas maksas piemērošanu, ja projekta laikā būs paredzēts valsts nodevas atšķirīgs apmērs, balstoties uz VSAA un NVA informāciju. Pieteikšanās apliecības vai sertifikāta saņemšanai papīra formā. Paredzams, ka līdz ar projekta pabeigšanu VISC apliecības par valsts valodas prasmes pārbaudi un sertifikātus par centralizēto eksāmenu nokārtošanu saņems elektroniski VPIS kā dokumentus, kas parakstīti ar drošu elektronisko parakstu vai apstiprināti ar VISC e-zīmogu. Ar šo pakalpojumu VISC klienti varēs pieteikties dokumenta saņemšanai papīra formātā, kas nepieciešams, piemēram, studijām ārzemēs. Tāpat VISC klienti Latvijas valsts pakalpojumu portālā latvija.lv varēs pieteikties apliecības un centralizēto eksāmenu sertifikāta dublikāta saņemšanai (tai skaitā par dokumentiem, kas izdoti pirms projekta realizācijas) un veikt apmaksu par pakalpojuma saņemšanu pēc apstiprinājuma saņemšanas no VISC, ja projekta laikā būs paredzēta šāda pakalpojuma apmaksā, kā arī saņemt apliecību elektroniski vai papīra formā.
2. **Pieteikšanās apliecības, sertifikāta vai to dublikāta saņemšanai.** VISC klienti Latvijas valsts pakalpojumu portālā latvija.lv varēs pieteikties gan sertifikātu, gan apliecības vai to dublikāta saņemšanai. Apliecības oriģināla saņemšanai, norādot, vai

vēlās saņemt papīra jeb ar elektronisko parakstu parakstītu dokumentu. Paredzam, ka elektroniski parakstīto Valsts valodas prasmes apliecības dokumentu CE un PKE eksāmenu pārbaudījuma kārtotājs varēs nosūtīt potenciālajiem darba devējiem vai izglītības iestādēm, kuras, saņemot šo dokumentu, var pārliecināties par tā autentiskumu. Pakalpojumā varēs veikt apmaksu par pakalpojuma saņemšanu pēc apstiprinājuma saņemšanas no VISC, ja projekta laikā būs paredzēta šāda pakalpojuma apmaksā.

3. **Pārbaudījumu apelācijas iesniegšana.** Pārbaudījumu kārtotāji Latvijas valsts pakalpojumu portālā latvija.lv varēs iesniegt apstrīdēšanas pieteikumu. Iesniegt apelāciju nepilngadīgai personai varēs arī tā vecāks, likumīgais aizbildnis.
4. **Pieteikums skolēna datoram.** Izglītojamie un viņu tiesiskie pārstāvji Latvijas valsts pakalpojumu portālā latvija.lv varēs iesniegt pieteikumu valsts nodrošināta datora (vai cita izglītības iestādes resursa) izmantošanai.

Projektā plānotie e-pakalpojumi paredz strukturētu datu sniegšanu no klientu puses ar piesaisti turpmākai biznesa loģikai e-pakalpojuma saņemšanas ietvaros, t.sk., lai nodrošinātu korektas pārbaudes pret ārējiem reģistriem, kas projekta laikā tiks izvērtēti (NVA, VSAA), maksājuma piemērošanu, atbilstoši validācijas rezultātiem, un pakalpojuma apmaksu, izmantojot Maksājumu moduli, līdz ar to Projektā e-pakalpojumu realizācijai nav paredzams izmantot e-formas risinājumu, kas nodrošina atbalstu vienkāršo pakalpojumu automatizēšanai attiecībā uz noteiktas formas pieteikuma iesniegšanu. E-pakalpojumi lietotājiem tiks nodrošināti latviešu valodā, ņemot vērā, ka VISC klienta valsts valodas zināšanu līmenim ir jābūt pietiekamam, lai tas vēlētos pieteikties valsts valodas pārbaudījuma kārtošanai vai tas attiecīgo pārbaudījumu ir nokārtojis. E-pakalpojumi tiks veidoti, ievērojot 2017. gada 4. jūlija MK noteikumu Nr. 402 *Valsts pārvaldes e-pakalpojumu noteikumi*⁸ prasības. Risinājums klientiem sniegtu pakalpojumu optimizēšanu no galalietotāju skatupunkta.

E-pakalpojumu izstrādes procesā īpaša uzmanība tiks pievērsta lietotājiem, viņu vajadzībām un prasībām, lai izstrādātie e-pakalpojumi nodrošinātu tādas īpašības kā lietojamība, lietderība un nodrošinātu augstu lietotāju apmierinātību. E-pakalpojumu lietojamības analīzes procesā tiks ievēroti nosacījumi, lai nodrošinātu, ka e-pakalpojumi būtu pieejami visiem iedzīvotājiem, tostarp cilvēkiem ar invaliditāti, veciem cilvēkiem un citām nelabvēlīgā situācijā esošu iedzīvotāju grupām, saskaņā ar Eiropas un Latvijas normatīviem (skat. Projekta pašvērtējuma anketa 1. Prasības). Izstrādājot e-pakalpojumus, tiks ņemtas vērā klientu vajadzības, ievērojot lietotājiem orientētu pieeju un iteratīvas izstrādes principu saskaņā ar Latvijas nacionālā standarta LVS EN ISO 9241-210:2016 "Cilvēka un sistēmas mijiedarbības ergonomika" 210. daļu "Cilvēkorientēta interaktīvo sistēmu projektēšana" prasībām, kā arī, ņemot vērā pieklūstamības prasības, atbilstoši standarta EN 301 549 9.sadaļai. Tāpat tiks nodrošināta regulāra lietotāju vērtējuma apzināšana, publicēšana un izvērtēšana, izmantojot, pakalpojumu portāla lavija.lv, PSPP un VIRSIS koplietošanas komponentes. Lietotāju vērtējumu rezultāti tiks izmantoti pakalpojuma un ar to saistīto procesu kvalitātes uzlabošanā, tādējādi veicinot lietotāju apmierinātību un e-pakalpojumu izmantošanas reižu skaita pieaugumu. Ņemot vērā, ka projekta iesniedzējam esošajā situācijā nav e-pakalpojumu, bet tādi tiks radīti Projekta ietvaros, Projekta

---

⁸ <https://likumi.lv/doc.php?id=292261>

īstenošanas laikā tiks izstrādāta procedūra e-pakalpojuma kvalitātes un darbības pastāvīgai pilnveidei.

Atbilstoši valsts valodas pārbaudījumu ieviešanas plānam e-vidē (skat. 2.1 sadaļa) un plānotajiem sasniedzamajiem rezultāta rādītājiem, pāreja uz e-pakalpojumu lietošanu tiek veikta pakāpeniski 2 gadus pēc projekta beigām sasniedzot 30% pieprasījumu e-vidē un 50% pieprasījumu 3 gadus pēc projekta realizācijas. Sākotnēji iespēja klātienē iesniegt pakalpojuma iesniegumu VISC klientiem tiek saglabāta. Lai nodrošinātu, ka 3 gadus pēc projekta īstenošanas vismaz 50% no pakalpojuma pieprasījumiem tiks veikti elektroniski, tiks īstenoti vismaz šādi būtiskākie pasākumi:

1. Tiesību aktu un iekšējā normatīvā regulējuma izmaiņas, lai nodrošinātu procedūru pārkārtošanu un pakalpojumu saņemšanu e-vidē.
2. VISC darbinieku, kuri veic klientu klātienē apkalpošanu, pienākumu noteikšanu, lai tie aktīvi informētu klientus un izskaidrotu iespējas un priekšrocības VISC elektronisko pakalpojumu saņemšanā.
3. Sabiedrības informēšanas pasākumi, lai informētu un izskaidrotu tai iespējas un priekšrocības iestādes elektronisko pakalpojumu saņemšanā, kā arī aicinātu sabiedrību izmantot iestādes e-iespējas, piem., klātienē konsultāciju nodrošināšana pakalpojumu elektroniskā izmantošanā.
4. Konsultatīvais atbalsts iedzīvotājiem e-pakalpojumu izmantošanā, atbilstoši to pieprasījumiem.
5. Informācijas izvietošana VISC tīmekļa vietnē un vienotajā valsts un pašvaldību pakalpojumu portālā www.latvija.lv.

Lai nodrošinātu centralizēto eksāmenu, necentralizēto valsts pārbaudījumu, profesionālās kvalifikācijas eksāmenu un valsts valodas pārbaudījumu organizēšanas procesu pilnveidi un pakalpojumu sniegšanu e-pakalpojumu veidā, būs nepieciešams veikt būtiskas izmaiņas gan ārējos, gan iekšējos normatīvajos aktos. Par to veikšanu projektā būs atbildīgs IZM un VISC. Izmaiņu normatīvajā regulējumā apzināšana un veikšana ir paredzēta kā būtiska atsevišķa aktivitāte projekta laika plānā (skat. 5.1 sadaļa), un tiks uzsākta jau savlaicīgi 2019. gada beigās un noslēgta līdz 2022. gada 31. decembrim, lai nodrošinātu, ka Projekta ietvaros izstrādātā risinājuma aprobācijas fāzē ir apstiprināts tiesiskais regulējums, kas nosaka Projekta ietvaros attīstītās informācijas sistēmas un izveidoto elektronisko pakalpojuma darbību un lietošanu. Būtiskākās izmaiņas skars šādus normatīvos aktus:

1. 2010. gada 6. aprīļa MK noteikumi Nr.335 *Noteikumi par centralizēto eksāmenu saturu un norises kārtību*;
2. 2013. gada 17. decembra MK noteikumi Nr.1510 *Valsts pārbaudījumu norises kārtība*;
3. 2011.gada 30.augusta MK noteikumi Nr.662 *Profesionālās kvalifikācijas eksāmenu norises kārtība akreditētās profesionālās izglītības programmās*;
4. 2009. gada 7. jūlija MK noteikumi Nr.733 *Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai, pastāvīgās uzturēšanās atļaujas saņemšanai un Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanai un valsts nodevu par valsts valodas prasmes pārbaudi*.
5. Izglītības likumā tiks iekļauts pants, kas nosaka tiesisko pamatu RUMIS izveidei un darbībai. Līdz 2023. gada 31. janvārim paredzēts apstiprināt nepieciešamās izmaiņas

Izglītības likumā un izdot Ministru kabineta noteikumus, kas nosaka sistēmas darbību un sistēmas uzturēšanas finansēšanas mehānismu. Par tiesiskā regulējuma izmaiņu sagatavošanu un virzību atbildīga IZM.

3.2. Dati

Automatizēta datu apmaiņa ar citām informācijas sistēmām ir būtisks priekšnosacījums, lai nodrošinātu efektīvu nākotnes valsts pārbaudījumu procesu norisi. Veicot analīzi par Sistēmā uzkrātajām datu kopām, ko ir jāizmanto citās informācijas sistēmās, un datu kopām, kas ir nepieciešamas Sistēmai, bet ko uzkrāj citas valsts iestādes savās informācijas sistēmās, ir identificējamās šādas datu kopas, kam vēl nav izstrādāti automatizēti risinājumi to nodošanai / iegūšanai no ārējām informācijas sistēmām, kas attiecīgi var tikt izstrādāti Projekta ietvaros:

1. Atvērtie dati.
2. Centralizēto eksāmenu un rezultāti.
3. Valsts valodas pārbaudījumu rezultāti.
4. Pilnveidota datu apmaiņa ar VIIS.

Sākotnēji paredzētie dati par bezdarbnieka statusu no apstrādājamo datu apjoma izklāuti, jo atbilstoši izmaiņām Valsts valodas prasmes pārbaudes kārtībā valsts valodas prasmes pārbaude Latvijas Republikas piederīgajiem ir bez maksas (izņemot citus normatīvajos aktos noteiktos gadījumus, kas nav saistīti ar bezdarbnieka statusu). Turpmāk šajā nodaļā ir sniegts detalizētāks katras datu kopas apraksts, t.sk., norādot plānoto risinājumu automatizētai datu apmaiņai.

Atvērtie dati

Lai Projekta ietvaros veicinātu publiskā sektora informācijas atkalizmantošanu, tādējādi radot priekšnosacījumus publiskās pārvaldes rīcībā esošās informācijas izmantošanai ārpus publiskā sektora, piemēram, lai nodrošinātu tās izmantošanu uzņēmējdarbības vai analīzes mērķiem, tajā ir plānots attīstīt risinājumu, kas nodrošinās 12-13 datu kopu par valsts pārbaudījumiem publisku, bez maksas pieejamību neierobežotā veidā atvērto datu formā, kas nozīmē, ka dati tiks publicēti atbilstoši atvērtam standartam, atvērtā formātā un mašīnlasāmā veidā kopā ar to metadatiem.

Projekta ietvaros atvērto datu veidā ir plānots publicēt šādas 12 datu kopas par valsts pārbaudījumiem, kas, atbilstoši VISC pieredzei, ir pieprasītākās datu kopas no to izmantotāju (pētnieki, studenti, žurnālisti u.c.) puses:

1. Kārtotāju skaits vispārējās vidējās izglītības centralizētajos eksāmenos pa izglītības iestādēm un mācību priekšmetu eksāmeniem
2. Kārtotāju skaits vispārējās pamatizglītības centralizētajos eksāmenos pa izglītības iestādēm un mācību priekšmetu eksāmeniem
3. Vispārējās vidējās izglītības centralizēto eksāmenu kopvērtējums un līmeņu sadalījums pa izglītības iestādēm un pārbaudījumiem
4. Vispārējās pamatizglītības centralizēto eksāmenu kopvērtējums un līmeņu sadalījums pa izglītības iestādēm un pārbaudījumiem

5. Centralizēto eksāmenu kārtotāju skaita īpatsvars pēc dzimuma, tostarp pa izglītības līmeņiem un izglītības iestādēm
6. Vispārējās vidējās izglītības centralizēto eksāmenu kopvērtējumi pa kārtotājiem, izglītības iestādēm un to tipiem
7. Vispārējās vidējās izglītības centralizēto eksāmenu kopvērtējumi pa kārtotājiem, izglītības iestādēm un to urbanizācijas
8. Izglītības iestāžu, kuru izglītojamie piedalījušies centralizētajos eksāmenos, īstenotie izglītības programmu veidi izglītības iestāžu līmenī
9. Vispārējās pamatizglītības centralizēto eksāmenu kopvērtējumi pa kārtotājiem, izglītības iestādēm un to tipiem
10. Vispārējās pamatizglītības centralizēto eksāmenu kopvērtējumi pa kārtotājiem, izglītības iestādēm un to urbanizācijas
11. Profesionālās kvalifikācijas eksāmenu rezultāti pa izglītības programmu grupām
12. Valsts valodas prasmes pārbažu kārtotāju skaits pa līmeņiem un pakāpēm

Papildus datu kopa tiks sagatavota par vecāku iesniegtajiem izglītības resursu pieteikumiem Izglītības resursu uzskaites informācijas sistēmā (skat. sadaļu par RUMIS).

13. Izglītības resursu pieteikumi.

Lai veicinātu atvērto datu izmantošanu, t.sk., arī no pašvaldību puses, atvērto datu kopas tiks izvietotas LADP, kas ir centrālais piekļuves punkts Latvijas publiskās pārvaldes atvērtajiem datiem. Atvērtie dati LADP tiks publicēti automatizētā veidā. Atvērto datu kopas tiks publicētas LADP mašīnlasāmā formā, atvērtā formātā (CSV), nodrošinot to metadatu un struktūras aprakstīšanu atbilstoši LADP izmantotajam metadatu standartam, kas balstās uz Latvijas situācijai pielāgotu DCAT-AP v1.1 standartu, un datu struktūras standartu. Dati tiks publicēti atbilstoši portālā nodrošinātajām atvērtajām licencēm (*Creative Commons*), tādējādi nodrošinot to atbilstību atvērto datu principiem. LADP publicēto datu kopu tīmekļa adrese tiks veidota un strukturēta atbilstoši LADP nodrošinātajiem vienotajam resursu identifikatoru (URI) veidošanas mehānismam. LADP aprakstot datu kopu struktūru, tiks norādītas ar attiecīgo datu kopu saistītās datu kopas, piemēram, pēc izglītības iestādes būs iespējams sasaitīt valsts pārbaudījumu kārtotāju skaita datu kopu un rezultātu datu kopu, tādējādi nodrošinot saistīto datu (*linked data*) veidošanos.

Pie LADP publicētajiem datiem būs pieejama kontaktinformācija, lai datu lietotāji varētu ziņot par datu kvalitāti. Saņemtie paziņojumi tiks apstrādāti atbilstoši VISC iekšējam procesam, nodrošinot ātru atbildi un nepieciešamo pasākumu iniciēšanu un veikšanu datu kvalitātes uzlabošanai. Dati LADP tiks automatizētā veidā publicēti un atjaunoti, atbilstoši to atjaunošanas regularitātei, kas būs definēta attiecīgās datu kopas metadatos. VISC atbildīgā persona pēc datu publicēšanas pārlicināsies par publicēto datu kvalitāti, tādējādi nodrošinot, ka LADP tiek publicēti kvalitatīvi dati.

Centralizēto eksāmenu un necentralizēto valsts valodas pārbaudījumu rezultāti

Centralizēto eksāmenu un necentralizēto valsts valodas pārbaudījumu rezultāti ir VPIS datu kopa, kas ietver centralizēto eksāmenu un necentralizēto valsts valodas pārbaudījumu rezultātus izglītojamo griezumā, kas esošajā situācijā izglītības iestāžu atbalsta informācijas sistēmās (piem., E-klase, Mykoob.lv u.c.) tiek ievadīti manuāli, atbilstoši attiecīgajos pārbaudījumu darbos fiksētajam.

Projekta ietvaros VPIS tiks izstrādāts risinājums (REST API), kas nodrošinās iespēju valsts pārbaudījumu rezultātus automatizētā veidā saņemt izglītības iestāžu atbalsta informācijas sistēmās (piem., E-klase, Mykoob.lv u.c.), tādējādi samazinot izglītības iestāžu atbildīgajiem darbiniekiem nepieciešamo laiku pārbaudījumu rezultātu manuālai ievadei. Projekta ietvaros tiks veikta datu saņēmēju biznesa vajadzību apzināšana attiecībā uz VISS izmantošanu integrācijas risinājuma realizācijā. VISS tiks izmantots visos gadījumos, kur tas būs iespējams.

Valsts valodas pārbaudījumu rezultāti

Valsts valodas pārbaudījumu rezultāti ir VPIS datu kopa, kas ietver valsts valodas pārbaudījumu rezultātus valsts valodas pārbaudījumu kārtotāju griezumā, kas esošajā situācijā tiek uzturēti MS Access datu bāzē vai valsts valodas centra papīra arhīvā un šobrīd tiek pieprasīti uz iesnieguma pamata VISC. Šī datu kopa esošajā situācijā ir nepieciešama PMLP un ATD savu pakalpojumu sniegšanas nodrošināšanai.

Pēc risinājuma izstrādes, tiks nodrošināta piekļuve VPIS, lai nodrošinātu datu pieejamību par valsts valodas eksāmena nokārtošanu, kā arī tiks nodrošināta datu nodošana izmantojot tīmekļa pakalpes (*web services*) saskarnes veidu.

Pilnveidota datu apmaiņa ar VIIS

Pašlaik VPIS sistēma (skat. 3.3. nodaļu) atbilstoši Ministru kabineta 2019. gada 25. jūnija noteikumiem Nr. 275 “Valsts pārbaudījumu informācijas sistēmas noteikumi” no VIIS saņem šādu informāciju:

- 1) par personu, kurai jākārtoto valsts pārbaudījumi: vārds (vārdi), uzvārds, personas kods, klase vai kurss (izņemot gadījumu, ja persona jau ir ieguvusi dokumentu par vidējo izglītību), izglītības iestādes un tās struktūrvienības (ja tāda ir izveidota) nosaukums, kurā persona apgūst pamatizglītību vai vidējo izglītību (izņemot gadījumu, ja persona jau ir ieguvusi dokumentu par vidējo izglītību);
- 2) par izglītības iestādēm, kurās kārtoto pārbaudījumus: izglītības iestādes nosaukums, reģistrācijas numurs Izglītības iestāžu reģistrā, izglītības iestādes juridiskā adrese, kontaktinformācija (tālruna numurs, e-pasta adrese), izglītības iestādes vadītāja vārds (vārdi), uzvārds;
- 3) par personu, kura piedalās valsts pārbaudījumu vērtēšanā: vārds (vārdi), uzvārds, personas kods, deklarētās dzīvesvietas adrese, izglītības iestāde, kurā pedagogs nodarbināts, – nosaukums, izglītības iestāde, kurā pedagogs nodarbināts, – juridiskā adrese, amats, apgūtās izglītības programmas veids, pedagoga darba tiesisko attiecību ar izglītības iestādi izbeigšanas datums.

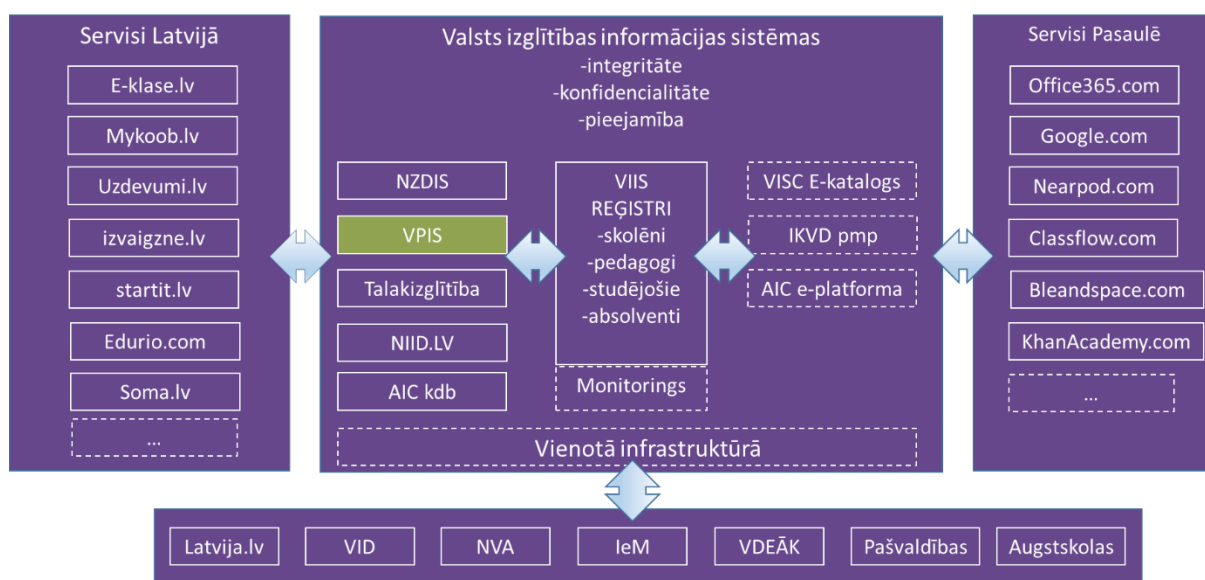
Projekta ietvaros paplašinot VPIS lietotāju loku var būt nepieciešams saņemt papildus informāciju no VIIS par pedagogu nodarbinātību, kā arī papildus informāciju par

izglītojamajiem, lai nodrošinātu pedagogu un izglītojamo VPIS lietotāja tiesību automātisku pārvaldību ar piekļuvi noteiktas izglītības iestādes(iestāžu) datiem un noteiktam valsts pārbaudījumam atbilstošā lomā. Tāpat datu apmaiņa jāpapildina arī ar augstākās izglītības iestāžu akadēmisko personālu, kas arī var piedalīties valsts pārbaudījumu vērtēšanā.

3.3. Programmatūra

VPIS ir centrālā valsts pārbaudījumu sagatavošanas, norises organizēšanas un rezultātu uzkrāšanas informācijas sistēma. Atbilstoši Ministru kabineta 2019. gada 25. jūnija noteikumiem Nr. 275 “Valsts pārbaudījumu informācijas sistēmas noteikumi” tās pārzinis ir IZM un turētājs ir VISC⁹. VPIS ir viena no vairākām informācijas sistēmām, kas esošajā situācijā tiek izmantota Latvijas izglītības jomā. Sistēmas vieta Latvijas izglītības jomas atbalsta informācijas sistēmu ekosistēmā ir parādīta 4. attēlā.

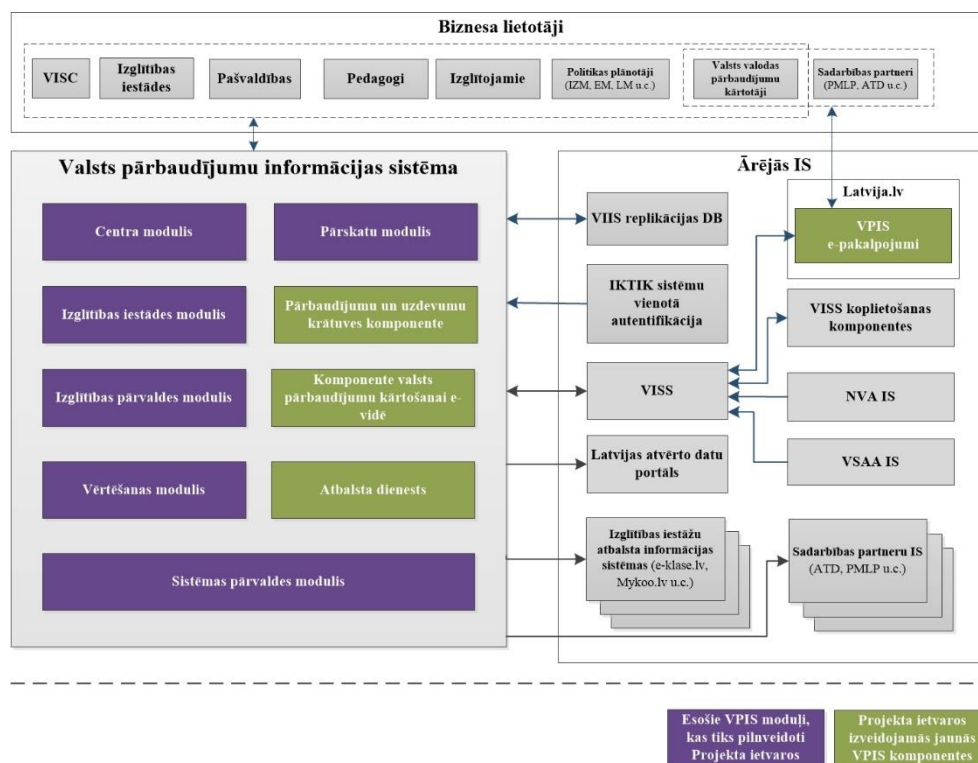
Attēls 4 VPIS vieta Latvijas izglītības jomas atbalsta informācijas sistēmu ekosistēmā

Sistēma tika izveidota Eiropas Savienības fondu 2007. – 2013. gada periodā Eiropas Reģionālās attīstības fonda darbības programmas “Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma 3.2.2.1.1. apakšaktivitātes “Informācijas sistēmu un elektronisko pakalpojumu attīstība” projekta “Valsts pārbaudījumu informācijas sistēmas 2.kārta” ietvaros (Vienošanās Nr. 3DP/3.2.2.1.1/089/IPIA/IUMEPLS/020)¹⁰. Projekta ietvaros īstenotie pasākumi turpina iepriekšējā plānošanas perioda projekta ietvaros veiktos pasākumus. Lai neveidotu jaunus risinājumus un efektīvi izmantotu jau esošo un pieejamo programmatūru, projekta ietvaros tiks veikta VPIS attīstīšana, pilnveidojot esošās komponentes un izstrādājot jaunas komponentes, tādējādi nodrošinot esošās situācijas izvērtējumā identificēto problēmu risināšanu, kā arī veicinātu politikas plānošanas dokumentos noteikto mērķu sasniegšanu un virzību uz e-pārbaudījumu pakāpenisku ieviešanu.

⁹ <https://www.visr.eps.gov.lv/visr/default.aspx?action=2&rid=131>

¹⁰ <http://www.izm.gov.lv/lv/es-strukturfondi/projektu-arhivs/vpis-2-karta>

VPIS būtiskākās komponentes un mijiedarbība ar ārējām informācijas sistēmām pēc Projekta realizēšanas ir parādīta 5. attēlā, kur **violetā** krāsā ir iezīmētas esošās VPIS komponentes, kas Projekta ietvaros tiks attīstītas un pilnveidotas, bet **zaļā** krāsā – VPIS komponentes, kas tiks Projektā pilnībā radītas no jauna.

Attēls 5 VPIS komponentes un mijiedarbība ar ārējām informācijas sistēmām un biznesa lietotājiem pēc Projekta īstenošanas

Projekta ietvaros tiks attīstītas visas esošās VPIS komponentes, kas ir parādītas 5. attēlā, lai 1) nodrošinātu atbalstu diagnosticējošo darbu, centralizēto eksāmenu un necentralizēto valsts pārbaudījumu organizēšanai pēc kompetenču pieejas izglītības saturā ieviešanas (skar visas esošās komponentes), 2) nodrošinātu atbalstu profesionālās kvalifikācijas eksāmenu organizēšanai (skar visas esošās komponentes, izņemot komponenti *Izglītības pārvaldes modulis*) un 3) nodrošinātu atbalstu valsts valodas pārbaudījumu kārtšanai (skar visas esošās komponentes, izņemot komponenti *Izglītības pārvaldes modulis* un komponenti *Izglītības iestādes modulis*). Projektā tiks attīstīta kopējā Sistēmas funkcionalitāte, lai tā spētu pilnvērtīgi uzkrāt vēsturiskos datus un komponente *Pārskatu modulis*, lai nodrošinātu iespēju šos vēsturiskos datus apstrādāt un analizēt atbilstoši dažādu grupu biznesa lietotāju vajadzībām.

Sistēmai tiks izstrādātās šādas jaunas komponentes:

- **Komponente valsts pārbaudījumu kārtšanai e-vidē**, kas nodrošinātu iespēju valsts pārbaudījumu noteiktas daļas uzdevumus kārtot interaktīvā formā e-vidē. Komponentē varēs veidot un pildīt gan uzdevumus teksta formā, gan uzdevumā iekļaut video un audio atskaņošanu, gan pievienot interaktīvus uzdevumus. Tāpat komponente nodrošinās iespēju izglītojamajiem pildīt uzdevumus sadarbojoties. Komponente nodrošinās iespēju valsts pārbaudījuma mutvārdu daļu attālināti kārtot e-vidē, nodrošinot šīs daļas ierakstīšanu vai ieraksta saglabāšanu Sistēmā. Komponente

nodrošinās e-vidē aizpildīto uzdevumu automātisku vērtēšanu atbilstoši iepriekš definētām pareizajām atbildēm.

- **Pārbaudījumu un uzdevumu krātuves komponente**, kas ļaus Sistēmas ietvaros saturiski sagatavot dažāda veida valsts pārbaudījumu uzdevumus, definēt to atbilžu variantus, pareizās atbildes, kā arī risināšanas ceļus. Uzdevumiem būs iespējams pievienot noteiktus metadatus, lai tie būtu ērtā veidā meklējami uzdevumu krātuves ietvaros. Sagatavojot jaunā mācību gada centralizēto eksāmenu un necentralizēto valsts pārbaudījumu uzdevumus vai nākamā ceturkšņa valsts valodas pārbaudījumu uzdevumus, būs iespējams balstīties uz vēsturisko uzdevumu izpildes statistiku no iepriekšējiem gadiem, piem., uzdevumu krātuvē atlasot uzdevumus, kas iepriekšējos gados izglītojamajiem ir sagādājušas lielākās problēmas, vai uzdevumus, kur zināšanu līmenis ar katru gadu izglītojamajiem pasliktinās. Uzdevumu krātuves komponente nodrošinās iespēju automatizētā veidā izveidot noteiktu valsts pārbaudījumu darbu daļas no tajā iekļautajiem uzdevumiem. Nodrošinot lietotāju pakāpenisku pārreju pārbaudījumu kārtošānāi elektroniskā vidē, kā arī lai uzlabotu lietotāju spēju patstāvīgi darboties Valsts pārbaudījumu informācijas sistēmā, projekta ietvaros pēc funkcionālās izstrādes plānots integrēt sistēmā uzdevumu paraugus un uzdevumus, veidojot valsts pārbaudījumu banku pārbaudījumu ģenerēšanāi.
- **Atbalsta dienests** ir komponente, kas nodrošinās nepieciešamo funkcionalitāti efektīvam atbalsta dienesta darbam valsts pārbaudījumu organizēšanas procesos, jo īpaši valsts pārbaudījumu norises laikā, nodrošinot ērtu problēmu pieteikšanu, risināšanu, slēgšanu, operatīvu informāciju Sistēmas darbības uzraudzībai, t.sk., problēmas cēloņa ātrāi identificēšanāi un drošības nodrošināšanāi.
- **VPIS e-pakalpojums** (skat. 3.1 sadaļa), kurus ir plānots izmitināt Latvijas valsts pakalpojumu portālā latvija.lv un kas nodrošinās iespēju personāi pieteikties valsts valodas eksāmena kārtošānāi, pieteikties iegūtās apliecības, dublikāta saņemšanāi, tostarp elektroniski parakstīta dokumenta formā, lai ar šo dokumentu nodrošināta iespēju trešajām personām pārliecināties, ka klients / persona ir nokārtojusi valsts valodas pārbaudījumu un kāds ir pārbaudījuma rezultāts, kā arī nodrošinot iespēju iesniegt pārbaudījuma rezultāta apstrīdēšanas iesniegumu.

Tiks izveidota platforma resursu uzskaitēi un iesniegšanāi, kā arī **e-pakalpojums** “Pieteikums skolēna datoram” **atbalsta (back-end) risinājums** ar šādām komponentēm:

- **Izglītības iestāžu resursu reģistrs**, kurā dati tiks ievadīti, tos klasificējot: IZM centralizēti iegādāts, skolas iegādāts, ģimenes pašu gādāts (no vecāka sniegtās informācijas e-pakalpojumā). IZM iegādātie datori reģistrā tiks ievadīti centralizēti un elektroniski plūsmā nodoti pašvaldībām. Skolas iegādātos datorus rīkā ievadīs skolas pašas, tādā veidā papildinot skolēniem pieejamo ierīču reģistru.
- Elektronisks datoru **pieņemšanas-nodošanas process** iesaistītajām pusēm: ministrija – pašvaldība – skolas – vecāki, un ar to saistītu dokumentu plūsmas – digitāli līgumi, PN akti, personas datu apstrādes noteikumi. Datora nodošanas vecākam process ir saistīts ar e-pakalpojumu (vecāks piesakās / atsakās e-pakalpojumā un tur apstiprina datora saņemšanu / nodošanu). Skolas vada šo procesu no atbalsta sistēmas (back-end).
- **Atskaites, datu eksports** vai tīmekļa pakalpes datu nodošanāi ārējiem rīkiem (analītikas un atvērto datu vajadzībām) par datoru nodrošinājumu statusu).

- **Komunikācijas un apziņošanas mehānisms** – ziņu sūtīšana vecākiem un skolu darbiniekiem par statusu izmaiņām (piemēram, informācija par jaunu pieteikumu, par faktu, ka skola apstiprina datora piešķiršanu vecākam, ziņas par jaunu versiju personas datu apstrādes noteikumiem, informāciju, kas mudina skolas un vecākus veikt nepieciešamās darbības e-pakalpojumā vai tā atbalsta sistēmā), izvērtējot iespēju integrēt risinājumu ar VIIS apziņošanas moduli.
- **Lietotāju tiesību modulis** - ministrijas, pašvaldību un skolu lietotāju vadībai.

Tehniskās specifikācijas sagatavošanas analīzes fāzes ietvaros tiks izvērtēta iespēja izmantot tirgū pieejamus gatavus risinājumus (atvērta koda) no jauna radāmo VPIS komponentu izveidē (Komponente valsts pārbaudījumu kārtošanai e-vidē, Pārbaudījumu un uzdevumu krātuves komponente, Atbalsta dienests). Realizējot Sistēmas attīstīšanu, tā tiks veidota iespējami plaši konfigurējama no Sistēmas administratora puses, lai jaunu reģistru, datu ievades lauku, metadatu, klasifikatoru vērtību u.c. pārvaldība (pievienošana, labošana, dzēšana) neprasītu programmēšanas darbu veikšanu no izstrādātāja puses, tādējādi samazinot nepieciešamās Sistēmas uzturēšanas izmaksas tās ekspluatācijas laikā. Tāpat veidojot Sistēmas arhitektūru tiks ņemti vērā e-vides radītie drošības riski saistībā ar valsts pārbaudījumu saturu, paredzot vairāku līmeņu drošības risinājumus (piekļuves tiesību ierobežojumi līdz minimālam lietotāju skaitam pārbaudījumu saturam līdz pārbaudījumu norisei, šifrēšana u.c.). Ņemot vērā izglītības iestāžu tehnisko nodrošinājumu, Projektā tiks paredzēti risinājumi valsts pārbaudījumu norisei lēna interneta pieslēguma gadījumā, piemēram, valsts pārbaudījumu darbu lejupeļāde uz datora šifrētā veidā, pārbaudījuma norises dienā izglītības iestādei saņemot tikai piekļuves atslēgu.

Lietotāju autentifikācijai tiks izmantota esošā izglītības resora koplietošanas autentifikācijas komponente – IKTIK sistēmu vienotā autentifikācija, kas nodrošina iespēju autentificēties gan izmantojot latvija.lv autentifikāciju, gan e-klase.lv, gan Mykoob.lv, gan lietotāja/parole mehanismu. Papildus drošības nolūkos valsts pārbaudījumu norises procesā Projektā tiks izvērtēta iespēja ieviest alternatīvus lietotāju identifikācijas līdzekļus piekļuvei konkrētam pārbaudījumam tikai šī pārbaudījuma norises laikā.

Lai nodrošinātu e-pakalpojumu darbību Latvijas valsts pakalpojumu portālā latvija.lv, projekta ietvaros Sistēmai tiks izstrādāts integrācijas risinājums ar Valsts informācijas sistēmu savietotāju atbilstoši VRAA definētajiem e-pakalpojumu izveides nosacījumiem. Projektā plānoto atvērto datu kopu publicēšanai automatizētā veidā Sistēmai tiks izstrādāts integrācijas risinājums ar LADP atbilstoši tā nodrošinātajam integrācijas risinājumam, kā arī tiks radīts risinājums (REST API), kas nodrošinās iespēju valsts pārbaudījumu rezultātu automatizētā veidā saņemt izglītības iestāžu atbalsta informācijas sistēmām (piem., E-klase, Mykoob.lv u.c.) un valsts valodas pārbaudījumu rezultātus saņemt sadarbības partneriem (PMPL un ATD). Projekta ietvaros tiks veikta datu saņēmēju biznesa vajadzību apzināšana attiecībā uz VISS izmantošanu integrācijas risinājuma realizācijā. VISS tiks izmantots visos gadījumos, kur tas būs iespējams.

Sistēmā tiks nodrošināta šādu IKT mērķarhitektūrā apstiprināto būtiskāko arhitektūras elementu pielietojums un atkalizmantošana:

- 1. Valsts informācijas sistēmu savietotājs (VISS) un tā komponentes.** Projekta ietvaros tiks izstrādāts integrācijas risinājums ar Valsts informācijas sistēmu savietotāju, lai nodrošinātu projektā plānoto e-pakalpojumu darbību Latvijas valsts pakalpojumu portālā latvija.lv. Tīmekļa servisi tiks izstrādāti atbilstoši VISS vadlīnijām un standartiem attiecībā uz tīmekļa servisu izstrādi. VISS izvietotos tīmekļa servissus citas iestādes varēs atkalizmantot atbilstoši to biznesa vajadzībām, piem., PMLP sistēmas, lai veiktu validāciju par personas valsts valodas pārbaudes nokārtošanu un rezultātiem. E-pakalpojuma realizācijas ietvaros tiks atkalizmantoti VSAA VISS publicētie servisi, lai iegūtu informāciju par to, vai personas saņem bezdarbnieka pabalstu, kā arī plānots izveidot tīmekļa servisu bezdarbnieka statusa pārbaudei pret NVA IS. Lai uzkrātu un izplatītu informāciju par personu valsts valodas pārbaudījuma nokārtošanu, sagatavojot tehnisko specifikāciju, tiks izvērtēta iespēja izmantot VISS infrastruktūras komponenti "Koplietošanas risinājums mazajiem reģistriem", paredzot tā izmantošanu iespēju, ja reģistrs un tā dokumentācija būs pieejama Sistēmas tehniskās specifikācijas sagatavošanas aktivitātes īstenošanas laikā.
- 2. Vienotās pieteikšanās pakalpojums.** Kā lietotāju autentifikācijas risinājums VPIS tiks izmantota IKTIK sistēmu vienotā autentifikācija, kura tai skaitā izmanto VRAA nodrošināto Vienotās pieteikšanās (autentifikācijas) pakalpojumu. Vienotās pieteikšanās pakalpojums tiks izmantots Latvijas valsts pakalpojumu portālā latvija.lv izvietoto e-pakalpojumu lietotāju autentifikācijai, paredzot veikt fizisku personu (plānots arī ārzemnieku) identificēšanu, izmantojot ES dalībvalsts paziņoto (eIDAS prasībām atbilstošu) identifikācijas līdzekli.
- 3. Pakalpojumu izpildes vide, Maksājumu modulis, Klienta darba vieta (KDV) valsts pārvaldes pakalpojumu portālā latvija.lv.** Projekta ietvaros izstrādātie e-pakalpojumi, t.sk., pakalpojuma apraksti, tiks izmitināti pakalpojumu izpildes vidē Latvijas valsts pakalpojumu portālā latvija.lv.
E-pakalpojumu ietvaros (Pieteikšanās valsts valodas pārbaudījumu kārtošana un Pieteikšanās apliecības dublikāta saņemšana) ir paredzēts veidot apmaksas soli, kuru tehniskā realizācija tiks veikta, izmantojot Valsts informācijas sistēmas savietotāja koplietošanas komponenti "Maksājumu modulis".
E-pakalpojumu rezultātu paziņojumi un notifikācijas (korespondence), tiks nodotas uz klienta profilu (KDV), izmantojot automātisko saskarni.
Par sniegtajiem pakalpojumiem Latvijas valsts pakalpojumu portālā latvija.lv tiks uzkrāta uzskaites informācija, kas iekļauj vismaz pakalpojumu pieprasījumu skaitu, to izpildes ilgumu, rezultātu, vismaz griezumā pa mēnešiem, pakalpojumu saņēmējiem, citus kvalitātes rādītājus pēc nepieciešamības, kur plānots izmantot pakalpojumu sniegšanas un pārvaldības platformas (PSPP) funkcionalitāti.
- 4. Latvijas atvērto datu portāls.** Projektā plānoto atvērto datu kopu (skat. 3.2 sadaļa) publicēšanai automatizētā veidā tiks izstrādāts integrācijas risinājums ar LADP, atbilstoši tā nodrošinātajam integrācijas risinājumam (REST servisi).

Informācija par Projekta ietvaros attīstāmajiem risinājumiem un resursiem tiks publicēta valsts informācijas resursu, sistēmu un sadarbības informācijas sistēmā VIRSIS (t.sk., pēc projekta apstiprināšanas – tehniski projektu īstenotāju sadarbības vidē VARAM CONFLUENCE).

Projekta pasākumu rezultātā projekta sadarbības partnera VISC dokumentu apmaiņai ar iesaistītajām iestādēm tiks izmantota Publiskās pārvaldes dokumentu pārvaldības sistēmu integrācijas vide (DIV), atbilstoši 2015.gada 17. novembra MK noteikumos Nr. 653 noteiktajam. Projekta iesniedzējs integrācijas risinājumu ar DIV ir paredzējis izveidot projekta “VIIS attīstība – izglītības monitoringa sistēma” ietvaros.

3.4. Infrastruktūra

Sistēmas pārzinis ir IZM un turētājs ir VISC. Tā ir izmitināta IZM resora ietvaros centralizētajā IKT infrastruktūrā, kas esošajā situācijā tiek iegādāta un uzturēta ārpalpojuma veidā no SIA “Lattelecom”, kas nodrošina IKT infrastruktūras resursu nomas, datu centra un datu pārraides tīkla izveides un nodrošināšanas pakalpojumu sniegšanu. Ārpalpojuma ietvaros tiek nodrošināts primārais un sekundārais datu centrs, kur sekundārā datu centra pakalpojumus nodrošina SIA “Lattelecom” apakšuzņēmējs VAS “Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs”. Ārpalpojuma sniedzējs pakalpojuma ietvaros nodrošina IKT infrastruktūras pārvaldību līdz virtualizācijas līmenim. Sākot no virtualizācijas līdz sistēmprogrammatūras līmenim, infrastruktūras pārvaldību nodrošina IZM, savukārt VISC kā Sistēmas turētājs veic tās biznesa līmeņa administrēšanu un lietošanu. Ārpalpojuma sniedzējs pakalpojuma ietvaros nodrošina ugunsmūra risinājumu, kā arī aizsardzību pret DoS un DDoS uzbrukumiem, kas ir būtiska Sistēmas pieejamības risku samazināšanai, jo īpaši valsts pārbaudījumu norises laikā, ja ļaunprātīgi uzbrucēji šādus uzbrukumus veiktu.

Projekta ietvaros pilnveidoto VPIS ir plānots turpināt izmitināt IZM resora centralizētajā IKT infrastruktūrā, kur papildus ieguldījumi infrastruktūrā netiks veikti. Projekta ietvaros tiks izvērtēta iespēja nodrošināt Sistēmas datu rezerves kopēšanu un avārijas darbības atjaunošanu pakalpojumu Valsts vienotā datu centra VESPC pakalpojumu ietvaros, izvērtējot šī pakalpojuma izmaksas, kad tās būs zināmas, un izvēloties izmaksu ziņā optimālāko risinājumu Sistēmas datu rezerves kopēšanas un avārijas darbības atjaunošanas pakalpojuma nodrošināšanai.

Projekta ietvaros izstrādātos VPIS e-pakalpojumus plānots izmitināt Latvijas valsts pakalpojumu portālā latvija.lv (VISS, latvija.lv), kur VRAA attiecīgi nodrošina PaaS līmeņa pakalpojumu.

E-pakalpojuma “Pieteikums skolēna datoram” atbalsta (back-end) risinājumu plānots izmitināt kādā no kādā no vienotajiem IKT infrastruktūras koplietošanas pakalpojumu centriem, iespējams, Latvijas Nacionālās bibliotēkas datu centrā, izstrādājot arī nepieciešamos infrastruktūras starpsavienojumus ar ārējām IT infrastruktūras komponentēm.

3.5. Mijiedarbība ar pašvaldībām un sadarbība ar Eiropas Savienības dalībvalstīm un Eiropas Komisijas institūcijām

Esošā situācijā mijiedarbību ar pašvaldībām (pašvaldību izglītības pārvaldes vai izglītības speciālisti) tiek realizēta VPIS ietvaros un tām ir izveidota atsevišķa Sistēmas komponente *Izglītības pārvaldes modulis*, kas pašvaldību izglītības pārvaldēm / izglītības speciālistiem nodrošina nepieciešamo funkcionalitāti un piekļuvi datiem, lai tās spētu nodrošināt savu uzdevumu veikšanu centralizēto eksāmenu un necentralizēto valsts pārbaudījumu organizēšanas procesu ietvaros. Projektā ir plānots šo funkcionalitāti pilnveidot atbilstoši jaunā kompetenču pieejā balstītā mācību satura ieviešanas prasībām, kā arī nodrošināt pašvaldībām datus savu izglītības iestāžu snieguma analīzei. Projektā iesaistot RDA, paredzēts izstrādāt risinājumu, lai varētu būvēt jauna veida mijiedarbību ar pašvaldībām (starp projekta ietvaros attīstāmo informācijas sistēmu un procesiem pašvaldībās) – un proti – ilgtermiņā varētu nodrošināt centralizētu IKT pārvaldību visās izglītības iestādēs, paredzot procesu vienādošanu (vienotu principu ieviešanu, atbilstoši labākajai IKT pārvaldības praksei), kā arī datu apmaiņu starp IKT pārvaldībā izmantotajām informācijas sistēmām.

Galvenie pašvaldību ieguvumi saistībā ar projekta realizāciju ir saistīti ar pašvaldību resursu ietaupījumu attiecībā uz valsts pārbaudījumu darbu transportēšanu un vērtēšanu. Tāpat pašvaldībām vienuviet būs pieejami dati par savu izglītības iestāžu izglītojamo valsts pārbaudījumu darbu rezultātiem, kas attiecīgi būtiski atvieglos iespēju veikt savu izglītības iestāžu snieguma izvērtēšanu un identificēt tās iestādes, kurās būtu veicami pasākumi izglītības kvalitātes līmeņa paaugstināšanai.

Galvenie riski projekta rezultātu pilnvērtīgai izmantošanai pašvaldībām ir saistīti ar atbilstoša IKT nodrošinājuma pieejamību esošajā situācijā tās izglītības iestādēs, lai būtu iespējams kārtot valsts pārbaudījumus vienlaicīgi. Ņemot vērā šo risku, tehniskās specifikācijas sagatavošanas aktivitātes ietvaros tiks veikta valsts pārbaudījumu organizēšanas nākotnes biznesa procesu un atbilstošo prasību definēšana, t.sk., ņemot vērā izglītības iestāžu IKT nodrošinājumu un tā plānoto attīstību, lai rezultātā nodrošinātu tādu valsts pārbaudījumu organizēšanas procesu ieviešanu un atbilstošu Sistēmas un tehniskā nodrošinājuma risinājumu, kas atbalstītu iespēju valsts pārbaudījumus vai noteiktas to daļas kārtot e-vidē izglītības iestādēs, atbilstoši to pieejamajam IKT nodrošinājumam. Tāpat pāreja uz valsts pārbaudījumu kārtošanu e-vidē pēc projekta īstenošanas paredzēta pakāpeniski līdz 2031. gadam, līdz ar to pašvaldībām tiek nodrošināts pārejas periods, kā ietvaros ir iespējams plānot un īstenot pakāpenisku savu izglītības iestāžu IKT infrastruktūras attīstību, ņemot vērā mūsdienu attīstības tendences, kur aizvien lielāku lomu izglītībā ieņem dažādi IT atbalsta risinājumi, kam attiecīgi ir nepieciešama atbilstoša IKT infrastruktūra.

Projekta ietvaros paredzēta izstrādātā risinājuma aprobācija, iesaistot pašvaldības un izglītības iestādes.

Mijiedarbība ar Eiropas Savienības dalībvalstīm un Eiropas Komisijas institūcijām Projektā nav plānota.

4. Projekta ieguldījums SAM rezultātu rādītājos un projekta sociālekonomiskā indikatīvā lietderība

4.1. Ieguldījums SAM rezultāta rādītāju sasniegšanā

Projekts sekmēs MK noteikumu Nr.653 7.1 un 7.2. apakšpunktā minēto rādītāju sasniegšanu:

- **Pilnveidoti darbības procesi** (atbilstoši MK noteikumu Nr.653 7.1.1. punktam). Projekta ietvaros tiks pilnveidoti visi valsts pārbaudījumu organizēšanas procesi centralizēto eksāmenu, necentralizēto valsts pārbaudījumu, profesionālās kvalifikācijas pārbaudījumu un valsts valodas pārbaudījumu gadījumā. Gan centralizēto eksāmenu, gan necentralizēto valsts pārbaudījumu, gan profesionālās kvalifikācijas eksāmenu, gan valsts valodas pārbaudījumu organizēšana katrā ietver 5 būtiskākos procesus (skat. 3.1. sadaļa), līdz ar to kopumā projekta ietvaros tiks pilnveidoti 20 publiskās pārvaldes pamatdarbības procesi.
- **Iedzīvotāju īpatsvars, kas izmanto e-pakalpojumus sadarbībai ar valsts institūcijām un iesniedz veidlapas elektroniski** (atbilstoši MK noteikumu Nr.653 7.2.1. punktam). Projekta ietvaros tiks izstrādāti e-pakalpojumi (skat. 3.1. sadaļa), kas ļaus iedzīvotājiem pieteikties valsts valodas pārbaudījumu kārtošanai, apliecības, dublikāta saņemšanai, t.sk., veicot arī pakalpojuma apmaksu, kā arī iespēju iegūt informāciju par pārbaudījuma rezultātu un saņemt apliecības, sertifikāta dublikātu elektroniski. Atbilstoši rezultāta rādītājiem, ir plānots palielināt elektroniski sagatavoto iesniegumu īpatsvaru no 0% līdz 50%.
- **Latvijas reitings Eiropas Komisijas Komunikācijas tīklu, satura un tehnoloģiju ģenerāldirektorāta atbalstītās iniciatīvas ePSIplatform ietvaros veidotajā atkalizmantošanas indeksā PSI Scoreboard palielinās līdz 475 punktiem** (atbilstoši MK noteikumu Nr.653 7.2.2. punktam). Projekta ietvaros tiks publicētas 12 atvērto datu kopas, tādējādi sniedzot ieguldījums Latvijas reitinga Eiropas Komisijas Komunikācijas tīklu, satura un tehnoloģiju ģenerāldirektorāta atbalstītās iniciatīvas *ePSIplatform* ietvaros veidotajā atkalizmantošanas indeksā *PSI Scoreboard*.

4.2. Sociālekonomiskais indikatīvais lietderīgums¹¹

Projekta realizācijas sociālekonomisko lietderību kopumā veido divi būtiskākie nosacījumi:

- Samazinātas valsts pārbaudījumu organizēšanas procesu izmaksas, kuras ir attiecināmas uz VISC īstenotajām darbībām.
- Sasniegti sociālekonomiskie ieguvumi valstiskā līmenī, samazinot izmaksas attiecībā uz izglītības iestāžu un pašvaldību veicamajiem pasākumiem valsts pārbaudījumu organizēšanas procesos, kā arī tālākās attīstības plānošanas pasākumu realizācijā atbilstoši rezultātiem, kuri ir tikuši iegūti valsts pārbaudījumu ietvaros.

---

¹¹ Detalizēto izmaksu un ieguvumu analīzi (finanšu analīzi un ekonomisko analīzi) jāpievieno projekta iesniegumam iesniegšanai Centrālā finanšu un līgumu aģentūrai saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 17.novembra noteikumu Nr.653 15.punktu, ņemot vērā CBA (*cost benefit analysis*) vadlīnijas

Atbilstoši projekta plānotajām izmaksām Sistēmas izstrādes un ar tās ieviešanu saistītās izmaksas sastāda 3,5 milj. EUR, papildu 80 tūkst. EUR katru gadu ir izmaksas Sistēmas uzturēšanai izstrādes projekta īstenošanas laikā un 120 tūkst. EUR katru gadu pēc projekta īstenošanas. Kopā 13 gadu laikā izstrādes un uzturēšanas izmaksas ir 4,90 milj. EUR. Attiecīgos ieguldījumus atsver sociālekonomiskie ieguvumi, kuri tiks sasniegti līdz ar projekta realizāciju, un ir izklāstīti zemāk:

- 1. Centralizēto eksāmenu veidlapu pavairošanas un piegādes procesa nodrošināšanas izmaksu samazinājums.** Atbilstoši esošajiem VISC aprēķiniem, centralizēto eksāmenu pavairošanas un piegādes izmaksas, kuras aptver procesos iesaistītā personāla atalgojumu, kā arī nepieciešamo materiāltehnisko nodrošinājumu sastāda 180 800 EUR gadā. Līdz ar Sistēmas ieviešanu būtiski tiks samazinātas izmaksas, kas ir attiecināmas uz centralizēto eksāmenu pavairošanai veicamajām darbībām un materiāliem. Indikatīvie aprēķini liecina, ka ietaupījums tiks sasniegts pakāpeniskā veidā, atbilstoši e-pārbaudījumu ieviešanas plānam (skat. 2.1 sadaļa) sākot no 2023. gada, kad tiks uzsākta noteiktu centralizēto eksāmenu norises veikšana Sistēmā. Atbilstoši veiktajiem aprēķiniem, ikgadējais ietaupījums varētu veidot 12,5% jeb 22 600 EUR pirmajos trīs Sistēmas izmantošanas gados un 19% jeb 34 242 EUR laika periodā sākot no 2026. gada, to lielākoties nodrošinot, samazinot nepieciešamo papīra izdruku apjomus, kuru kopējās izmaksas esošajā situācijā sastāda 42 780 EUR gadā. Sasniedzot attiecīgo ietaupījumu 8 gadu laikā pēc Sistēmas pilnvērtīgas ieviešanas produktīvajā lietošanā, tiktu nodrošināts ietaupījums 239 010 EUR apjomā.
- 2. Centralizēto eksāmenu vērtēšanas pasākumu īstenošana.** Atbilstoši esošajiem VISC aprēķiniem, centralizēto eksāmenu vērtēšanas pasākumu ikgadējās izmaksas sastāda 113 610 EUR, kuras veido vērtēšanas procesā iesaistītajām personām izmaksātā atlīdzība un ar to saistītās nodokļu izmaksas. Ņemot vērā, ka līdz ar Sistēmas ieviešanu tiktu būtiski samazināts centralizēto eksāmenu darbu sadaļu apjoms, kura vērtēšanā ir nepieciešams iesaistīt cilvēkresursus, to aizstāj ar automatizētām pārbaudēm Sistēmas līmenī, tiek sagaidīts, ka piesaistāmo ekspertu atlīdzības apjoms varētu tikt samazināts vismaz par 1/3 jeb 33% pirmajos trīs gados pēc Sistēmas izmantošanas uzsākšanas un par 1/2 tālākajā laika periodā sākot no 2026. gada. Attiecīgais samazinājums 37 490 EUR apjomā pirmo trīs gadu laikā, un 56 805 EUR apjomā turpmākajos gados, veidos kopējo ietaupījumu 396 495 EUR 8 gadu laikā pēc Sistēmas pilnvērtīgas ieviešanas produktīvajā lietošanā.
- 3. Valsts valodas pārbaudījuma organizēšanas procesu īstenošana.** Atbilstoši esošajiem VISC datiem, esošajā situācijā valsts valodas pārbaudījumu ikgadējās izmaksas sastāda 65 720 EUR, ko veido attiecīgajos procesos iesaistītā personāla atlīdzība, materiāltehniskā nodrošinājuma pieejamība, nepieciešamo pārbaudes materiālu pavairošana. Ņemot vērā, ka attiecīgos procesus līdz ar Sistēmas ieviešanu ir plānots pilnībā elektronizēt, esošie aprēķini liecina, ka kopējās procesu izmaksas varētu tikt samazinātas par 58,5% jeb 38 440 EUR, samazinot personāla atlīdzības izmaksas par 1,5 slodzi jeb ~15 000 EUR gadā, izbraukumu sesiju veikšanas izmaksas, kurās pārbaudes tiek organizētas ārpus valsts teritorijas tajās dalību ņemot VISC atbildīgajam personām par ~ 10 000 EUR, kā arī papīra formāta dokumentu aprites izmaksas, kuras ietvar nepieciešamo pieteikumu dokumentu apstrādi, atbilžu sūtīšanu par pārbaudžu rezultātiem, kā arī apliecību izgatavošanu – kopā ~ 13 440 EUR. Attiecīgais ieguvums tiktu iegūts pakāpeniski, atbilstoši Sistēmas izmantošanas uzsākšanai no 2022. gada vidus (skat 2.1 sadaļa). Attiecīgais ieguvums veidotu ietaupījumu 326 740 EUR apmērā 9 gadu laikā pēc Sistēmas pilnvērtīgas ieviešanas produktīvajā lietošanā.

- 4. Iespējamo pārsūdzību gadījumu samazinājums.** Katru gadu personas, kuras ir kārtojušas valsts pārbaudījumus un nav apmierinātas ar saņemto novērtējumu, vērsas ar iesniegumiem veikt atkārtotu to darbu novērtēšanu. Attiecīgo iesniegumu apjoms katra gada ietvaros ir mainīgs, tomēr nereti tuvojās vismaz 100 iesniegumu robežai. Katra attiecīgā gadījuma izvērtēšana un atkārtotas vērtēšanas procesa īstenošana prasa noteiktas izmaksas, kuras atšķiras, ņemot vērā konkrētā iesnieguma būtību. Indikatīvi vidēji vērtējot viena pārsūdzības gadījuma kopējās izmaksas sastāda ~200 EUR, kurās ietilpst gan pārvērtēšanā iesaistīto ekspertu atlīdzības nodrošināšana, gan procesa vadība sākot no iesnieguma izskatīšanas brīža, līdz atbildes sniegšanai tā pieteicējam. Līdz ar to attiecīgā procesa kopējās izmaksas gadā sastāda 20 000 EUR. Līdz ar sistēmas ieviešanu, ņemot vērā nodrošināto automatizācijas līmeni, pārsūdzību apjomam būtu būtiski jāsamazinās. Esošajā situācijā paredzamais samazinājuma līmenis tiek pieņemts 50% apjomā, kā rezultātā katru gadu tiktu sasniegts ietaupījums 10 000 EUR apmērā, kas 8 gadu periodā pēc sistēmas ieviešanas produktīvajā lietošanā veido 80 000 EUR.
- 5. Laika ekonomija valsts pārbaudījumu rezultātu analīzei.** Valsts pārbaudījumu darbu rezultāti ir viens no būtiskākajiem nosacījumiem tālāko plānošanas pasākumu veikšanai attiecībā uz izglītības iestādes darbības nodrošināšanu, jo norāda uz iespējamajām nepilnībām mācību procesa īstenošanā, noteiktu jautājumu apskatē un saistītajiem nosacījumiem. Katru gadu izglītības iestādes patērē ievērojamus laika resursus datu apkopošanai un analīzes veikšanai par iepriekšējo gadu mācību rezultātiem, to izmaiņām salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem un citiem saistītajiem jautājumiem. Attiecīgās informācijas analīze esošajā situācijā nereti tiek veikta īstenojot liela apjoma manuāla darbu attiecībā uz nepieciešamo atskaišu sagatavošanu un korelāciju meklēšanu vairāku gadu griezumā. Līdz ar Sistēmas ieviešanu attiecīgās analīzes darbības būs īstenojamas tās ietvaros, tādējādi būtiski samazinot nepieciešamos laika resursus izglītības iestādēm un arī pašvaldībām, kuras ir iesaistītas izglītības īstenošanas nodrošināšanā. Indikatīvie aprēķini liecina, ka kopējais laika ietaupījums izglītības iestādēs un pašvaldībās var sastādīt 28 darba stundas katrā organizācijā gada ietvaros. Ņemot vērā, ka Latvijā ir 110 novadu pašvaldības un 9 republikas pilsētas (kopā 119) kā arī 1066 vispārizglītojošās un profesionālās izglītības iestādes, kas ir iesaistīta centralizēto un necentralizēto valsts pārbaudījumu un profesionālās kvalifikācijas eksāmenu īstenošanā, kopējā laika ekonomija var sasniegt 33 180 darba stundas gadā. Pieņemot, ka vienas darba stundas vidējās izmaksas ir 5,40 EUR, tad attiecīgā laika ekonomija sniedz finansiālo ieguvumu 179 172 EUR gadā jeb 1 433 376 EUR 8 gadu periodā pēc Sistēmas izmantošanas uzsākšanas.
- 6. Necentralizēto valsts pārbaudījumu veidlapu pavairošanas (organizē izglītības iestādes) izmaksu samazinājums.** Līdzīgi kā centralizēto eksāmenu gadījumā, arī necentralizēto valsts pārbaudījumu organizēšanā ļoti būtiskas izmaksas veido attiecīgo pārbaudes darbu pavairošanas nodrošināšana, kas tiek īstenota izglītības iestādēs. Ņemot vērā, ka necentralizēto valsts pārbaudījumu darbu apjoms pārsniedz centralizēto eksāmenu darbu apjomu (darbu skaits centralizētajiem eksāmeņiem ir ~52000 bet necentralizētajiem ~203000), tad arī kopējais ietaupījums ir plānots lielāks. Atbilstoši indikatīvajiem aprēķiniem, katras izglītības iestādes iespējamā ekonomija uz pavairošanas pasākumu veikšanu sastādītu vismaz 150 EUR gadā, kas veido kopējo ikgadējo ietaupījumu 147 150 EUR gadā, ņemot vērā, ka kopumā ir 981 izglītības iestādes. Attiecīgi 8 gadu periodā kopējais ietaupījums veidojas 1 177 200 EUR.
- 7. Necentralizēto valsts pārbaudījumu vērtēšana pasākumu īstenošanas (veic izglītības iestādes) izmaksu samazinājums.** Necentralizēto valsts pārbaudījumu vērtēšanas pasākumu īstenošana esošajā situācijā tiek īstenota pašās izglītības iestādēs, tajās iesaistot

attiecīgās iestādes darbiniekus. Līdz ar Sistēmas ieviešanu būtiski tiks samazināts arī necentralizēto valsts pārbaudījumu apjoms, kuru labošana būtu veicama manuālā veidā, tādā veidā samazinot arī kopējās šī procesa izmaksas. Potenciālā izmaksu ekonomija, attiecībā uz necentralizētajiem valsts pārbaudījumiem ir noteikta, piemērojot identisku samazinājuma koeficientu kā centralizēto eksāmenu gadījumā, sākot no 2026. gada, kur uz 52000 centralizēto eksāmenu darbiem plānotais ikgadējais ietaupījums ir novērtēts 56 805 EUR apmērā, jeb 1,092 EUR uz vienu pārbaudes darbu. Ņemot vērā, ka kopumā gadā necentralizēto valsts pārbaudījumu darbu apjoms sastāda 203 000, tad ikgadējais ietaupījums to vērtēšanas pasākumu veikšanai sastādītu 221 676 EUR jeb 1 773 408 EUR 8 gadu periodā pēc Sistēmas ieviešanas produktīvajā lietošanā.

8. Laika ekonomija informācijas sniegšanai par valsts valodas pārbaudījumu kārtotājiem. Esošajā situācijā gadījumos, kad personai vai kādai organizācijai ir nepieciešama informācija par personas valsts valodas pārbaudījuma nokārtošanu, tai ar iesniegumu ir nepieciešams griezties VISC. VISC esošajā situācijā ir pieejama informācija par valsts valodas pārbaudījumu kārtotājiem no 2001. gada 1. februāra. Ja persona valsts valodas pārbaudījumu ir kārtojusi pirms līdz 2001. gada 1. februāra, VISC ir jāraksta iesniegums VVC, kas bija atbildīgā iestāde par valsts valodas pārbaudījumu organizēšanu no 1992. līdz 2001. gada 31. janvārim un kuras arhīvā ir pieejami dati par valsts valodas pārbaudījumu kārtotājiem šajā laika periodā. VVC, atbilstoši pieprasījumam, veic iesnieguma apstrādi, kas ietver meklēšanas pasākumus arhīvā, atbildes vēstules sagatavošanu un saskaņošanu, pārbaudījuma protokola skenēšanu un pievienošanu, reģistrēšanu lietvedībā u.c., kur kopējā iesnieguma apstrāde aizņem ~ 1 mēnesi, no kā, atbilstoši veiktajam novērtējumam, "tūrais" laiks pieteikuma apstrādei par vienu personu aizņem vidēji 8 darba stundas. Ņemot vērā, ka vidēji gadā tiek apstrādāti pieteikumi par 320 personām, līdz ar Sistēmas ieviešanu, attiecīgā informācija būs pieejama tās ietvaros elektroniskā veidā, kā rezultātā šādu pieteikumu apstrāde no VVC puses vairs nebūs veicama. Pieņemot, ka vienas darba stundas vidējās izmaksas ir 5,40 EUR, gada laikā tiks ietaupītas 2560 darba stundas, un kopējais ekonomiskais ietaupījums gada laikā veido 13 824 EUR (6 912 EUR pirmā gada laikā, kad Sistēma tiks izmantota, sākot no gada otrās puses) jeb 117 504 EUR 9 gadu periodā pēc Sistēmas ieviešanas produktīvajā lietošanā.

9. Resursu ietaupījums, kas veidojas no RUMIS izveides:

9.1. datortehnikas pieņemšanas - nodošanas procesam. Pieņemot, ka strādājošā (skolēna vecāka) vidējā algas likme, bruto ar DD VSAOI mēnesī 1277 EUR/168 h un datora nodošanai vecākam patērētais laiks pieņemšanas - nodošanas akta sagatavošanai papīra formātā un parakstīšanai aizņem vidēji 20 minūtes, tad laika ietaupījums no elektroniski organizēta pieņemšanas - nodošanas procesa, izteikts darba algā $((1277/168) * (\text{pieņemot, ka pirmajā gadā tiks izsniegti } 70\,761 \text{ datori (Dators ikvienam } 39\,000; \text{ IZM planšetdatori } 5\,500; \text{ IZM Windows portatīvie datori } 6\,261; \text{ citi skolu rīcībā esošie } 20\,000) \text{ un ietaupījums uz izsniegšanu } 15 \text{ min}) (70\,761 * 15/60), \text{ tad laika ietaupījums no elektroniski organizēta pieņemšanas - nodošanas procesa, izteikts darba algā ir } 52\,312 \text{ EUR pirmajā gadā pēc projekta ieviešanas. Vienlaikus ietaupījums rodas uz papīra formāta pieņemšanas - nodošanas akta izdrukām } 13\,764 \text{ EUR projekta pirmajā gadā pēc projekta īstenošanas (pieņemot, ka vienas izdrukas vienības cena ir } 0,01 \text{ EUR un katram datora izsniegšanas gadījumam drukājams } 10 \text{ lapas (PN akts, ekspluatācijas noteikumi, GDPR u.c.), tad ietaupījums uz } 70\,761 \text{ datoru skaitam} * 0,01 \text{ EUR} * 10 \text{ veido } 66\,076 \text{ EUR laika ietaupījums no elektroniski organizēta pieņemšanas - nodošanas procesa, izteikts darba algā pirmajā gadā pēc projekta ieviešanas.}$

- 9.2. pakalpojumu sniegšanas un pārvaldības procesu izpilde prasīs mazāku darbinieku resursu. Pieņemot, ka procesa nodrošināšanai tiek iesaistīti vidēji 1317 darbinieki (vidēji 2 darbinieki no iestādes: 43 pašvaldības iestādes * 2 darbinieki; 614 skolas*2 darbinieki; IZM 3 darbinieki jeb 1317 darbinieki), un pieņemot, ka strādājošā vidējā algas likme, bruto t.sk. darba nodoklis mēnesī ir 1277 EUR, un darbinieku īpatsvars, kas strādās ar sistēmu ir 30%, un produktivitātes uzlabojums apkopojot pieteikumus elektroniski tiek pieņemts kā 5%, tad ietaupījums $(1317*30/100)*1277*0,05\%$ veido 24 042 EUR izmaksu ietaupījumu, efektīvizējot resursu pārvaldības procesu pirmajā gadā pēc projekta ieviešanas.
- 9.3. E-pakalpojumu ieviešana samazinās klientu administratīvo slogu, klientiem neapmeklējot pašvaldību iestādes. Pieņemot, ka pakalpojums tiek pieprasīts vismaz reizi gadā (pieteikuma iesniegšana, iepazīšanās ar jaunāko informāciju saistībā ar GDPR, datortehnikas lietošanas noteikumiem utml.) un skolēnu īpatsvars, kuriem būs nepieciešams skolas izsniegts resurss tiek pieņemts 20% no 210 000 skolēnu skaita, e-pakalpojuma pieprasījumu īpatsvars (skolēnu vecāki, kas izvēlēsies lietot e-pakalpojumu) tiek pieņemts kā 50%, tad darba laiks, ko tērē skolēna vecāks, apmeklējot iestādi 1,5 h, kā arī skolēna vecāka transporta izdevumi 2,30 EUR, pieņemot, ka nodarbinātā vecāka stundas likme, neto ir 7,60EUR/h, tad kopējais ietaupījums $(50*210\ 000*20**50*(1,50+2,30*7,60))$ ir 143 850 EUR pirmajā gadā pēc projekta ieviešanas, kas veidojas vecākiem apmeklējot pašvaldību iestādes.

5. Projekta darbības, laika plāns un izmaksas

5.1. Projekta darbību īstenošanas laika grafiks

Sadaļā ir sniegta informācija par indikatīvu projekta īstenošanas laika grafiku ceturkšņu un gadu sadalījumā pa veicamajām darbībām un apakšdarbībām, ar "X" atzīmējot projekta darbību īstenošanas laiku (ceturkšņos):

Nr.p.k.	Darbības nosaukums	Projekta īstenošanas laika grafiks (ceturkšņos)*																							
		2018				2019				2020				2021				2022				2023			
		1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
1.	Projekta vadības nodrošināšana								X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.	Projekta īstenošanas nodrošināšana							X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3.	Informācijas sistēmas izstrādes tehniskās specifikācijas izstrāde								X	X	X	X	X	X	X										
4.	Informācijas sistēmas izstrāde													X	X	X	X	X	X	X	X				
4.1.	Lietotāju vajadzību analīze un lietojamības plānošana														X										
4.2.	Informācijas sistēmas izstrāde													X	X	X	X	X	X	X	X				
4.3.	Programmatūras lietotāja un administratora lietošanas atbalsta materiālu izstrāde															X	X	X	X	X	X				
5.	Informācijas sistēmas ieviešana													X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Nr.p.k.	Darbības nosaukums	Projekta īstenošanas laika grafiks (ceturkšņos)*																					
		2018				2019				2020				2021				2022				2023	
5.1.	Informācijas sistēmas konfigurēšana													X	X	X	X	X	X				
5.2.	Informācijas resursu digitalizācija													X	X	X	X	X	X	X	X		
5.3.	Datu imports un migrācija														X	X	X	X		X			
5.4.	Administrātoru un informācijas sistēmas lietotāju apmācības																X	X	X	X			
5.5.	Uzdevumu ievade VPIS																X	X	X	X			
5.6.	Papildus e-pakalpojuma un tā back-end risinājuma izstrāde (RUMIS) 2 posmos																	X	X	X	X	X	X
5.7.	Risinājumu aprobācija																	X	X	X	X	X	X
6.	Informācijas sistēmas izstrādes un ieviešanas kvalitātes kontroles izmaksas, t.sk., testēšana													X	X	X	X	X	X	X			
7.	Nepieciešamo izmaiņu normatīvajos aktos nodrošināšana					X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			
8.	Informatīvo un publicitātes pasākumu nodrošināšana					X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

5.2. Projekta izmaksu sadalījums

Projektā plānoto izmaksu sadalījums pa gadiem un finansēšanas avotiem, ievērojot 5.2. sadaļā norādīto darbību īstenošanas laika periodu un attiecīgai darbībai nepieciešamo finansējuma apjomu, ir parādīts sekojošā tabulā:

#	Finansējuma avots	2019, euro	2020, euro	2021, euro	2022, euro	2023, euro	KOPĀ, euro	%
1.	ERAF finansējums	3122,05	90984,20	181185,91	2134381,34	565326,50	2 975 000,00	85
2.	Valsts budžeta finansējums	550,95	16056,03	31973,99	376655,53	99763,50	525 000,00	15
3.	Pašvaldības budžeta finansējums	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
4.	Kopējās izmaksas	3673,00	107040,23	213159,90	2511036,87	665090,00	3 500 000,00	100

Nr.p.k.s	Nepieciešamā IKT risinājuma	2023, euro	2024, euro	2025, euro	2026, euro	2027, euro	2028, euro	2029, euro	2029, euro	2029, euro	2029, euro	KOPĀ, euro
1.	Valsts	120 000,0	120 000,0	120 000,0	120 000,0	120 000,0	120 000,0	120 000,0	120 000,0	120 000,0	120 000,0	1.2 milj.
2.	RUMIS uzturēšana		190 000,00	190 000,00	190 000,00	190 000,00	190 000,00	190 000,00	190 000,00	190 000,00	190 000,00	1 710 000

6. Projekta organizācija un pārvaldība

Projekta realizācija aptver ļoti plašu iesaistīto pušu skaitu (VISC, izglītības pārvaldes, izglītības iestādes, izglītojamie, vērtētāji u.c.). Tā ietver gan biznesa un tehnisko prasību specificēšanu, gan programmatūras izstrādi un tehnisko ieviešanu, gan tās ieviešanu pilnvērtīgai izmantošanai valsts pārbaudījumu organizēšanas procesos, t.sk., nepieciešamo izmaiņu veikšanu normatīvajā regulējumā. Visu šo aktivitāšu realizācijas koordinācijai ir jānodrošina efektīvs projekta realizācijas pārvaldības modelis.

Projektu realizēs IZM. Projekta īstenošanas sadarbības partneru un citu iesaistīto institūciju lomas ir šādas:

Iestāde	Loma projektā (partneris vai iesaistīts)	Loma pēc projekta
VISC	Projekta sadarbības partneris, kas ir VPIS turētājs un kas tiks iesaistīts visās projekta aktivitātēs (prasību definēšana, izstrāde, ieviešana, apmācības u.c.).	Iestāde nodrošinās Sistēmas lietošanu atbilstoši tās biznesa vajadzībām.
VVC	Projekta sadarbības partneris, kas ir valsts valodas pārbaudījumu rezultātu laika periodā no 1992. līdz 2001. gada 31. janvārim arhīva un iekšējās datu bāzes turētājs un tiks iesaistīts digitalizācijas un datu migrācijas aktivitātēs.	Iestādei pēc projekta vairs nebūs nepieciešams apstrādāt VISC iesniegumus par valsts valodas pārbaudījumu rezultātiem laika periodā no 1992. līdz 2001. gada 31. janvārim.
Pašvaldības	<p>Projektā iesaistītās puse kā izglītības iestāžu uzturētājas un kā iesaistītā puses centralizēto eksāmenu un necentralizēto valsts pārbaudījumu organizēšanas procesos. Pašvaldību deleģēti pārstāvji no projekta sākuma tiks iesaistīti projekta komandā vismaz šādās tematiskajās darba grupās:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nākotnes biznesa procesi – izmaiņas valsts pārbaudījumu organizēšanas procesos (piem., pārbaudījumu kārtošana pa grupām u.c.) IKT nodrošinājums – tehniskie risinājumi, t.sk., pieejamības jautājumi, lai izglītības iestādes spētu nodrošināt pārbaudījumu kārtošanu e-vidē, atbilstoši 	Pašvaldības nodrošinās Sistēmas lietošanu atbilstoši tās biznesa vajadzībām.

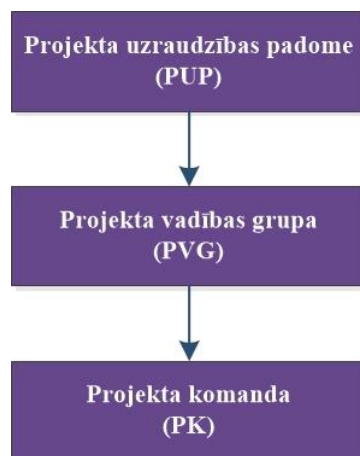

Iestāde	Loma projektā (partneris vai iesaistīts)	Loma pēc projekta
	<p>nākotnes biznesa procesiem (piem., nepieciešamības gadījumā pārbaudījumu lejupielādēšana uz darbstacijām iepriekšējā dienā šifrētā veidā un atslēgas pieejamība pārbaudījuma norises laikā iestādēm ar lēnu interneta nodrošinājumu u.c.).</p> <p>Tāpat pašvaldību deleģētie pārstāvji tiks iesaistīti pie tehniskās specifikācijas izstrādes, kā arī programmatūras izstrādes un ieviešanas laikā.</p>	
Izglītības iestādes	<p>Projektā iesaistītās puse centralizēto eksāmenu, necentralizēto valsts pārbaudījumu un profesionālās kvalifikācijas eksāmenu organizēšanas procesos. Izglītības iestāžu deleģēti pārstāvji no projekta sākuma tiks iesaistīti projekta komandā vismaz šādās tematiskajās grupās:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nākotnes biznesa procesi – izmaiņas valsts pārbaudījumu organizēšanas procesos (piem., pārbaudījumu kārtošana pa grupām u.c.). • IKT nodrošinājums – tehniskie risinājumi, t.sk., pieejamības jautājumi, lai izglītības iestādes spētu nodrošināt pārbaudījumu kārtošanu e-vidē, atbilstoši nākotnes biznesa procesiem (piem., pārbaudījumu lejupielādēšana uz darbstacijām iepriekšējā dienā šifrētā veidā un atslēgas pieejamība pārbaudījuma norises laikā iestādēm ar lēnu interneta nodrošinājumu u.c.). 	Izglītības iestādes nodrošinās Sistēmas lietošanu atbilstoši tās biznesa vajadzībām.

Iestāde	Loma projektā (partneris vai iesaistīts)	Loma pēc projekta
	<p>Tāpat izglītības iestāžu deleģētie pārstāvji tiks iesaistīti pie tehniskās specifikācijas izstrādes, kā arī programmatūras izstrādes un ieviešanas laikā.</p>	
VRAA	<p>Projektā iesaistītā iestāde, kas uztur koplietošanas komponentes, kam jānodrošina integrāciju ar projektā attīstāmo IS, kā arī jānodrošina plānoto e-pakalpojumu izmitināšana. Iestāde tiks iesaistīta pie tehniskās specifikācijas izstrādes, kā arī programmatūras izstrādes un ieviešanas laikā.</p> <p>Gadījumā, ja analīzes fāzes ietvaros sagatavojot tehnisko specifikāciju, tiks identificēta nepieciešamība veikt ieguldījumus VRAA infrastruktūrā, VRAA kļūs par projekta sadarbības partneri.</p>	Iestāde nodrošinās izstrādāto e-pakalpojumu uzturēšanu, kā arī VPIS izmantoto koplietošanas komponentu darbību.
VSAA	<p>Projektā iesaistītā iestāde, kas atbild par VISS izmitinātajiem VSAA servisiem, kas ir viens no projekta laikā izvērtējamiem varbūtējiem servisiem izmantošanai e-pakalpojumu validācijas ietvaros. Lēmuma par izmantošanu gadījumā iestāde tiks iesaistīta pie tehniskās specifikācijas izstrādes, kā arī programmatūras izstrādes un ieviešanas laikā.</p> <p>Gadījumā, ja analīzes fāzes ietvaros sagatavojot tehnisko specifikāciju, tiks identificēta nepieciešamība veikt ieguldījumus VSAA infrastruktūrā, VSAA kļūs par projekta sadarbības partneri.</p>	Iestāde nodrošinās datu nodošanu VISS validāciju veikšanai e-pakalpojuma ietvaros.
NVA	Projektā laikā tiks izvērtēts, un, ja tā būs Projektā iesaistītā iestāde, tās IS tiks nodrošināta integrācija ar VISS	Iestāde nodrošinās datu nodošanu VISS validāciju veikšanai e-pakalpojuma ietvaros.

Iestāde	Loma projektā (partneris vai iesaistīts)	Loma pēc projekta
	izmitinātajiem e-pakalpojumu validāciju veikšanai un tādā gadījumā iestāde tiks iesaistīta pie tehniskās specifikācijas izstrādes, kā arī programmatūras izstrādes un ieviešanas laikā. Gadījumā, ja analīzes fāzes ietvaros sagatavojot tehnisko specifikāciju, tiks identificēta nepieciešamība veikt ieguldījumus NVA infrastruktūrā, NVA kļūs par projekta sadarbības partneri.	
RDA	Projektā iesaistītā iestāde, kā sadarbības partneris, kura izstrādās RUMIS tehnisko risinājumu, t.sk. organizējot iepirkumu, uzraugot izstrādi un nodošanu IS produkcijā.	RUMIS sistēmas pārzinis, kā arī uzturēšanas nodrošinātājs piešķirtā finansējuma ietvaros.

Projekta pārvaldība tiks īstenota atbilstoši vairāku līmeņu organizatoriskajai struktūrai, katrai no tām nosakot konkrētus pienākumus un atbildības jomas, kā arī definējot savstarpējos sadarbības mehānismus. Kopējā projekta pārvaldības organizatoriskā struktūra ir sniegta zemāk (skat. 6.attēls).

Attēls 6 Projekta pārvaldības shēma

Organizatoriskais elements	Iesaistītās puses	Atbildība/ galvenie pienākumi
Projekta uzraudzības padome	IZM, VISC un VVC vadības līmeņa darbinieki, darbinieki, kā arī VARAM	<ul style="list-style-type: none"> Nodrošina projekta realizācijas kopējo uzraudzību. Pieņem vadības līmeņa un konceptuālos lēmumus par

Organizatoriskais elements	Iesaistītās puses	Atbildība/ galvenie pienākumi
	<p>kā Pasākuma īstenotāja deleģēts pārstāvis.</p> <p>PUP dalību ņem IZM projekta vadītājs, kā arī piesaistītā konsultanta, un izstrādātāja digitalizēšanas projekta vadītājs.</p> <p>PUP dalību ņem pašvaldību, izglītības iestāžu deleģēti pārstāvji.</p> <p>Nepieciešamības gadījumā noteiktu jautājumu risināšanai var tikt piesaistīti citu iesaistīto pušu atbildīgie darbinieki.</p>	<p>projekta īstenošanas nosacījumiem, kā arī risina konflikta situācijas.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dod norādījumus un uzdevumus projekta vadības grupai attiecībā uz tās veicamajām darbībām.
Projekta vadības grupa	<p>Ar IZM rīkojumu 01-09.1e/360 izveidota VPIS attīstības darba grupa, kurā dalību ņem IZM, VISC un IKVD pārstāvji, kā arī VVC pārstāvis. Darba grupas vadību nodrošina IZM projekta vadītājs.</p> <p>PVG dalību ņem piesaistītā konsultanta, izstrādātāja un digitalizēšanas projekta vadītājs.</p> <p>Nepieciešamības gadījumā noteiktu jautājumu risināšanai var tikt piesaistīti citu iesaistīto pušu atbildīgie darbinieki (pašvaldības, izglītības iestādes, ĀM).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Organizē projekta realizāciju, veicot nepieciešamos organizatoriskos un tehniskos pasākumus. • Veic projekta risku pārvaldību. • Veido sadarbību ar projektā iesaistītajām pusēm. • Sagatavo nepieciešamās atskaites un pārskatus par projekta virzību PUP. • Ievēro PUP norādījumus attiecībā uz projekta realizāciju. • Sadarbojas ar projekta darba grupas pārstāvjiem.
Projekta komanda	Projekta komandu veido Projekta vadības un īstenošanas personāls: IZM projekta vadītājs (Projekta vadības personāla atlīdzības izmaksas) un risinājumu	<ul style="list-style-type: none"> • Projekta komanda īsteno Projekta aktivitātes piešķirtā budžeta un noteikto aktivitāšu izpildes termiņu ietvaros.

Organizatoriskais elements	Iesaistītās puses	Atbildība/ galvenie pienākumi
	<p>(pakalpojumu) attīstības vadītājs/sistēmas arhitekts ((projekta īstenošanas personāla izmaksas). Projekta komandā tiek iekļauti IZM, VISC, VVC pārstāvji, iesaistīto iestāžu delegētie pārstāvji (pašvaldības, izglītības iestādes, ĀM, VRAA, pēc izvērtējuma NVA, VSAA), kā arī piesaistītie pakalpojuma sniedzēji (konsultanti, izstrādātāji, digitalizētāji).</p> <p>Projekta komanda Projekta ietvaros strādās vairākās tematiskajās darba grupās, atbilstoši risināmā jautājuma specifikai (piem., valsts valodas pārbaudījumu rezultātu digitalizācijas, IKT nodrošinājuma, biznesa procesu pārkārtošanas u.c. darba grupas). Projekta komandas darbu vada Projekta vadītājs.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ievēro PUP norādījumus attiecībā uz darbu realizāciju. • Informē projekta vadības grupu par problēmām / riskiem projekta realizācijai, ko projekta tematisko darba grupu ietvaros nav iespējas atrisināt.

7. Projekta ierosināšana un kontaktpersonas

Projekts tiek īstenots, jo tas ir augsti prioritārs izglītības nozares politikas īstenošanai, risinot esošajos valsts pārbaudījumu organizēšanas procesos identificējamās problēmas (skat. 1. sadaļa), kā arī sekmējot izglītības nozares politikas plānošanas dokumentos noteikto mērķu sasniegšanu (skat. 2. sadaļa).

Projekts ir vērsts uz valsts pārbaudījumu organizēšanas procesu pilnveidi, uzsākot virzību uz valsts pārbaudījumu kārtošānu e-vidē, un sekmēs šādu trīs būtiskāko mērķu sasniegšanu:

M1 Valsts pārbaudījumu organizēšanas procesu optimizācija, attīstot efektīvus un modernus risinājumus valsts pārbaudījumu organizēšanas procesu atbalstam, t.sk., nodrošinot iespēju valsts pārbaudījumus vai to daļas kārtot e-vidē, uzlabojot informācijas apmaiņu un datu apstrādes iespējas.

M2 Publiskās pārvaldes pakalpojumu pilnveidošana, attīstot lietotājiem draudzīgus e-pakalpojumus.

M3 Informācijas noplūdes risku samazināšana, attīstot risinājumus, kas ierobežotu cilvēcisko faktoru valsts pārbaudījumu satura noplūdē valsts pārbaudījumu organizēšanas procesos.

M4 Vienotas nacionālā līmeņa informācijas sistēmas izveide izglītības procesiem nepieciešamo tehnisko un citu resursu uzskaites un monitoringa nodrošināšanai.

Projekta realizācijas rezultātā plānots sasniegt šādus iznākuma rādītājus:

#	Iznākuma rādītājs	Mērvienība	Sasniedzamā vērtība projekta beigās
1.	Pilnveidoti publiskās pārvaldes pamatdarbības procesi	Skaits	23
2.	Pilnveidoti publiskās pārvaldes pakalpojumi, t.sk.,	Skaits	4
2.1	pilnveidoti esošie;	Skaits	2
2.2.	izveidoti jauni.	Skaits	2
3.	Publicētas atvērto datu kopas	Skaits	13
4.	Izstrādāta informācijas sistēma resursu uzskaitē un monitoringam	Skaits	1

Minēto projekta mērķu izpilde tiks vērtēta pēc šādiem rezultāta rādītājiem, kas raksturo projekta ieguvumus 2 un 3 gadu periodā pēc projekta beigām:

#	Rezultāta rādītājs	Mērķis, kura izpilde tiek mērīta	Mērvienība	Sākotnējā vērtība	Sasniedzamā vērtība 2 gadus pēc projekta beigām	Sasniedzamā vērtība 3 gadus pēc projekta beigām
1.	Kārtotāju īpatsvars, kas necentralizētos valsts pārbaudījumu darbus (diagnosticējošos darbus) kārtos e-vidē VPIS, tiem diagnosticējošajiem darbiem, kuriem VISC nodrošinās šādu iespēju.	M1	%	0	90	100

#	Rezultāta rādītājs	Mērķis, kura izpilde tiek mērīta	Mērvienība	Sākotnējā vērtība	Sasniedzamā vērtība 2 gadus pēc projekta beigām	Sasniedzamā vērtība 3 gadus pēc projekta beigām
2.	Kārtotāju īpatsvars, kas centralizētos eksāmenus vai to daļas kārto e-vidē VPIS, tiem centralizētajiem eksāmeniem, kuriem VISC nodrošinās šādu iespēju.	M1	%	0	50	70
3.	Kārtotāju īpatsvars, kas profesionālās kvalifikācijas eksāmenu e-vidē kārtojamo daļu kārto VPIS, tiem profesionālās kvalifikācijas eksāmeniem, kuriem VISC nodrošinās šādu iespēju.	M1	%	0	90	100
4.	Kārtotāju īpatsvars, kas valsts valodas pārbaudījumus kārto e-vidē.	M1	%	0	50	60
5.	Valsts pārvaldes iestāžu īpatsvars, kas pārietu uz pārbaudes veikšanu elektroniskā veidā par konkrētas personas valsts valodas pārbaudījuma nokārtošanu.	M1	%	0	50	90
6.	Iedzīvotāju īpatsvars, kas izmanto projekta ietvaros izveidotos e-pakalpojumus .					
6.1.	Iedzīvoāju īpatsvars, iesniedz iesniegumu valsts valodas pārbaudījuma kārtošanai elektroniski	M2	%	0	30	50
6.2.	E-pakalpojumu pieprasījumu	M4	%	0	50	60

#	Rezultāta rādītājs	Mērķis, kura izpilde tiek mērīta	Mērvienība	Sākotnējā vērtība	Sasniedzamā vērtība 2 gadus pēc projekta beigām	Sasniedzamā vērtība 3 gadus pēc projekta beigām
	Īpatsvars tehnisko resursu izsniegšanai izglītojamajiem (vecāki kas izvēlēsies lietot e-pakalpojumu)					
7.	Gadījumu skaits, kad ir apstiprināta informācijas noplūde par valsts pārbaudījumu darbu saturu tiem valsts pārbaudījumiem, kas šobrīd tiek īstenoti papīra formā, bet pēc Projekta īstenošanas tiek nodrošināti e-vidē.	M3	Skaits	3	0	0
8.	Vispārējās un profesionālās izglītības iestāžu īpatsvars, kas izmanto RUMIS	M4	%	0	80	90

Uz projekta apraksta iesniegšanas brīdi tam ir identificējami šādi galvenie ierobežojumi un ārējās atkarības, kas var ietekmēt Projekta norisi vai sasniedzamos rezultātus:

- Projekts “Kompetenču pieeja mācību saturā”¹². Projektā tiek fundamentāli mainīts vispārējās izglītības saturs atbilstoši kompetenču pieejai, t.sk., arī attiecībā uz valsts pārbaudījumu organizēšanas procesiem gan no saturiskās, gan procesu perspektīvas. Projektā, definējot prasības VPIS, ir jāņem vērā projekta “Kompetenču pieeja mācību saturā” rezultāti, lai pilnveidotā VPIS nodrošinātu atbalstu centralizēto eksāmenu un necentralizēto valsts pārbaudījumu organizēšanas procesiem atbilstoši jaunajai kārtībai.
- Projekts “Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai”¹³. Projekta ietvaros tiek izstrādāta jauna kārtība profesionālās kvalifikācijas eksāmenu organizēšanai un saturam, lai ieviestu izglītības programmu modulāro pieeju. Projektā, definējot prasības VPIS, ir jāņem vērā projekta “Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes

¹² <https://likumi.lv/ta/id/278201-darbibas-programmas-izaugsme-un-nodarbinatiba-8-3-1-specifiska-atbalsta-merka-attistit-kompetencu-pieeja-balstisu-visparejas>

¹³ <https://likumi.lv/ta/id/281890-darbibas-programmas-izaugsme-un-nodarbinatiba-8-5-2-specifiska-atbalsta-merka-nodrosinat-profionalas-izglitibas-atbilstibu>

nodrošināšanai” rezultāti, lai pilnveidotā VPIS nodrošinātu atbalstu profesionālās kvalifikācijas eksāmenu organizēšanas procesiem, atbilstoši jaunajai kārtībai.

- Izglītības iestāžu IKT nodrošinājuma attīstība. Lai Projekta rezultātā radītie risinājumi būtu pilnvērtīgi izmantojami, izglītības iestādēm ir jāturpina sava IKT nodrošinājuma attīstība. Šajā ES fondu plānošanas periodā tas ir realizējams *Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.1.2. specifiskā atbalsta mērķa "Uzlabot vispārējās izglītības iestāžu mācību vidi"*¹⁴ ietvaros attiecībā uz vispārējām izglītības iestādēm un *Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.1.3. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt modernizēto profesionālās izglītības iestāžu skaitu"*¹⁵ ietvaros attiecībā uz profesionālajām izglītības iestādēm.

Loma	Amats, Vārds Uzvārds	Kontaktinformācija
Projekta pārvaldnieks	Informācijas tehnoloģiju un nodrošinājuma departamenta direktore Inguna Kāmpāne	67047939 inguna.kampane@izm.gov.lv
Risinājuma īpašnieks	Vispārējās izglītības pārbaudījumu nodaļas vadītājs Kaspars Špūle	60001606, kaspars.spule@visc.gov.lv
Projekta vadītāja	Informācijas tehnoloģiju un nodrošinājuma departamenta projekta vadītāja Linda Sisniņa (iepriekš uzvārds Lielvārde)	60003633 Linda.Sirsnina@izm.gov.lv

¹⁴ <https://likumi.lv/ta/id/282516-darbibas-programmas-izaugsme-un-nodarbinatiba-8-1-2-specifiska-atbalsta-merka-uzlabot-visparejas-izglitibas-iestazu>

¹⁵ <https://likumi.lv/ta/id/281827-darbibas-programmas-izaugsme-un-nodarbinatiba-8-1-3-specifiska-atbalsta-merka-palielinat-modernizeto-profesionalas-izglitibas>